

tus fetus inueniatur. et ista fiant in tribus primis
mensibus. Et si timeat abortus in mensibus medijs
propter lubricitatem deest cassia. quia colera et flegma
sine piculo purgat. Sed in tribus ultimis mensibus
oportet nutrire mulierem et confortare cum cibis bo-
nis et electuarijs ad restaurandum. Sed in humidi-
tate nimia utat assis et fraxis et exercitijs ante cibum
et aliquantulum desiccantibus. Deinde. ℞. cortices vel
testam pomii colochintide vel malignanati: et de-
coquantur ibi oleum de lilio et tunc inijciat in matricem: in
lubricitate est optimum. Deinde accipiat mastix
et mirra et galliamul. in oleo nardino vel adipe
asferis cum lana succida supponat post mundifica-
tionem. et coagulum leporis est optimum si non sit pro-
calida vel apostema calidum. Item itingat spoliuz
serpētis et non abortiet aliquo modo. sed aliqui di-
cunt oppositum: et ideo itingatur in succo citoniorum.
Deinde spoliuz et zedoaria et cardamomum cum aqua
frigida clisterizent in matricem et detur spodiuz et ze-
doaria ad coedendum. ista enim preseruat ab abortu.
Deinde si fetus sit mortuus vel viuus et tardus partus
et sit abortus balneet prius in tina ubi sit malue
lilij camomille calamenti saturegie añ. ℞. j.
Deinde suffumiget cum abra oriētali musco lauda-
no ita quod sint quasi saba de istis et ponat supra carbo-
nes et sint de laudano. 3. ij. et de alijs añ. 3. 5. Deinde
datur eis cito post ista potus. ℞. spodiuz. 3. ij. corticē
cassie. 3. iij. puluerizetur et datur cum vino vel cer-
uisia vel aqua benedicta et statim pariet. Item cum lau-
dano solo facta suffumigatione vel per sario fetuz
mortuuz educit et secundinam et apert matricis resol-
uit et maxime per viam suppositorij impositum. Item cro-
cus cum vino potat fetus educit celeriter. Item cina-
momum potatum est bonum valde. nam alleviat acciden-
tia et partum bibat cum vino vel cum aqua mellis. Item
capillue est optimum. Item borax cum quod operant au-
risabri quod vocat An. i. et illud quo aux adheret
data ad quietatem nucis magne cum vino cum ceruisia
alleviat accidētia partus et accelerat euz sicut sum-
exptus. et illud et cortex cassie. mihi sufficiunt. Item
si vis ut ista facilius fiant. ℞. pollipodij et solia
maluaz et decoquantur et cala supponant. Deinde
accipe artemisiā et decoquat et ponat super vmbi-
licum vsque ad mliebra et super crura et statim pariet.
et tunc amoveatur ne matrix insequat. vel porozum
folia insequantur torrefiant et super vmbilicum pone et ci-
to amoveat ne intestina exeant. Item dico de succo
porri si ad quietatem teste oui potest et istud educit
secundinam. Et si fetus sit mortuus lac caninum cum
melle et vino bibat et statim liberat. Item mirra
ad quietatem pue nucis da bibere trita subtilissime
cum vino et statim liberabit siue sit mortuus siue
viuus. Item vinum decoctois saturegie est exptuz.
Item similit berbena bibsta cum aqua vel vino statim

eicit fetus mortuum. Item suffumigatio ex stercore
equi est optima. Item. ℞. mirre castorei storacis
añ. 3. j. cinamomi saune añ. 3. 5. fac puluerem da in
potu cum vino. et est sectio bona et ultima cui non
est par. Et succus saune deest calefactus colat et de-
puratus vel puluis saune desiccate. vel decoctio
saune est optima. educit. n. menstrua et fetum. et hoc
sciunt mulieres male que nolunt impregnari. acci-
piunt saunam et potant et abortiunt cum angustia. Et
caueat medici ne talia doceant nisi in casibus licitis
ne homicide fiant et mulieres persequens. Item omnes
medicines laxatiue fortes abortire faciunt et fetum
quocumque expellunt. Tamen quia latet aliquando utrum
infans sit viuus an non: id est ut hoc sciat fac balneum
ut ibi mulier sedeat. et si infans sit viuus statim
mouebitur. Item si mulier sit acutaria et timeat
tunc de abortu ut dicit Hippo. s. pticula affo.
fiat sicut ego feci vni dñe tale emplastrum. ℞. sa-
rinam ordei et succum morelle et sempuine et acetuz:
fac emplastrum super venter et remoueat frequenter et
hoc preseruat fetum a nocumēto febris. et de eodem po-
natur super ep mulieris. Deinde si vis operari foris
extra fetum mortuum et secundinam: fiat suffumigatio
cum vnguib⁹ equi vel asini. Deinde capias penam de
ala aquile et ponat sub pede mulieris vel in sotula-
ri et cito amoveat. Vel teneat in manu sinistra
magnetem. vel suspēdat corallum in coxa sinistra vel
storacem. vel fiat vnum rotundellum de croco sicut esset
nux magna et ad coxam liget et facit parere statim
dicit algalapinqui. Deinde capiat pignedo cabal-
lina et per suffumigationem inferi⁹ capiat sum⁹ et deli-
berat de fetu mortuo et de secundina. Sicut illa pin-
guedo vel medulla dolore detur sedat: detes ca-
dere facit. Item oua pediculi imissa per vuluam elargat
eam. Item cerebrum asferis oleum et olibanuz suffumi-
gata fetum mortuum eiciunt. Item liget mulier nouem
grana coriandri dextre coxe per vnam horam et hoc facit
exire fetum dicit a quibusdam valentibus sed non credo.
Item malum terre quocumque modo sumat expellit fetum
mortuum vel viuum certissime. Deinde si mulier istat
per partum quod non bene purgat: artemisiā et celidoniā in aqua
coque et illud liberat mane et vespere. Et si pedes
istant abluantur cum aqua ubi bulliat absinthium camo-
milla mellilotum abortivum spicanardi et sal. Si autem
mulier pignas appetat enormia dietet cum assis et
fraxis et odoriferis et per cibum utat piris coctanis
assis et malis grauatis auellanis assis et castaneis
assis et ciceribus assis. Deinde fiat emplastrum de melli-
sa bugulosa sandal cortice citri et corrigat cum bla-
dicijs et deest diathos cum musco et potio muscata.
Est hic notandum quod aromatica ad nares valent quod
spiritus retinet nec matrix potest ascendere propter
fetum. Item si fetus statim quando nascitur sternutet signum
est bonum et fortitudinis virtutis: sed mulieres statim
icipiunt

incipiunt flere ppter humiditatez earuz & ppter mutationez ad aerez frigidum: & ita viri & masculi debilis complexionis, vnde versus.

Flere loqui vere statuit deus in muliere.

De mola matricis mō

videam⁹ que assimilaf ipregnationi q̄ est quidā glob⁹ enomis & difformis gnātus i matrice cū mltitudo semis calidi currit ad matricē cū carētia feminis virilis, & iō n̄ fit ibi ēbriō s; vnū frustū carnis, ita aliqn̄ magn⁹ vt a mēstruis veniētib⁹ ibi ac si eēt ipregnatio, & alñ ita idurat q̄ vix posset scidi cū securi. Et vocat mola vel pp molē & pōdus qd̄ patit ml̄ier ab illa massa carni, v̄l q; maculat matricē sic mola i pāno discolorata.

Cause Cause igitur sunt vel spermatis retentio vel menstruozū & cuz cōstipatione ventris

Signa Signa sunt durities ventris & maior magnificatio & repētina q̄ i ipregnatiōe inordinata iterdū p̄seuerās & iterdū recedēs: māmillaꝝ mollities & gracilitas & pūctio & dolor i vētre & non mouet a loco suo oino nisi post vehementē ipressiōē & post morā redit. An vera ipregnatiōe ē ecōtra & assimilaf ipregnationi vere, p^o q; mēstrua retinētur, & q; vēter ē tumidus & sentit motū sicut si eēt embriō & aliqn̄ māmille idurant & ita cadit appetitus & discolorat mulier. Signa distinctiua sunt qz motus i mola n̄ ē ordinat⁹ nec piodalis nec mouetur d̄ latere i lat⁹ nisi p̄primaf, & vēter ē durior q̄ i conceptu naturali, & pedes sunt molles valde: ecōtra i vera ipregnatione. Sed aliquādo inflat mulier ac si esset idropica, sed distinguit qz venter eius percussus manu nullū reddit sonū nec sicut vter semiplenus aqua nec sicut tipanū sed in idropisi sonat p̄cussus.

Prognostica Adola antiqua nō curat & recēs ē difficilis, stat. n. p̄ plures annos, aliqn̄ vsq; ad finē vite, aliqn̄ mulier supipregnat: & tūc p̄plent totū tps a p̄cipio mole vsq; ad ptū i quo ptus exit sine mola & credūt se esse ipregnatas p̄ totū illō tēpus sicut ē d̄ multis. **Notādum** qz mulierez posse ipregnari vltra .i. mēses iuenit i medicina, & qz ita diu pōt: ponit Aristo. 9° d̄ aialib⁹, s; per .io. ponit Gal. 5° p̄ticula affo. 2° mēto 37°, sed 7. vel. 9. mēses sūt terminus naturalis vt dicit Aui. in 3° & Gal. inuit li. d̄. xij. porcis. Tamen Haly narrat 3° p̄ti⁹ tegni 2° mēto i 78°, qz vnus nascebat cū dētibus & barba, ergo fuit ibi p̄ plures mēses. Ideo ppter ista dico qz p̄ .9. menses aliqn̄ ē fet⁹ i vtero l; raro vltra .9. tamen mulieres p̄putant vt dixi a p̄cipio mole vsq; ad finē

ptus & decipiunt qñ supipregnatur. Et qz simul pnt ipregnari & molā hēre p; qz depregnatur cū os matricis claudat ita qz acus non itaret, qd̄ tñ post ex delectatiōe recipit, filr dico de mola. Et tunc ad Haly dico qz mōstrū fuit illud qd̄ dicit Haly & habuit illa p̄ter naturāz sicut narrat ibi d̄ fetu cū duob⁹ capitib⁹ qz ē mōstrū manifeste, & tale potest fieri & terminari nullo fmio cōi a natura errate vel ipedita. Et iō illi qui dicūt qz mulier aliqua ipregnat per. xiiij. vel. xv. annos mētunt & decipiuntur p̄ modū iam dictū, multū tamē assimilant ipregnatis: sicut mola assimilatur fetui & non sunt.

Cura Si est ex v̄tositate est per consumptiua v̄tositatis: cuiusmōi est ruta ciminū anisū grana lauri diaciminū & ciminata alexadrina & diaspmaton, & pone sup locū ēpl; de istis & d̄ sulfure coctis cū vino vel cū vrina.

S; si sit ex retētiōe mēstruoz, puocent mēstrua cū fortib⁹ sic. R. saune artemisie abrotani calamēti leuistici rubee maioris añ. Ad. j. decoq̄t i aqua & apponat mel: & fiat sirup⁹ quo vtaf mane & sero. Deinde puocetur vomitus cū rafa no & semine attriplicis & succo sambuci. Deīn de f succus porri & saune mane q̄tū tenet quarta media. Deīn si p̄ticularia zueniāt fiat flobotomia d̄ saphenis, deīn in brachio. Deīn de f far macū d̄ agarico & esula cū modico diagredij vel coluquintide vel elebozi vel laureole expressio bene, & lapis lazuli bene lot⁹ optimus ē: qz mola vt cōiter ē d̄ materia mlica. Deīn detur diagalanga & diaturbit ante p̄adiū & post diaciminū cuz vino. Et dentur diuretica cuiusmodi sūt spicanardi cinamomū & ciminū & filia vt ameos cardamomū, R. mirrhe. 3. ij. puluerizentur, & de isto puluere accipiat. 3. j. & distempetur cū aqua decoctiōis rute & de f mulieri ad bibēdū. Deīn sedeat mulier oī die mane & sero vsq; ad vmbilicū in aqua rute artemisie calamite añ. Ad. ij. bulliant in aqua & fiat balneuz, vel sic. R. saune diptami malue añ. Ad. iij. semugreci seminis lini añ. lib. 5. oia bulliāt in aqua & fiat balneuz oī die. Deinde i exitu a balneo obstetrix inungat manus suas cum petroleo & imittat intra vuluaz & itingat partes iteriores, illud enim oleuz fetum & molaz & secundinā educit. Et si patiens fuerit diues iungatur p̄tes matricis interiores cuz balsamo & detur balsamuz cū litōtripon, illud eniz optimuz est in mēstruis & in mola & in lapide. Deinde puocetur sternutatio cuz pipere in naribus vel cuz castoreo & opoponaco. Deinde tota matrix inungat exterius & iteri⁹ si possibile fuerit, R. olei d̄ lilio olei de camomilla añ. qz. j. medulle ceruine adipis

anatis aseris butiri añ. 3. j. incorporetur et fiat inu-
ctio. Deinde eplastrum tale supponat. R. cere ru-
bee lib. 5. liquefiat in catia et resoluatur in ea tres
vitelli onoz et q. 5. olei de lilio et olei de aneto. 3.
5. olei de camille. 3. j. et 3. ij. olei de fenugreco vel
tantum de semine eius et fiat cerotum et pone super
ventrem. Vel quartarium. j. vini bulliat et addatur
vino. 3. 5. adipis anseris recetis: olei violati. 3. 5.
farine fenugreco lib. j. incorporetur in modum epla-
stri et detur illa que faciunt abortum: cuiusmodi est
ciclamen quasi a proprietate. Dieta in mola fit quod
abstineat a cibo generante ventositatem ut a fabis
pisces canibus caseo veteri salso. et ab omni cibo indi-
gestibili sicut a pane azimo et a carnibus mlicis et
a piscibus aque recetis. ante prandium utatur dia-
thos diamargariton. s. post prandium cum vino ac-
cipiatur diacuminum diagalaga dianisum. et sic po-
terit perfecte a mola liberari.

Lura in defectu lactis

Aliquando post partum lac deficit citius solito vel debi-
to et maxime in nutrimento que de lactatione nutriuntur
et tunc amonentur a seruitio suo ut sepe vidi. Et ideo
oportet sic facere ut ego feci. detur eis cibi calidi et hu-
midi boni chimi sicut galline pedices fasiani caro
arietina reces et agnina et hedulina et porcina as-
sata cum zinzibere data: parum exercitetur. Et si mu-
lier est calida ad frigida et humida declina ut est aqua
ordei citrulli cerebella anisi et aialium lac vaccinum
aut caprinum caro porcina pisces recetes fluuiales
plumetum de ordeo et lacte. Et si mulier est frigi-
da da calida in primo vel secundo cum pauca exiccatione. rapi-
strum feniculum. s. herba aneti apium humidum et ra-
pa eruca. Item. R. semine apij triticum ordeum cicera
excoctis oibus: ficus pignes bulliant in aqua
et confice cum lacte amigdalaz da in potu. Item
pisces saliti conferunt. similiter sisami. et loco eius
ponitur semine lini vel fenugreco eplastrum vel
fricatum cum vino et in potu datum. Item pulmo asine
tritum cum aqua super mamillas positus facit lac
abundare. Item crocus distemperetur cum vino
et locus inungatur cum lacte tepido quod nihil debet
mamillis superponi nisi tepidum. et totus thorax
inungatur cum lacte et vino. Deinde fiat balneum
et in exitu detur ei maratrum distemperatum cum bro-
dio galline et habebit lac. Si autem lac sit nimis
spissus tunc. R. mente. Ad. ij. et bulliat cum vi-
no et ligetur super mamillas. istud enim subti-
liat. et menta detur ad comedendum. Sed si lac ni-
mis abundat detur semine canabi frequenter et hoc
aufert lac. Item comedat attriticum coctum et cru-
dum et per eplastro ponatur super mamillas et hoc
generationem eius impedit. Adde facit cicuta suppo-
sita. Similiter abstinentia fiat et detur res parum

nutrimenti et potet aqua. et res frigide superpo-
nantur dictis mamillis ut lactis generatio in
mamillis impediatur.

Ad mamillarum dolorum sic

remediatur. mel in sartagine pone et cum tepidum
fuerit extende super stuppam post vel super asper-
ge pulverem cimini et puncture mamillarum et
dolorum impone: certum est. Sed si nimis magne
fuerint: tunc particularibus convenientibus fiat flo-
botomia de mediana. deinde fiat leuis purgatio.
Deinde fiat eplastrum tale pluries de agungia
porcina recenti et de altea accipe. deinde accipe fa-
bas fractas. vel farinam earum et in vino et aceto
modico cum surfure coque et superpone: expertum
est. Si sint dure de altea et malua et semine lini
fenugreco et vis passis et ficibus in aqua coctis
fit remollium optimum. Et ista eadem valent
in inflatione et dolore et duritie testiculorum. Vel
si operetur de hedera terrestri fiat somnatio vel
balneum particulare. Deinde de paritaria torrefa-
cta in patella cum vino calido distemperata fiat em-
plastrum. vel de pane calido vel succo apij de suc-
co ebuli et sambuci cum ruta et farina milij vel fa-
barum vel surfure fiat eplastrum expertum in omni ti-
more siue ex casu vel vulnere vel de carum infla-
tione apostemosa. Similiter absinthium et sal simul
in pane lineo cocta in aqua et supposita optima
sunt. Item folia ebuli in pane lineo cocta sub ci-
neribus calidis et supposita sunt experta. vel de ra-
dice brusci fit expertissimum ut dixi primo. c. de apo-
stematibus. c. de gutta. Sed si vis in puellis pre-
seruare mamillas ab inflatione et magnitudine:
tunc somnietur frequenter cum aqua et aceto. deinde
cum iusquiamo et sempuua et plantagine papauere
albo ros et mucilagin. psilij fiat eplastrum et frequen-
ter remoueat. est enim optimum et satis reprimens et
impediens cursum sanguinis ad locum. et ita impedit in-
flationem. Item in oibus istis passionibus mamil-
larum et testiculorum multum valet ventosatio inter
spatulas in passione mamillarum et circa renes in
testiculorum lesione ad diuertendum et minorandum.
Adhuc si duret inflatio predicta cum rubedine: tunc
aqua ros. et aceto illiniatur vel succo semperuue.
Vel si non sit rubor: tunc spoliuz serpentis co-
ctum cum vino supponatur usque ad curam. Vel
calendula in vino cocta in causa frigida. et in aqua
cocta in causa calida. et loco calendule potest poni
bleta hortulana. Et ista calendula crescit in hor-
tus portans flores rubeum vel croceum: de quo flo-
re faciunt puelle coronas. Et in mulieribus in
quibus aliquando inflatur mamille propter reten-
tiones menstruum: tunc detur flores calendule cum
spica et vino quod tumores sedat et menstrua puocat.
Sed

*L. super abundantiam
mamillarum*

Sed si māmille fistulētur lauetur tūc quotti-
die cuz vino puro calido i quo coquat mirrha ⁊
post d̄siccētur. Deinde. ℞. sarcocollā ⁊ aloē añ.
puluerizētur ⁊ misceātur cuz melle ⁊ iuolnatur
tenta ⁊ in fistula intromittat ⁊ illud est secretus.

Sed si māmilla vel testiculi vel virga exco-
retur: folia brusci cocta superponātur ⁊ curāt q̄li-
bet excoziationez. vel scories lignozuz: vel super
apertura lignozuz antiquozū idem facit. ⁊ d̄ isto
patebit deo oipotēte ꝓcedēte i li. 5. c̄.

Lura vlcereū virge

Alce-
ra v̄ge
virilis ꝓtingūt vel ex coitu cuz iunūcula. vel ex
coitu cū mēstruata. v̄l ex retēdōe v̄rie ⁊ sp̄matis.
Si ꝓ. mō: tūc vnguentū albū ℞. Kaf ⁊ Lafrāchi
optia sūt. Si 2. mō: tūc inūgat cuz oleo vitelloz
ouoz. illd̄ eiz statiz sanat. Si tū ibi sit calor ⁊ ar-
dor tūc cuz oleo ros. ⁊ pilis leporis tritis simul
fac ēplastrū vel cū aqua ro. tepida lauetur. Deim
cuz pāno lineo molli d̄siccetur. Itēz de calce-
niua sepius in aqua lota ⁊ mirrha ⁊ thure añ. fac
puluerē. ⁊ ꝓcedēte fomētatione de aqua d̄co-
ctionis foliozū salicis ⁊ plantagl ⁊ vitis tepide
superponat. Itēz radix vngule caballine aqua
tice cocta ⁊ cataplasmata vna nocte tumorē ⁊ i-
flationez sedat. Itē de puluere corticū maligra
nati intus supposito optimū est. Itēz de cāna
per se fit. Item de succo ipericon fomētetur ⁊
herba superēplastratur. Itē in supcalesatione
virge fomētetur virga cuz lacte caprino ⁊ alio te-
pido ⁊ superponat. lanceolata in sepo frixa arie-
tino recenti vel per se torrefacta supponat. Sꝓ
siquis vult mēbzuz ab oī corruptione seruare cū
recedit a muliere quā hꝓ suspectā de imūdicie la-
net illud cuz aqua frigida cuz aceto mixta vel d̄
vrina ꝓpria interius vel exterius itra ꝓrepuiciū.

Item. ℞. vini albi boni cophniā vnam vel
lib. ij. viride eris. ʒ. j. auripigmēti. ʒ. ij. terant illa
duo subtilissime ⁊ ponātur in vino illo ⁊ sepius
moueātur ⁊ vsui reseruetur. ⁊ q̄to ātiquius tā-
to melius stante virtute vini. In illo vino ma-
defiat pannus lineus vetus ⁊ superponat loco
egro. vulnus eniz d̄siccat ⁊ cancerū interficit ⁊
vlcera curat. Sed si ibimō sit nisi excoziatione so-
la: tunc pānus lineus vetus in aqua ro. calida i-
tingatur ⁊ superponat. deinde d̄siccetur ⁊ alius
pānus superponat. Itē puluis alius. aloes cu-
rat vlnera ⁊ excoziationez. Similr puluis cucur-
bite sicce. Deinde d̄siccetur alius pānus su-
perponat. Deinde puluis olibani cū aggrippa
superponat qꝓ consolidat vulnera in virga ha-
bita ex coitu cuz virgine. Sed si sit pruritis in
virga hederā terrestrē rosas absinthiuz in aqua
coque ⁊ suppone. Et si virga tēdatur ex grossa

ventositate sicut imoderata eius erectiose si lo-
cus sit calidus. ℞. olei ros. ʒ. iij. cere partē. j. li-
quefiant adinuicē ⁊ post in aqua frigida sepe la-
uetur donec vnguenti albi formā recipiat ⁊ vn-
gatur virga ⁊ loca circūstantia si fuerint calida.
Et da ventositatez cōsumētia sicut agnicastuz
semen rute cimmuz anisum ⁊ similia. Sed si
virga indurēt vel testiculus vnus vel ambo. ℞.
tunc surfuris tritici q̄tum vis ⁊ fortiter pista in
mortario donec fiat puluis inde qui d̄stēpetur
cuz oximelle d̄ duabus ꝓtibus aceto facto ⁊ vna
mellis in quo armoniacū dissoluatur ⁊ suppo-
natur tepidum ⁊ sepe remoueat. Istud enim
valet in apostemate duro ⁊ in duritie spenis ⁊
in nodositate iuncturazuz. ⁊ ideo in mente tua
illud tene ⁊ memorie cōmenda: quia vtile est
quāplurimum.

Lura apātis virge

Virga
aliquā-
do apostematur ex humoribus calidis: ⁊ tunc ē
pruritus ⁊ ardor. Aliquādo ex humoribꝓ frigi-
dis: ⁊ tūc ē laxitas ⁊ grauitas. Aliquādo ex v̄-
tositate vt non cedat tactui: ⁊ ē tensio fortis sine
pōdere. Agitur ꝓmissa s̄borotomia ⁊ leui eua-
cuatione fiat tūc cura cuz localibus. In causa
igitur calida a ꝓncipio fiat emplastrū tale reper-
cussiuū speciale. ℞. coricū granatozū rosarū sic-
carū leniū plantagl. añ. ʒ. j. coquat in aqua ⁊
cuz aqua dissoluatur ⁊ tūc addatur oleū rosaz
⁊ fiat emplastrū. Itēz succus solatri est bonus
cuz lana suppositus. Et si sit dolor fortis epithi-
metur cuz lacte mulieris ⁊ oleo rosato ⁊ vitellis
ouozū. ⁊ si oportet adde apū: ⁊ tunc oēs dolorē
sedat. Deinde matura sic. radix iusquiami co-
quat in aqua: ⁊ tunc teratur cuz axungia porci-
na recenti ⁊ superponat. Itēz fac de radice al-
tee ⁊ senatione eodē modo ꝓparatis. In causa
vero frigida emplastrū exꝓtuz in ꝓncipio. ℞.
osliuz dactiloz ꝓ. ij. altee ꝓ. j. teratur cū ace-
to ⁊ fiat emplastrū. Deinde matura cum radi-
ce lapacij acuti aut porri in aqua cocta ⁊ post cuz
axungia veteri frixa. fluente autē sanie vt exeat
libere in canali ipsi virge ponat tenta de bom-
bace vel stuppa ⁊ dentur i potu diuretica. Qd̄
si fuerit ex v̄tositate ⁊ non multa caliditate def-
i potu semē agnicasti vel ruta: qꝓ curat istū mor-
bū satis oportune.

Lura apo. testiculozuz

Testiculozū apostema curat eodē mō sicut apo-
stema virge. Vel fiat ēplastrū d̄ folijs caulū cū
farina ordeī ⁊ vitellis ouoz ⁊ oleo. ⁊ hoc i ꝓnci-
pio. Deinde maturet cū farina fabaz. cāomilla
altea mucilagine semis lini v̄l ex farina ordeī cū

701
melle & aqua. Deinde resoluatur ista apostema
ta cum passulis enucleatis & cimino simul contin-
sis & cum vino mixtis. Et est notandum quod in pas-
sionibus virge vel testiculorum peplo vel benda
supposita veniat ne suspensio noceat faciendo cur-
rere materiam ad locum.

Matrix vulneratur et

ulceratur ex parte aut extractione secundine: vel ex
humore acuto vel coitu cum aliquo habente virgum
nimis magnam aut ex ferro.

Signa Signa sunt quando matrix aper-
tur & humiditatez emissas: si
illud quod egreditur est album grossius bonum est. si sit
multum fetens virulentum malum est.

Cura Cura est triplex. regalis. lenis & cois.
Cura regalis est clisterizare matricem
cum lacte semine aqua plantaginis. oleo ro. Cu-
ra lenis sedere in aqua cucumeris vel cucurbite
vel in aqua decoctionis isopi & surfuris. Cura
cois si sit ex coitione & sanguine puro emissio:
superponat lana infusa in succo plantaginis. & bibat de
aqua sumach. Et si emittat sanies alba fiat cli-
stere mundificatum cum aqua ordei & aqua mellis
& decoctione ireos & hoc est in ulcere sordido. Et si
sit dolor magnus oleum rosatum iniiciatur cum lacte
mulieris. Deinde caro regeneretur cum isto unguen-
to. ℞. litargirij sarcocolle an. ℥. sic cum oleo ro. &
cera. Et si forte sit ibi aliqua sordicies vel viru-
lencia adde parum floris eris. Et quando caro inci-
pit nasci fiat hoc unguentum. ℞. litargirij abluti
thuris cachimie argenti ceruse confice ut prius
& est expertum.

Apostema matricis ca-

lida causatur ex causa exteriori vel casu vel pen-
sione vel inferiori ut reiectione menstruum vel
difficili partu.

Signa Signa sunt. sincopis. dolor capi-
tis & colli & scrotelle. grauedo
oculorum. mollities extremitatum. stris & dysuria &
coiter febris. Apostema autem frigidum causatur ab
exteriori causa. scilicet a balneo in aqua frigida & vento frigido
& a sessione super marmor & a cibis frigidis sicut a
lacte. & a viscosis sicut caseo. & a fructibus multipli-
catis materias malas. Et ita fit de causa inferiori: ut
a retentione urine & a repletionem humorum frigidorum. Si-
gna sunt grauedo & ponderositas in inferiori parte &
frigus & leditur a frigidis. Et si sit duplex aposte-
ma tunc est durities in pectore & in ore matricis. graue-
do in motu membrorum & proprie in saphena & in motu
corporis & in apostemate matricis ipsa semper fugit
ad partes oppositas. Et distinguitur a mola matri-
cis quod ipsa movetur ad compressionem manuum sicut

esset pregnans. Si apostema distinguitur a vetosi-
tate: quod ipsa movetur de loco ad locum sine pon-
derositate notabili.

Cura Cura apostematis calidi est cum minu-
tione basilice. scilicet quod retinet menstrua se-
quitur slobotomia saphene. deinde fiat vomitus.
dein utat pitana in qua coquitur viole & semine por-
tulace. Dieta sit talis quod potus sit paucus. & cibus
sicut de gallinaceis spinachis ovibus mollibus. fiant
multe vigilie & dormitio eorum sunt boni odoris. deinde
detur castia. cum inlepe in principio. Item fiat talis
embrocatio de oleo rosato mixto cum stipticis. & pa-
paver dissolutum cum oleo portico est bonum. 2º ipone
lanam infusam in decoctione malve seminis lini armo-
glose betonice cum oleo ro. 3º matura cum dactylis
isopo adipe aseris farina ordei faciendo emplastrum
super pectinem & locum dolorosum. 4º resolvetur cum aqua
sifimbrij vel maiorane vel salsuci quod idem est & folijs
pollipodij. 5º si est maturatum aperi cum ficubus si-
napi & fimo colubino. 6º mundifica vulcus cum
aqua mellis. Si apostema frigidum curatur cum
vomitu & clisteri attractivo & cum agarico. & tunc
digerat materia sic. ℞. radicum semiculi petrosi-
lij isopi recetis radicum lilij radicum apij capillue.
recetium ceterach polidrici radicum scabio-
se buglose an. ℞. j. herbe sancti xpi opiori ama-
rusce pedis colubini pimpinelle solide mino-
ris utriusque lacti corticum mori celsi sumiterre ipi
con an. ℞. s. liquif. munde q. s. maratri florum
borraginis florum camomille seminis brusci seminis
spigi florum violarum an. ʒ. j. zuccari lib. ij. fiat sirupus
quo utatur mane & sero. Iste sirupus curat omne
apostema & omnes inflationes tunc frigidum & a veneno
liberat. & voco eum sirupum colubinum. & in tunc calido
valde est. scilicet tunc calida dimittatur & frigida augetur.
& in tunc calido valet etiam cum succo morelle & ros. &
id est hoc eum semper in mente. & in omni apate excepto apo-
stemate frenetico. Si si apostema sit durum: tunc
℞. medulle cervine adipis aseris anatis medul-
le bouine cum vitellis ouorum assatis butiri cere ru-
bee beletij an. ʒ. ij. Deinde accipe senugreci seminis
lini an. & decoquitur in aqua & vino. & etiam que su-
pra dicta sunt cum vino decoquitur ad lentum ignem &
per perisarium mittantur & exterius illiniant. Deinde
cappis caseus coquat in aqua mellis & aspa inde
illiniant. Item de folijs vitis oleo aqua mellis & sol-
caulis simul mixtis valde offert emplastrum. Tamen
dicit Avicenna quod si apostema duplex transit menses & do-
lor non sedat: tunc non potest resolui per medicinas.
Notandum est quod potest fieri remollitio cum marcia-
ton. deinde resolvere cum diaquilon. deinde cum ista
medicina. ℞. adipis porci veteris lib. j. mellis. ʒ.
iij. cere lib. j. adipis aseris vel pullini lib. j. butiri
ʒ. iij. galbani. ʒ. ij. sic confice galbanum in mortario
tere

tere cū. 3. iij. olei & alijs oib⁹ simul liqfactis omi
sce & vtare ad oēs tumores & durities & frigidita
tes & dolores neruoz & torturas & ad oēs egritu
dines frigiditas. **¶** Hic nota q^d melior medulla ē
ceruina q^d subtilior & post illā vituloz medulla.
¶ Et melior ex adipibus ē adeps anatis quoniā ē
subtilis valde non acut⁹ & post adpes galline.
¶ Et melior adipū quadrupedū est adeps leonis
q^d est subtilis & post adeps vrsi. deinde vaccarū.
deinde capraz. **¶** Itē adhuc maturatiū & aperi
tiū optimū fit de semine lini & fenugreci & fa
rina ordeī farina tritici & ficibus fimo colūbi
no & sermēto coctis. Similr puluis stercois co
lūbini cū oleo mixtus oēs durities expellit & do
lores. Sed si sit v̄tositas in matrice puocetur
sternutatio & deī diaciminū. deinde filices cru
duz in aqua cuz cineribus coctū. & ab vmbilico
vsq^z ad muliebria sup renes positū potent opaf.
& ista multa sufficiūt p tot passionibus muliez.

De speciebus icteritie. Capitulum 18^m.

Stud capitulum ē

de tribus ifectiōibus. icteritia. mor
phea & lentigine. **¶** Icteritia ē cutis
defectio vniuersalis i croceitate v̄ nigredinē tē
dēs absq^z putredine. Et dicit icteritia ab ictu &
tero ris q^d ict⁹ cutē terēs: rōe cui⁹ color mutat.
¶ Et ē iste ict⁹ a colera rubea citria vel eruginosa
vel islatina quādo est color viridis. Sed a cole
ra adusta vel nigra quādo ē color niger sicut est
i malāchiron. Et sunt tres species icteritie. cro
cea. viridis & nigra. p^o apparet i calefactiōe epa
tis & i febr̄ colericis & i oppilatione splenis &
dbilitate epatis. 2° fit ex potu venenoso & i sinco
pi & nimio potu aq^z & i colera prassina vel erugi
nosa generata i stōacho vt appet i vomitu eius.
3° appet i quartana & i oppilatōe splenis. & ali
qn i calefactiōe epatis vel magna ei⁹ frigiditate
nō potēte seq̄strare & inadustiōe solis & silib⁹.

Causes Cause igitur patēt ex istis. scilz q^d
i plurib⁹ icteritijs. s. citrina nigra
tingit vrina. & q̄to magis vrina est magis tincta
tanto est magis significatiua sanitatis epatis &
virtutis eius q^d epar expellit quādo est sanū in
primis colerā ad fel. qd si non fecerit tūc ad vri
naz phibet ipsaz penetrare ad sanguinez q̄tum
potest. **¶** Verū quādo multiplicatur remanentia
vrine albe cū icteritia aut parū tincta magis ti
mendū est q^d habēs eaz non cadat in idropisim
quoniā significat q^d oppilatio est ex frigore. Si
autēz videris in vrina coruz & egestionib⁹ corū
paucitatē tincture scias q^d materia in eis ē gros

sa vel est in poris interioribus oppilatio. & hoc
potes scire: quia quando est oppilatio in poro
felleo & superiori inferiora corporis sunt tincta
plusq^z quando est econuerso. **¶** Item in icteritia
epar duruz est malum.

Cura Cura istius morbi dicta ē i p^o li. de
accidentibus febr̄uz de icteritia. &
iō ad locū illuz recurrere oportet. **¶** Tamē si san
guis abundaret posset fieri slobotomia parua.
deinde detur sirupus acetosus v̄ oxizaccara cū
aqua endiuie & aqua podagre lini & aqua agre
ste acedule & ordeī & aqua caprifolij aspsi cū suc
co malignanati. **¶** Deinde purgef cū reubarbaro
& cassia fistula tamarindis. **¶** Et post purgationez
balneef. & ibi dent ei diuretica. & fiat vomit⁹ ali
quādo & detur trifera saracenicā reubarbarata &
respiciat res citrinas. **¶** Deī detur talis potus.
℞. succi plantagl. pt. ij. succi nucis arboris ptes
iij. cū rasura eboris potui tribue & sanabit. **¶** Si
vero fit ex oppilatione i vtraq^z causa. vtatur tali
sirupo. ℞. scolopēdie ēdiuie caulis agrestis ar
temisse lunarie folioz caprifolij pētafilonis añ.
℞. j. abfinthij modicū spicenardi. 3. ij. zuccari
lib. 5. fiat sirupus quo vtatur mane & sero. **¶** De
inde datur talis puluis quottidie ad pondus 8
narioz quinqz. ℞. sandaloz alboruz spicenardi
rasure eboris spodij reubarbari. & si sit diues li
gnial añ. 3. j. zuccari ad pondus oīuz vtaf mane.

¶ S; i ictericia nigra o; dare oxizaccarā p̄posi
tā & sirupū 8 radicib⁹ feniculi & ēdiuie scolopen
dria camedreos & podagra lini & cū cortice gene
stre & squinato & cū sene & epithimo polipodio
aniso & modico agarici purgare. **¶** Ista tñ icteri
cia raro venit. & hōies non credūt q^d sit ictericia:
iō non curaf nisi post lōgū tēpus qz vellēt deco
rari s; hoc raro ē. **¶** Hic notādum q^d ad hoc vt
scias an ictericia sit curabilis an n̄ & silr idropis
calida. ℞. succi solatri sēpuiue aq^z ro. aceti farine
ordeī añ. fac ēplastrū & supponaf epati. & stet ibi
p duas vel tres horas. post extrahē. q^d si exiccatū
fuerit emplastrum scias q^d est incurabilis. si au
tēz aliqua humiditas remanserit curabilis est.

¶ Itēz nota q^d ictericia que accidit ex corruptio
ne complexionis venarum aut ex cibus fit pau
latim. que post ex alijs fit causis accidit subito.

Secūda pars huius capituli ē de morphea.

Morphea est defectio cutis ma
culosa cutē exasperās p
qd differt a lētiginib⁹ q^d cutē ificiunt s; q̄titatē
ad modū lētiginis. **¶** Et dicit morphea q̄si morb⁹
cutis. qz morphea ē i cute sicut lepra i carne.

Causes Cause lepre sunt cause morphee
nisi qz lepra est in carne: morphea

est in cute. 7 cause lepre sunt profundiores 7 fortiores. causatur enim ex defectu virtutis assimilatiue in cute. Ideo definitio morpheæ est quod morpheæ est error virtutis assimilatiue in cute. Alterius sciendum quod morpheæ habet quatuor species sicut lepra sed non sunt famose nisi due: quia ille frequentius apparent: scilicet alba 7 nigra. Unde infectiones de sanguine in facie appellantur gatta rosacea 7 alique appellantur rubores. Et si de colera sint infectiones vocantur impetigo aut serpigo. Vnde dico quod si sint de sanguine: tunc sunt rubei coloris 7 cum suscedime maculosa. Et si sint de colera sunt citrini ruffi vel crocei coloris. Alterius notandum quod utraq; morpheæ. scilicet alba 7 nigra differt ab albaras. quia morpheæ solus est in cute. 7 si est profunda est periculosa valde. Sed albaras est in carne 7 cute vsq; ad os. 7 utrobique est assimilatiua debilis non complete assimilans. Sed differunt aliter quod materia utraq; est subtilior. Albaras est grossior. sicut in morpheæ expulsiva est fortior quam in albaras. Item materia que est causa istar infectionum est venenosa. id est corrumpit nutrimentum adueniens 7 ipsum sibi assimilatur: quia proprio membrum corrupta est. 7 id corrumpit nutrimentum cum agat assimilando: cum cibum absolute non alteret. sed cibum medicinalis alterat 7 quertit membrum ad naturam suam sicut exemplificat Aui. c. de morpheæ. 7 Gal. de accidenti 7 morbo de arbore transplantata de psia. quia in egypto habuit bonum fructum: in psia venenosus. similiter animalia mutantur secundum pascua sua. Vnde notandum quod albaras nigra 7 albaras alba non proportionatur sicut morpheæ alba 7 nigra. quia albaras nigra est illud quod vocatur impetigo ex comitua 7 est scabiositas cuti accidens asperrima vehemens 7 facit squamas sicut squame piscium cum pruritu propter humores malum colericum ledentem cutem de eo quod est iuxta eas in bibitione fortiore quam quod imprimat tantum in corpore: 7 est de accidentibus lepre. 7 cum est antiqua non sanatur. sed in morpheæ nigra non est squamositas. tamen si fricetur cadit de ea ut furfur. 7 locus fricatus rubet: non sic in albaras: sed ipsa morpheæ antiqua salua est magis quam albaras alba. Et causa albaras albe est ventositas quia sequitur ventosas cum scarificatione. quoniam aquositas exiit 7 aliud remanet. Signa patient ex dictis.

Prognostica Prognosticatio est quod morpheæ noua curabilis est: antiqua non. antiqua post annum unum 7 post tres quartas anni de difficili curatur. Item si morpheæ occupat modicum spacium: curabilis est. si magnum difficilis est. Item si locus morpheatus pungatur in superficie cutis tantum: ita quod non perfundet ultra cutem 7 ultra eam. si sanguis exierit curabilis est. 7 si

aquositas: est incurabilis vel cum magna difficultate. Et per ista patet differentia inter morpheam albam 7 albaras albam. quia punctura cum acu extrahit ex morpheæ alba sanguinem: 7 ex albaras non: imo humiditate aquosam: 7 ista non sanat. Item fricatio facies rubere morpheam arguit eam esse curabilem. 7 ex fricatione si non rubeat est mala. In illa ergo que est submersa 7 non rubet neque sanguinem emittit 7 est vehemens dilatata capiens locum magnum non est spes. Similiter in illa que in omni hora recipit additionem. Item in morpheæ alba aliquando pili sunt flauis 7 nigri. sed super albaras non nisi albi. 7 lenior albaras est deterior: quia significat corruptionis materie diminutionem: quia tunc est morpheæ 7 non albaras. 7 cutis est vehementius depressa in albaras alba quam in alio corpore. 7 ideo quoniam minus aspera ratione eminentie exterioris non apparentis est peior 7 significat profunditatem ad os etc.

Cura Cura morpheæ requirit multa. primo materie digestionem. 2º eius euacuationem. 3º localium appositionem. primo fit cum syrupo de fumoterre 7 cum alijs dictis in c. de lepra 2º eodem modo. tamen Aui. 4º ca. sen 7º tractatu primo. c. de morpheæ dicit: Si fuerit sanguis in ea oportet incipere a sbotomia. 7 si fuerit humor adustus oportet euacuare cum aqua casei 7 epithimo. ita quod quolibet die potest. 3. j. epithimi cum lib. j. aqua casei vel cum lib. 5. si vis. Similiter detur in potu sambucus in morpheæ alba 7 aquam eius scias expertissimum. unde epithimum ager. mirabolani indi polipodium sticados cum passulis enucleatis 7 ficibus 7 lapide armeno 7 lapide lazuli lotis quando ponuntur in medicinis 7 ieralogodion 7 ierarufini ratione hellebori albi positi. ista sunt optima. Adodo veniamus ad localia remedia supposito bono regimine. fricetur locus primo cum panno aspero. deinde cum sanguine leporis tepido. 7 hoc frequenti vsu curat morpheam. deinde accipiat coluquintidam decoquatur in aqua fumiterre 7 rafani vel lapacii acuti vel fabarum. 7 cum illa aqua omnis morpheæ lauetur 7 fricetur 7 curat. 7 hoc est de expertis meis. Item sperma hominis linitus sanat omnem maculam in corpore hominis: similiter sordices dentium. 7 ista sunt certissima. Similiter accipe lac ficis 7 lac rostri porcini 7 lac laureole vel spurgie 7 locus fricetur. tamen hoc post inunctionem cum unguento citrino acuto cum semine nasturcij 7 sarcocolla 7 mastice 7 thure in causa calida. Sed cum unguento ad salum flegma: 7 cum unguento fusco acuto cum staphisagria in causa frigida. Ista omnia predicta auferunt maculas 7 infectiones

oēs in cute. Deinde fiat balneus de fumo terre scabiosa lapacio acuto emula cāpana hedera terrestri añ. deinde accipiat sinapis cum aceto et apponatur. et est ultima. deinde cum salua hominis ieiunt lauet. vltio si oporteat apponatur mel anacardinū. deinde cum absinthio et melle. locus frequenter fricetur et sint oia tepida. Et ista eadem curat ipetiginē: quia ipsa est de materia assafati. i. timosa. Deinde apponatur vctose super locum cum scarificatione. deinde semē sinapis cum melle superponatur. deinde calx mixta cum aqua curat. sed non diu iaceat nisi misceatur cum melle. Sed ipetigo curatur maxime cum oleo frumēti extracto de frumēto cum ferro calido. Sed morphea curabilis curatur cum vitellis ouorum. Sed albaras liniatur cum nigella et baurach et aceto et tunc curatur. deinde in morphea alba det talis potus. R. agrimonias pimpinellā saluiā abrotanuz spatulā fetidaz añ. decoquantur in vino. et de illo sumat mane et sero. Ista potio non solum soluit morphea albā: sed fistulas et scrofulas potenter desiccatur: ut dictum est supra. Ultimo si vis fiat ruptorium sicut dictum est capitulo de lepra. Deinde in causa frigida vngatur cum oleo de cartamo quod oleum oēs tales infectiones mirabiliter curat. Vltio si vis solidare cum olibano et litargirio consolidabit locus et curabitur. Adhuc dicit Aui. quod succus extremitatum vitis albe. i. brionie potatus curat albaras et desiccatur. Item acetositas citri confert albaras colere et panum aufert. et cortex eius adustus confert albaras si ex oleo locus illiniatur. Notandum quod albaras et morphea non differunt nisi fortassis magis et minus: quia albaras est morphea profudata ad carnem. sed morphea dicitur dum manet in cute. Item helleborus vterque cum aceto confert morphee et albaras quia est fortis resolutionis. Item radix mandragore et proprie humida fricata per hebdomodam delet albaras: quia desiccatur fortiter sine vlcatione. Item aqua sulfurea confert albaras. et morphee in se confert semen cepe: quia abstergit et aperit. et cum melle mixtus aufert verucas. Item altea et semē eius confert morphee mollificando et resoluendo. Item lac titimali cum melle valet morphee quia resoluunt. Item nuxci pressi delet eam resoluendo. Item gētiana et succus eius abstergendo. Item ostracium adustum confert morphee. Item vrina abstergit morphea. Item succus spatule fetide delet eam. tamen prius fricetur cum panis aspero in balneo vel stupha et liniatur ibi cum semine rafani. Item morphea albam curat cartam per iterius datus: quia humores grossius et melancolicus et flegma educit.

Tertia pars h. c.

Lēt^{nes} ipetigo serpigo

Lentigines autem in facie aut in cute ex colera adusta vel calore solis fiunt ad modum lentiginis aqua dilute sine diuisione materie per minuta. Sed ipetigo est infectio in cute de colera adusta subtili mixta cum aliqua parte terrestri flatis salis vel colere nigre. Serpigo est de materia subtiliori: et ideo serpit de loco ad locum quasi volaret. Et sunt iste due infectiones in cute rubee vel nigre occupantes magnam spacium et latum. aliquando totum membrum circumcunt et maxime serpigo. et sunt aliquando ex coitu cum muliere menstruata alium de cibis putridis. et sunt signum primum ad lepra. et ideo oportet cum cautela operari.

Cura lentiginum Cura lētiginū est curare colera adustā cum castia fistula et prunis et epithimo. deinde datur nuxmifcata ad comedendum. et fiat puluis de allijs et superaspergat et tollit eas secure. similiter testa canceri marini maxime abstergit lentigines. Item radix mandragore euellit lentigines. similiter lac eius. Nota quod panus in facie precedit lentigines sine maculis in diuisionibus. sed nigredo aliquando est de sanguine mortificato ex percussione vel alio modo. et ad ista fiat talis medicina. R. argenti viui. 3. i. ex in guaf cum salua hominis ieiuni. deinde. R. amigdalā amararū. 3. iij. terantur simul et molentur molitione vltima ita ut non apparet vestigium argenti viui: et si tota molitio sit nigra. Deinde projiciatur super ea tantum de semine melonis trito valde. Deinde facies per septem noctes liniatur et in mane lauetur cum aqua calida vel cum aqua fabarum cui non est in decorando et mundificando par. Item aqua maris confert sanguini mortuo resoluendo. Item amidum cum croco delet panum mundificando et lenificando. Sicut aloes cum melle confert vestigijs percussis exiccando. Item ad liuorem sub oculis valet ciminum tritum cum cera mixtum calidum frequenter super liuorem illum positum. Item acetum cum melle delet vestigia cutis. Sicut adeps asini eodem modo. Item crocus hortulanus confert panum et morphee maturando. Item cinis caceri fluminalis confert panum abstergendo. Item orobus crudus confert morphee panum et lentiginem. certum est. Sicut radix ireos serpenterie radix lili confert seorsum et coniunctis. Item maiorana cum melle confert nigredini sanguis sub oculo. Item semē rafani cum melle confert omnibus vestigijs. Item sinapis mundificat faciem a sanguine et vestigijs mortuis. Item sarcocolla dissoluta cum aqua vel felle vacuno aufert oēs tales infectiones. Item oleum amigdalay amaray cum melle et radice lili et cera liquata confert rugis et panum et vestigijs. Item peonia abstergit vestigia nigra in cute. Similiter epithima et ordeo abstergendo valet in istis vestigijs. Et igitur habeamus medicinam propositam que valet omnibus istis. R. amigdalay dulcium et amaray farie fabarum farie ciceris farie ordei lupioz rizi amidi

drag. it. albi gummi arabici radicū lilij celestis seio
 rasani semis cruce sinapis mādragore si vis añ.
 3. j. teratur simul. q̄fice cū aqua decoctōis viola-
 rurū siccarū 7 fenogreci. fiant totelli parui ad pō-
 dus. 3. ij. exicca in vmbra. 7 cū vti volueris distē-
 pera vinū cū aqua decoctōis radicl lilij celestis.
 7 inde facies epithimet vel liniat. aut super locū
 ponat in pāno lino in vespere. mane auferatur
 7 lauet facies cū aqua sabaz. Ista medicina de-
 albat 7 colorē bonū facit 7 omēs infectiōes le-
 ues aufert. Tamē Ras i antidotario suo in om-
 nibus talibus ponit medicinā laxatiuā optimā
 q̄ melācolie pfert. ipetigini scabiei 7 morsee. R.
 marabol. indorū sticados epithimi añ. 3. x. poli-
 podij passularū enucleatarū eupatorij anisi añ.
 3. vj. sene. 3. j. turbit. 3. iij. zinz. 3. iij. omia coqua-
 tur p̄ter epithimū donec dissoluatur. dein adde
 epithimū cū decoctōe predicta cōpleta cola 7 da-
 sz vires patiētis. Si vis forti⁹ facere adde agar.
 7 aloē. Et adhuc dicit Aluic. q̄ calamētuz coctū
 in vino remouet vestigia nigra 7 sanguinē sub
 oculo. calamus aro. sanguinē mortuū resoluit.
 Similr hūiditas fragini positi ad ignem aufert
 hoc abstergēdo. Si times calorē a sole liniat fa-
 cies cum albumine oui. vel de albumie oui fiat
 aqua i distillatio 7 lauet facies. Similr coqua-
 tur ouū vt durū fiat. 7 tūc albumē scidatur mi-
 nutū 7 exp̄mat illa aqua exiēs valz i rubore oculo-
 rum. p̄re ceteris ista faciūt pulchrā facies.

Quā ipetigis 7 serpigis

Impetigo curatur 7 similr serpigo cū alteranti-
 bus 7 euacuatibus 7 conueniētibus faciēdo flo-
 botomiā si oportet. Deinde sanguifuge appo-
 nātur super locū 7 statim recedent infectiōes.
 Deīn fiat inunctio cū oleo d̄ lino 7 cū oleo de
 iunipo. deīn cū oleo de frumēto. deīn cū semine
 cepe cū aceto quoniā est vltimū. Item spuma
 maris 7 pix sunt mirabiles in cura eaz. Similr
 mel anacardi est vltimū. Similr cinis alliorum
 mel fursur terbentina been cum aceto auferunt
 omnē infectiōes. Item oleum de sinapi delet
 7 oleum de tartaro. Similiter acetositas citri 7
 sinapis cum aceto sulfur citrinū cum aceto 7
 cortices malignanati. Vel. R. vnguenti citrini
 vnguenti sulci litargirij añ. 3. ij. misceant. Item
 fiat balneū frēq̄nē d̄ lapacio acuto fumoēre hede-
 ra terrestri scabiosa lenistico. Deīn serpigo fri-
 cetur cū salua hdmis ieiuni. Deīde pone gū-
 mi arabici cū aceto quādo ista multiplicat 7 ex-
 tenditur. Vnguentū ad omēs rubores 7 infe-
 ctiōes cutis de colera aut sanguie aut vtriusq̄
 inficiētibus cutes. R. sulfuris noui auripigmē-
 ti rubei añ. 3. ij. puluerizētur 7 cribellētur. 7 vlti-

mo cōficiatur cū succo fumiterre vel sirupo ei⁹.
 7 fiant trocisci 7 desiccētur in vmbra. 7 cū vti vo-
 lueris distēperētur cū vnguento citrino. 7 vnga-
 tur locus. 7 cū aqua fursuris clari abluat. 7 hoc
 fiat toties donec curetur. Itē ex inuētione mea
 R. succorū celidonie lapacij acuti lactuce barda-
 ne saponarie añ q̄. 5. vrtice rostri porcini añ. 3.
 5. arungie porci q̄. 5. cere albe. 3. 5. floris eris. 3.
 iij. corticū cucurbite magne cōbuste vel corticū
 granati prius pleni oleo cōbusti. 3. vj. fiat vngue-
 ntū cōtra omēs infectiōes in corpore. Et si facere
 vis fortius adde. 3. j. argenti vini extincti. Et si
 sit impetigo in forti rustico fiat ruptoriū de au-
 ripigmēto sapone 7 calce. viua per noctez. 7 fiat
 ibi crustula que postea cū vnguento albo cura-
 tur. 7 sic recedet ipetigo. vel arūgia liquefiat i ca-
 tia. deinde acetū forte sibi cōmiscetur. deinde
 argentū viūz extinctū cum salua 7 fiat vngue-
 tum optimū. Et si vis facere forti⁹ pone ibi alu-
 men 7 thus 7 succū absinthij. 7 tunc erit certum
 in serpigine 7 in petigie. 7 in formica miliari po-
 nātur oleūz plātago panis fursure⁹ lactuca por-
 tulaca cū mucilage psilij sal i tantū ruta i fine cū
 vrina pueri sicut dictū ē prius.

Colorē bonū facientia

Nota q̄ eorū que colorē bonum faciunt inte-
 rius sumpra quedā faciunt sanguinē subtilē bo-
 num sicut sūt oua sorbilia iura bonarū carniū
 vinū odoriferū cibi bone substātie. Alia faciūt
 bonū colorē: quia sanguinē spargūt 7 expellūt
 ad exteriora sicut ficus piper apinū gas. crocus
 isopus. Alia faciūt bonū colorē quia sanguinē
 mundificāt materiā malā euacuādo sicut trife-
 ra minor mirabol. cuscute 7 similia. Exteri⁹ ap-
 posita quedā faciunt colorē bonum prohibēdo
 cursū humoris mali ad locū: 7 exiccando sicut
 acatia. Quedā cutiz clarificādo vt piguedo ana-
 tis. Quedā subtiliādo aperiēdo 7 resoluēdo si-
 ne mordicatiōe sicut accorus aristo. ro. 7 similia.
 Quedā sāguinē ad locū trahēdo: sicut baurach
 pix 7 fricatio 7 ignis. Quedā hūores in sua qua-
 litate cōseruādo: putredines rectificādo: viscera
 cōfortādo vt crocus potat⁹ 7 cū medicinis exte-
 rius appositus cōmixt⁹. Quedāz sanguinē mor-
 tuū 7 nigrū resoluendo vt calamentū cū vi-
 no 7 calam⁹ aromaticus. Quedā abstergēdo vt
 fabe cū cortice suo 7 mastix cū liquefactione hu-
 morez peccantē resoluendo 7 liniēdo. Quedāz
 superflua cōsumēdo vt squilla 7 acetū eius 7
 sirupus squilliticus corpus debile confortant.
 Quedā odorata rubefaciunt subtiliādo vt san-
 sus multū odoratus. Quedāz putredinem
 resoluendo vt sal cum melle et intus 7 extra.
 Quedā

Quedā p̄ngēdo & mordificādo vt vrtica greca. & ista medicina cepe & alliu cū lacte distēperetur & sllimaf facies in nocte. & mane abluaf cu3 aqua decoctōis melliloti violaz siccarū. facit eu3 rubere multū. Quedā vero lenificādo vt aqua de coctōis carnis ostreaz limita i facie. Quedā d̄iri gēdo & lūicēdo vt oleū de fenugreco.

Odozē bonū facientia

Odozē bonū faciunt mirrha prohibēdo putredinez & cinnamomū. & ideo nō moxiretur homo sepe comedēs de cinnamomo. si moxiret de corruptione humorū: quia a preseruatiōe humorū preseruatur vt dictū est prius. Quedā abstergendō & exiccādo superflua vt plūbu3 vstum. & auferet fetozē assellarū. Quedā mēbra p̄cipalia cōfortando vt nuscusata lignū aloes masticatū et comestuz. Quedāz fumū bonūz emittendo: vt folia lauri & flores camomille regina prati & pulgiuz montanū thimus & ros marinus & maiorana. Quedā sudozē prohibēdo vt spica & mirrilli rose superaspse ciperi & aqua rosa. Quedāz posita in igne euaporādo vt olibanū storax calamita laudanū. Quedā masticata cum humiditate oris cōmiscendo vt gar. si moderate sumantur: quia nimī vsus facit fetozē. Quedā fumūz a stomacho & eructuationē & singultū impediēdo: vt zedoaria coriadrū semen aneti & coctana. Quedā faciunt in manu retenta: vt poma. quedam gestata vt muscus & ambra. quedā in panis portata: vt absinthiū quia etiā preseruatur a tineis. In omnib⁹ tamē istis oportet precauere a cibis corruptis & fetidis & a repletōe nimia et ab his que eructuationē faciūt. & ab alijs & ceruicia noua. & oportet vti balneis & p̄anis mūdīs frequēter mutatis. Ista posui p̄pter mulieres & dominas delicatas que tantū in decore laborāt. & plura ponā in 3° cū de capillis fiet mentio.

De passiōib⁹ stōachi. Capl3 19^m.

Assiones stōatice

sūt multe. scilz mala p̄plexio multiplex. debilitas digestōis & indigestio. v̄tositas. rugitus & inflatio. dolor. fames nimia appetitus. destructio eius & corruptio. vomit⁹ & singult⁹ & sitis. eructuatio. Et ideo capla specialia erūt multa. 1^m de mala cōplexione. 2^m de indigestiōe. 3^m de v̄tositate rugitū & inflatiōne & tortura & apostemate. 4^m de eius dolore. 5^m de fame canina & bolismali & fastidio & casu appetitus. 6^m de vomitū. 7^m de singultu. 8^m de eructuatiōe. 9^m de sanitate stōachi p̄seruāda

& aliorūz mēbrorūz cōmuni regimine.

Mala p̄plexio stōachi

est multiplex. qz simplex & cōposita cum materia & sine materia que possit diuidi in. 16. Tamē i breui mēbri p̄plexio ē quadruplex. s. calida frigida hūida & sicca: & cōposita ex hijs cū mā & sine materia. Ad alitia p̄plexiōis stomachi quādo qz sit a causis intrinsecis quādoqz ab extrinsecis. In trinsecis sūt sicut colera absidās & flegma & melancholia & aliqñ hūozes adusti & aliqñ i eo gnati sicut colera prassina & eruginosa. Cause extrinsecis sūt cibi iordiatio & ei⁹ mali⁹ potatio vini & aque & comestio fructū & lacticinorū & multe vigilie coit⁹ mltius & calor & febris & frigus & cōsilia vt ira tristitia & ieiuniū multū.

Signa Signa caliditatis sūt. sitis. p̄ctura. oris amaritudo. vomit⁹ colere. siccitas lingue. defectus appetit⁹ cibi. & digerit subtilia & ledit a calidis. Signa frigiditatis sūt rugitus indigestio eructuatio acetosa & salua multa & sputū quādo est cum hūiditate. qz quādo est cū siccitate: tūc est appetitus cibi vehemēs & sollicitudo & gulositas & malitia splenis & color corporis fuscus. & est ibi hūoz flegmaticus cōmixtus cū alijs. Sed si sit cu3 materia tali est ibi pondus & grauedo. & est aliquādo in ore sapor acetosus. Sed si sit cum siccitate: significat melācolia. S; cū hūiditate: flegma acetosū. Et si sit salsus: flegma salsū. si amarus: colera3 adustā. si p̄oticus mltiaz. Signa hūiditatis sūt salua plurima & lesio ab hūidis & ab eis terreri. & existimāt patictes qz si mouerētur post cibū vomerēt. paucitas sitis & appetit⁹. Signa siccitat⁹ sūt siccitas lingue. ariditas corporis. & nō tollerāt multū cibū simul nec multū potū: qz ratione siccitatis male extēdit. & iō ē salua pauca & tussis sicca frequēter.

Pronostica

Pronosticatio ē qz mala cōplexio calida ducit ad febres. & si sit cu3 siccitate: tūc ad ethicā. & si cu3 humiditate: tūc ad putridas & ad indigentia frequēter s̄obotomie & ad apostemata & ad pustulas i corpore & ad rugitū & ad eructuationes multas. S; mala cōplexio frigida ducit si cu3 hūiditate fuerit ad idropis3 & ad vomitū frequēter & nausea & fastidiū & casuz appetitus. Sed cū siccitate ducit ad sinthes3 que ē extenuata macies p̄pter indigestiōne ciborū grossorū. & quia gulose viuūt patictes p̄pter appetitū caninuz. & habet oxiremiā & inflatiōne in stomacho ex causa leuissima. & maxime si tristē vt irascat: quia tūc excitat melācolia & extēditur & ducit tur tales ad timpanitē.

Cura istius male complexio-
nuz. pmo si sit mala complexio calida vtae lactucis
spinachij acedula lacte acetoso piscib⁹ recetib⁹.
dein vtae succaro ro. triasandal. et empla frigida
ponatur super stomachu d rosis sandalis casora
absinthio coriandro ordeo berbena. Et si cu sic-
citate iungatur: vtatur sirupo violato et nenufar.
et iulep et diadragato frigido et spinachij et at-
triplicib⁹ maluis et pomis et aqua ordeo et vngat-
ur cu oleo violato. Et si iungatur cu humiditate
vtatur orizaccara sirupo acetoso. vtatur etia pri-
nis piris coctanis. deinde vngatur cu oleo ro-
sato. Sed si colera abudet. R. florū violaz vna-
rum passarū mundatarū liquif. munde absin-
thij añ. 3. j. fiat decoctio et in decoctioe tēperētur
cortices mirabolani citri. 3. j. et fricētur et colen-
tur et in colatura addatur. 3. j. aloes loti miscā-
tur et dētur in auroza. deinde accipiat succū ma-
ligranati misce ad obtēperandū ardore colere.

Laue in eplastrado cu frigidis ne noceas dia-
fragmati nec epati: et ideo frequēter amoueat. et
hoc est qd dicit Auiē. c. 2° sen 4° primi libri. et
tertio libro sen 13° et 14°. c. de curatiōibus cu me-
dicinis vniuersalib⁹. et Gal. 7° de ingenio sani-
tatis. qd in calefaciēdo et in infrigidādo est tēpus
equale: sed timor nō est equalis: quia in frige-
faciēdo stomachū calidum est timor maior: ppter
mēbra vicina iaz dicta si sint frigida et debilia qd
in calefaciēdo euz et vicina: quia calidū est ami-
cu nature et non frigidū: vt ponit Auiē. sen 2°
primi libri. c. de signis complexionū. Nec valet si
arguitur: frigidū agendo in calidū inuenit rari-
tatez. et calidū agendo in frigidū dētatez. ergo
frigidū citius agit: quia calor citi⁹ agit: quia ca-
lor est agēs fortius naturaliter et frigidū debi-
lius. Tamē pro illo verbo Auiē. primo libro
sen p^o. c. de virtutib⁹ doctrina 6°. c. 3°: Frigidū
non ponit pedem in opere suo. sciendum qd ca-
lidum eodē modo: quia in omni gradu in quo
nocet frigidū nocet calidū. quia in primo et in se-
cūdo gradu neutrū nocet nisi ratiōe quātītatis.
in tertio vtrūqz ledit. in quarto vtrūqz interfi-
cit. ergo sicut nō potest ponere pedē in opere na-
ture frigidū: ita nec calidū. et quātus timor ē in
frigido tantus est in calido. Pro isto dico licet
sit difficile bene dicere qd calidum in omni gra-
du ledit tēperatum in quo frigidū ledit. sed non
sic in lapso: quia digestio viget per calidū vbiqz
et non per frigidū. ideo bene dicitur qd frigidū
non ponit pedē in opere nature digerētis di-
gestionē inuatiū vel necessarij. sed in opere na-
ture lese aliquādo ponit pedē sicut patet in se. et
ideo calidū est amicu nature digerētis: quia di-

gestio nālis fit per calidū naturale. et alia calida
iunant moderato vsu. nō sic frigidū vt p3.

Cū ex dolore aliquādo
proueniat ardor stomachi et cordis morsura: quia
os stomachi vocatur cor et precordiū. et aliquādo
est ex flegmate falso et putrido. et ē passio comu-
nis valde. Ideo sciēdū qd i ardore cordis et mor-
sura valet granuz thuris integre transglutitū et
statim sedat eaz. similr valet in reumate. Item
bibere aquā calidaz qm poterit inuati. idē fa-
cit granū vnuz masticez transglutituz. similr suc-
cus grani frumēti masticati transglutitus. similr
nuclei cerasoz sunt mirabiles. Idez d quacuqz
causa sit. R. diadraganti. 3. j. distēperata cu aqua
ro. et da in potu. Item dicunt quidaz qd x. vel
xiiij. grana pisorū cruda comesta cōferunt statz.
aut quatuor: amigda. cu corticibus suis trasglu-
tiat et liberabitur. Item panis conficiatur cum
aceto et agresta. Deinde coctana cōficiantur in
aceto vel aqua ros. similiter sumach: et simul
miscātur et fiat emplastrū super stomachū et
fiant illa que dicta sūt prius in p^o li. c. de defectu
appetitus. Item succus artemisie liberat a mor-
sura oris cordis. Et i dolore precordij scilz oris
stomachi vtatur nucemuscata que est precipua.
vel semine nasturcij in lacte caprino bibat et cu-
rabitur. Vel vinuz decoctōnis betonice berbe-
ne agrimonie añ. est optimuz. Item passule se-
dant mordicationez abstergendo quādo ipsa est
parua. Similiter pimpinella sanat omnes do-
lores stomachi.

Mala complexio stoma-
chi frigida sic curat scilicet cu vsu allionuz et vini
fortis in parua quātitate. Similiter extrema ca-
lesiant et ponatur vctosa super stomachū. vtatur
etia aniso cimino ameos qd est precipuū. si fileos
etia et spicanardi ligno aloes vtatur in potōe mu-
scata diatriton pipereō zinzib. cōdito. Et si fri-
giditas iuncta fuerit cu siccitate: tunc minorētur
calida et euaporatina. vtatur lacte et aqua ordeo
cu melle et vino cu aqua: et fiat emplastrū tale su-
per stomachū. R. masticez. 3. 5. spicanardi. 3. j. bul-
liant in oleo et malaxētur. cera in oleo misceatur
cu modico picis navalis et fiat emplastrū. Et si
est cu materia calida digeratur cu sirupo de bor-
raginibus et buglosa materia illa et etia sirupo
squillitico vbi fuerit folia absinthij. Deū pur-
getur sic. R. florū borragis florū vtriusqz stica-
dos folioz absinthij liquif. munde vnarū passa-
rū mundatarū añ. 3. j. fiat decoctio et i decoctioe
tēperentur mirabolani citrini indi. 3. j. fricentur
lento igne et colētur et colature addatur lapidis
armeni

armeni nouies abluti. 3. j. 7 datur i auroza. Uta-
tur etiā diābra dianiso. Deinde ēplastreſtoma-
chus cū abſinthio cuz camomilla bugloſa ſpica
nardi 7 oleo coſtino. Deinde vtaſ vnguēto ſup
ſtomachū cū oleo nardino 7 maſticio 7 d' balsa-
mo 7 cera. Deīn āplexetur infantē carnoſuz ſa-
ne 2plexionis q hoc facit ſtomachuz acquirere
caliditatez digerentē cibuz. Uel capiatur catu-
lus niger vel gattus maſculus pinguis 7 nō ſu-
det iſans. Et ideo bonū ē i principio ponere ibi
phibētia ſudorez: vt roſas 7 mirtillos. 7 caleſiat
ſtomachus paulatine ne cū ſortib⁹ conſumat hu-
miditas ſtōachi naturalis. vel maſtix piguis eli-
gatur 7 miſceat cū oleo nardino ponat ſuper ſto-
machū. deinde datur cibaria cala 7 hūida facilis
digōis: ſicut ſūt volaticia carnes galline 7 capo-
nis 7 heduline 7 caprioline 7 pdicū 7 paſſeruz 7
oua ſorbilia 7 carletū 7 familia.

Si mala cōplexio ſto-
machi fuerit frigida 7 hūida ſlegmatica digerat
mā cū oximelle diuretico vbi fuerit iſopus 7 ab-
ſinthiū. Deinde purget ſic. R. ſlorum vtriuſqz
ſticados polipodij aniſi maratri liquif. munde
vuarū paſſ. mundataz foliozuz abſinth. añ. 3. 5.
mente calamēti betonice iſopi añ. 3. j. fiat de-
coctio. 7 in decoctiōe tēperētur cortices mirabo-
lanoz kebulozū. 3. j. lento igne fricētur 7 colētur
7 colature addat turbit zinzi. añ. 3. ij. clarificet in
iſtis paſſiōib⁹ frigidis cū melle 7 datur ante vi-
em 7 cū zuccaro. in calidis vtatur diacalamento
diambra diatriton pipereon. Deinde ēplastre-
tur ſtomach⁹ cū mēta coſto maiorana. Bieta
ſit q vtatur aqua ferrea ſcilz i qua extinguit fer-
rum quia exiccat humiditatē ſtōmachi. 7 vtatur
aſſis 7 frigis. 7 quādo eſt pauca hūiditas vtatur
ameos. 7 quādo eſt multa vtaſ alijs cepis co-
ctis integris 7 cortice exteriori ablato. 7 fiat ſal-
ſamentū de menta ſaluia zinzi. galāga gar. nu-
cemus. cinamomo 7 ſinapi 7 bonuz ē pro eis. Et
fiat tale ſinapiū ſpeciale. R. ſeminis ſinap. 3. j.
cinamomi. 3. 5. gar. 3. ij. nucifmus. zinzi. piperis
añ. 3. j. aniſi. 3. 5. mente ſicce. 3. ij. galange. 3. j. mel-
lis diſpumati qz. j. vel lib. 5. vini optimi qz. j. an-
glicanā vel cophinā. fiat ſinapiū ad confortan-
duz ſtomachū frigiduz 7 humidū. 7 valet para-
leſi vel idropiſi cuz ſpica. Item ſi eſſet ſtoma-
chus frigidus 7 humidus 7 pectus ſtrictū cum
tuſſi ſicut in ptiſicis 7 talibus: tūc cōiter phibe-
tur ſinapiuz. R. cinamomi. 3. 5. ſinapis. 3. j. nu-
cifmuſcate zinzi. añ. 3. ij. liquif. 3. j. candi peni-
dioruz ſucci liquif. añ. 3. 5. iſopi ſicce. 3. ij. amig-
dalarū dulciū excoctatarū. 3. 5. zuccari qz. j. vi-
ni limphati cuz aqua ordeī lib. ij. fiat ſinapiuz

optimū in caſu predicto. Deinde vtatur diani-
ſo diacimino roſata nouella 7 minuat cibuz hu-
midus. Deinde vtatur iſto ſirupo. R. iſopi ca-
lamenti betonice añ. 3. ij. abſinthij. 3. j. aniſi ma-
ratri ameos ſiſileos calami aromatici añ. 3. j. ſpi-
cenardi ſquinanti añ. 3. ij. mellis roſati lib. j. fiat
ſirupus quo vtaſ mane 7 ſero tepide. Et d' iſtis
eiſdez poteſt fieri electuariū vel ēplastreuz vel ce-
rotuz cuz laudano. Et ſi ſit diues ponatur d' bal-
ſamo 7 puer. x. annozū vel puella ſtōacho appli-
cetur ita q non ſudet dicit Dama. 2ª pti^a aſſo.
2mēto. 4°. Qd vere ſi calor puelle iuuat pera-
leticos: iuuaret etiā ſanos iuuamēto infallibili.
Et ponatur manus calida ſuper ſtomachū diu.
illud cōfortat 7 calefacit ſtomachuz calore natu-
rali. Deīn det diagalāga. vñ dicit vſificator.

Confortat ſtomachū diagalanga meuz.
Et datur ſimilr bonuz pigmentuz vel claretū qd
ſic ſit. R. cinamomi. 3. j. gar. nucifmus. cubebarū
macis galange zinzi. zedoarie añ. 3. ij. aniſi ma-
ratri. 3. 5. ſpicenardi. 3. ij. ſaluie ſicce. 3. ij. mellis
zuccari añ. lib. 5. vini optimi lib. 5. vel octo fiat
pigmentuz vel claretū optime cōfortans ſtoma-
chuz 7 caput 7 neruos. 7 valet etiā idropiſi frigi-
de 7 paraleſi 7 appetitū. puocat 7 valet ante pra-
diuz 7 poſt. Item olibanū eſt optimū eis trāſglu-
titū integre. Et ſi ē humor ibi lubricus: tūc cō-
fert iera ſine melle 7 puluis iere. quia mel valet:
dicit Auic. in tertio libro de cura male cōplexio-
nis ſtōachi cū materia 7 de cura oppilatōis ei⁹.
7 frangit de ſortitudine aloes 7 iere iſormādo 7
ſoluēdo. Cuius recepta eſt. R. ſlorz ſquinati gi-
lobalfami aſſari cinamomi añ. pt. j. al part. vj.
7 quādo non querit niſi mūdificatio ponat me-
dicinarū ſingularū pars. j. 5. Et pillule bōe ſūt
R. aloes. 3. ij. mirabolanoz citrinorū roſaz añ.
3. 5. cōficiatur cū aqua endiuie. quādo humor ē
colericus: tūc valz diacitonitē ſolutiūū factū de
citionijs 7 zuccaro 7 ſcamonea. Caue tamē dia-
grediū 7 ſcamoneā quia nocēt ſtomacho. Et ſi
vis addere iere predictē de abſ. lignoal. 7 maſti-
ce 7 roſ. 7 decoquere 7 infūdere aloē plus valet:
quia homies huius tēporis ſūt delicati 7 colatu-
ras plus accipiunt. Tamē modus me⁹ eſt dare
ſibi agar. vel turbit vel reubarbarū loco aloes.
facias tamē ſz tollerātiaz patientis. Et ſi hūo-
ſit inſuſus in ſtōacho: tūc fiat vomitus cuz aqua
raſani et oximelle calida ſola. Et ſi humor ſit
groſſus: tūc da oximel 7 capparē 7 diacapparez
7 ſinapiz 7 piper ad icidendū. Deide fiat vom-
itus ſortis ſic. R. mucilaginē cartami ſic diſſolu-
ti in aqua aneti cōtuſi 7 proijciatur oleum lau-
rinum deſuper datur in potu infirmo 7 ponat-
ur pēna in ore et euomat. Deinde fiat balneuz

in aqua marina vel in aquis sulfureis artificia-
libus et ambulent et moueantur. et tunc purgetur
per inferius sic. *R.* anisi maratri semis apij pipe-
ris albi an. ptl. j. assari absinthij costi spice masti-
cis an. part. 5. an. ptl. viij. vel diaturbit vel aloë
in sirupo acetoso vel oximelle diuretico. Et si sit
flegma acetosus detur iera cum oximelle et utatur
diacalameto. Deinde utat zinzij. cōdito et kebu-
lis cōditis et sirupo d' absinthio. Si si humor sit
in stōacho colericus cum quo ē sincopis fiat vo-
mitus leuis cum aqua tepida et semie attriplicis.
Et si humor effusus ē melācolicus: tūc de-
coctio epithimi cum borragi. alias decoctio calamē-
ti cum melle. et infundat spōgia ifusa in aceto cali-
do et superponat stomacho. Et Auic. cōcedit qd
si sint hūores grossi i stōacho: ius puarū auis et
ius pulloz colubarū est bonū: quia diu i stoma-
cho morat. et tales debēt comedere et raro et cibū
non de facili conuertibilē. Et ideo errāt qui pu-
tant paruas aues faciles digestiōis. Et ideo nec
i stupha assati nec preparati valēt vbi credūt. Ta-
men cū ē humor flegmaticus in stōacho valēt por-
ri cocti et expressi et cū aceto et sinapi et aqua pau-
ca preparati. Et quādo est stōachus rarus: qd scit
qz nō tollerat multū cibū nec subtilē nec grossū:
nec pōt mouere se sine nocumēto sup cibū et po-
tū: nec pōt potare post cibū nisi noceat: tūc de-
aromatica stiptica vt nymus. cinamomū et spi-
ca xiloal. et diarodō abbatis rosata nouella. et co-
medat paulatim. et nō potet vinū multū subito
sed modicū. et sit aliquallē antiquū. et utatur pel-
libus anteriorib' stōachi gallinaz. et carnes gal-
linarū perdicūz fasianorū valent. Idem dico qd
quādo stōachus est paruus nō potest comedere
quātūz oportet vna vice sed comedat frequēter
et nūquā ad saturitatē. et fiat emplastrū super sto-
machū d' citonijs laudano et ros et mastice. Istū
caplm est maxime necessariū volenti regere sto-
machūz alicuius.

Et in mala cōplexione

stōachi cala et hūida bo^m ē qd utat paties aceto-
sis stipticis sic malis granat' et citonijs rōe hūidi-
tat' minat cib' et potissime hūidus utat zuccaro
rosata nouella diarodōl' assa et agresta et aceto qz
valent. Sed si caliditas iungit cū siccitate: tūc
utatur lacte acetoso et lacte dulci sicut mulgei. et
aqua ordeī et zuccaro violato diadragato frigi-
do diapapanere et carnib' citoniorū. Sed no-
ta qd diacitonitē parū valet i materijs calidis. s3
cū pipere et zizi. i materijs grossis frigidis valz.
Cui' descriptio est hec. *R.* succi citoniorū ace-
tosorū vel aquosoz parūz ponticoz part. j. vel
de substātia eoz. codē modo mellis ad calefa-

ciēduz zuccari ad ifrigidāduz part. j. aceti fortis
et boni part. j. preparētur super ignē lentū et ca-
lide reponatur. Qd si vis fortius facere ad cale-
lesaciēduz ponat ibi zinzij. et piper. Unde apote-
carij accipiunt citonia et scindunt per medium et
extrahūt grana et semia et arillos et medullā eo-
ruz coquūt in aqua et addūt succū et pistāt fil in
modūz electuarij. et tūc vocatur caro citoniorūz
vel diacitonitē purūz cū speciebus calidis sic cō-
positū: De quo dixit versificator i his versib'.
Si vis me mitē: si vis dissoluere litem:
De diacitonitē da mihi frater idem.
Nec multūz plangā si iungas diagalangā.
Sed ista valēt i causa frigida et vctositate iliaca
et tortionib' ventris et eructationib' et rugitu
et vomitu et similibus.

Indigestio stōachi fit

vel quia digestio aufertur vel minorat vel corū-
pitur sicut dicit Gal. 2ª pticula tegni versus fi-
nez cañ. i. 46° ibi: Nocetur autez opatio leuiter
aut mediocriter aut oio nō fit. Et hoc ē qd dici-
tur cōiter sicut patet i' lienteria. aut corruptōe di-
gestiōis sicut patet quādo est eructatio aceto-
sa aut fumosa aut sapor male qualitatis: sicut sūt
eructationes ac si homo comedisset oua dura
et vocatur mutatio digestiōis. aut patif' minora-
tionez et debilitatez sicut quādo male digeritur
cibus absqz corruptione: et tamē multum cibus
moratur i stomacho et cū grauitate.

Cause Cause sūt intrinsece aut extrinse-
ce. Extrinsece sicut ira tristitia sol-
licitudo. et nimia quātitas cibi aut potus aut ni-
mia paruitas. et cib' inordinate sumpt': vt quia
grossūz aut subtile aut crudū super semicoctūz.
Aut ppter qualitātē cibi cuius est vctositas: vel
frigiditas vel aquositas. vel quia est vctosus vel
durus vel pignus vel nimis adustus vel frigus.
aut quia hora solita comedēdi trāsiuit. vel qz sō-
nus diminit' fuit. vel ppter multū motū super
cibū euz digestio vigeat super quietē. sed motus
ante prādiū cōfortat digestiōnā. vel ppter coitūz
nimium. vel ppter vomitū et similia. Si ppter in-
trinsecas causas: tūc hoc ē aut ppter stomachū aut
ppter alia mēbra. Et si ppter alia mēbra: vt qz
caput mittit sibi reuma. vel quia epar mittit sibi
nimis de colera. vel qz splen mittit plus qd oportet
d' melācolia. aut ppter matricē aut ppter pul-
monē vt in ptificis. aut ppter itestina vt patet in
ileos stercus mittit ad os. Si ppter stomachū
vel rōe male opsonis vel male opositōis vel so-
lutōis qtinuitatis. aut ppter morbos officiales
vt ē a prima et qilia. et ppter dolorē i se. et ppter cō-
passionē aliorūz mēbroz. vel ratione debilitatis
in se

in se que cognoscit: quia de facili cognoscit vel ledat ad omni causa. et non est alia debilitas stomachi nisi quod operationes eius leduntur et causa ignorat cum tamen mala applicentur materia vel sine materia vel in se vel in membris vicinis sit causa illius debilitatis. Et est ut plurimum debilitas illa lesio in operatione stomachi in debilitate. scilicet quoniam est nimis rarus cum quadam frigiditate et siccitate: et tunc non patitur multum cibum. et fere omnis cibus nocet sibi equaliter.

Signa Signa causarum extrinsecarum habentur ex iudicio patientis. unde **Bartholomaeus**. Nec te pudeat per omnia interrogare patientes.

Signa causarum intrinsecarum patent ex dictis in precedenti capitulo de mala operatione. Compositio mala patet per tactum. et solutio continuationis scilicet per puncturam cum dolore. et cibum parum moratur. Item signum a parte urinae est quod urina alba in colore. tenuis in substantia. secundum omnes sui regiones corruptionem digestionis significat. Et dicit egidius in urinis suis:

Alba subtilis urina ingata coloris
Splen idropem crapulam frenesim nefresim diabetem.
Et post multa dicit.

Ut se iudicij fallax non inserat error:

Talis cruda potest aut indigesta vocari.

Signum ergo indigestionem. Et si urina sit caropos vel lactea signum indigestionem vel stomachi apostemationem vel grauedinem vel duritiam stomachi in causa frigida et cum pulsatione et dolore et febre. in causa calida semper appetitum minuit. in causa frigida interdum et ledit a fili et iuuat a contrario moderato usu.

Prognostica. Stomachi debilitas fortasse est causa omnium egritudinum in corpore dicit Avicenna. in 3o causa. fen 13o. Item dicit quod corruptio digestionis et indigestio adducit egritudines plimas malignas sicut epilepsiam apoplepsiam lepra scabiem idropisim et mliam colicam artetiam canem lapidem et filia. imo est radix et materia et origo fere omnium egritudinum chronicarum. Item indigestio cum oris siccitate in qualescentibus arguit recidivam. Item si crapulatus habet pustulam in facie multorum colorum sicut rubei liuidi nigri cito morietur. Item de inebrietate si subito sine voce existere fiat spasmo inato morietur. prognosticat Hippocrates 5o parti affo. suoz. Quia ergo indigestio et corruptio digestionis tot mala faciunt oportet curam festinare et curam diligenter adimplere.

Cura Cura ergo varianda est ut dicit Constantinus in li. stomachi sibi variacione causarum indigestionis: accipiendo indigestionem large per diminuta digestionem et corruptionem eius et ablationem. Si ergo fuerit de mala qualitate ciborum vel eorum multitudine aut inordinacione: tunc prouocet vomitus cum aqua calida vel succo blete vel cum aqua et oleo et semine attripticis. Quia dicit

Constantinus ubi prius: proprium est vomitum mundificare omnes mala corruptiones in cibis. et cum fuerit stomachus mundificatus a cibis corruptis: inungatur cum oleo mastice aut cum oleo nardino aut cum oleo de citronijs simplicibus vel compositis adiuuicem. Deinde emplastrum cum stipticis odoriferis confortatiuis sicut cum sandalo rosato mastice cinamomo nucemul. citronijs galaga semine basiliconis mirtillo maiorana absinthio pane acetoso cum aceto modico et aqua rosae fiat emplastrum de comibus tantum dictis in primo libro in. c. de defectu appetitum. Deinde utat huius electuarijs ante prandium et post. scilicet rosata nouella diaconite diagalaga ciminata alexadrina. Quo ad dietam attinet accipiat facilia ad digerendum boni chymi cum abstinentia temperata. Capiat ergo colatitia et carnes tritas et carnes perdicum gallinarum et similia. et potet vinum purum aut moderate mixtum. et exercitet ante cibum moderate. et balneetur bene post nisi ex crapula sit inflatus et oppilatus. et tunc de die in die potest augere quantitatem sui cibi si eas potest digerere. Et si corruptio digestionis sit propter malas complexionem reducat ad temperamentum ut dictum est in capitulis precedentibus. unde in complexionem calidam detur caro citroniorum vel diaconite frigidum. Cuius descriptio est. R. citroniorum mundatorum quatuor. j. omnium sandalorum semis melonis cucumeris cucurbite citrulli semis portulace seis lactuce an. 3. j. reubarbari lignialoes an. 3. 5. gariofilorum cinamomi anisi 3. j. zedoarie an. 3. j. rosarum. 3. ij. succari lib. 5. conficiatur cum sirupo iulep vel zuccharo rosato. et valet in causa colerica contra vomitum colericum. et prouocat appetitum et arsuram stomachi sedat. sibi citronia infundat in aceto per noctem antequam conficiatur cum alijs. Sed in causa frigida detur diaconite calidum quod ponitur in antidotario Nicholai. et detur pillule ante cibum in ouo sorbili quocumque vel septe per duas horas ante cibum si sit ibi materia frigida in stomacho. et detur puluis confortatiui stomachi indigestionem emedans qui debet sumi in principio comestionis. R. anisi. 3. j. carui. 3. 5. 3. j. galange origani maiorane mente sicce pulegij et saluie calamenti thimi saturegie isopi an. 3. ij. piperis longi gariofil. folij spicenardi macis xilobalsami carpo balsami calamiaromatici cassielignee an. 3. 5. cinamomi nucismuscate an. 3. 5. eufrastie eupatorij fileris motani semis rute baccarum lauri camedreos ameos semis coriandri sandalorum alborum salis armoniaci maratri an. 3. ij. squinati. 3. j. Et si vis pone mente vel cinamomi an. 3. ij. panis succari quatuor. j. oiuum mirabolanoz an. 3. 5. Et si vis confortare visum plus cum hoc pone sene. 3. j. et fiat puluis optimus ad confortandum digestionem et oppilatorem latex et ad confortationem capitis cordis et visus. Et si vis

edfortare auditum pone betonice. 3. 5. Tñ si vis expēdas abbreviare fac pulverē de zinzī. cinamo mo carui calamēto betonica isopo 7 liquir. Itē pulvis amarus q ponit̄ i antidotario Nicholai est optim⁹: 7 ad oēs ifirmitates corpis de cā frigidā. Similr gēriana p se est optima. Deīn si sit viues vtatur isto electuario post prandiu qd vocat̄ diaciminū nouū. ℞. corticū citri siccoꝝ. 3. 5. gar. nucis mu. macis pipis cinamomi añ. 3. ij. galāge zinzī. macis añ. 3. 5. cassielignee spicenardi cipi folioꝝ calami aro. añ. 3. j. anisi maratri ameos origani pulegij xilobalsami carpobalsami cubebe costi cardamomi añ. 3. j. ambre musci añ. 3. iij. zuccari lib. j. fiat electuariū cuꝝ sirupo albo qui vocatur iulep. valet enīz stomacho frigidō. 7 valet cardiacis 7 oppilationibus vtriusqꝝ lateris 7 ventositatibus 7 tortionibus. 7 iō idro picis 7 colericis optimus ē.

Inflatio stōachi fit de

ventositate. similr rugit⁹ 7 gurgulatio 7 tortura. Pro quo sciēdū q iste passioēs sūt qñ de eadē ca. vñ Gal. 4. pti. affo. 2. mēto iō. 7 5. pti. cō. mēto 4i. dicit q tortōes sūt illis de hūiorib⁹ pū gūnis vel de grossa vētositate nō potente exire. tñ diuersimode ē de inflatōe 7 tortura: qz tortura ē passio iferioris ptis stōachi vel itestinoꝝ superiorū vt cōiter lz aliqñ sit in intestino gibboso. Sz inflatio stomachi ē de vētositate aggregata i stōacho pp debilitatē vturis digestiue vel ppter māz ventosaz comestā. Et si vētositas illa vadit ad itestia gracilia facit tortionē. Si ad os stomachi facit singultū. Si vadat ad itestina grossa facit rugitū 7 gurgulatiōez. Et si morēt̄ ibibita in stōacho aliqñ facit timpanitē d̄ q dicitū ē pti.

Cause. Causa isti⁹ vētositatis ē aut exterior aut iterior. Exterior sicut frigiditas aeris penetrās ad iteriora sicut i regio nib⁹ frigidis 7 tēporib⁹ frigidis 7 corpibus debilib⁹ 7 raris. An vētres hieme 7 vere calidissimi sūt nā: i corporib⁹ fortib⁹ 7 solidis itelligit̄. i debilib⁹ autez raris fit ex calore exteriori nimis exalāte. Et fit ex ipso cibo vel rōne q̄tatis nimie vel rōne qualitatis: sicut qñ est nimis frigidus sicut aqua. vl̄ calidus sicut allia 7 cepe 7 porri. vel rōne substātie vt fabe 7 pisa rape 7 ficus q sūt vētosa substātialiter. vel que sūt aquosa i substātia vt fruct⁹ vel lacticinia. vel grossa i substātia: qz grossities ptinet ad substātia medicinalē vt p3 in vrinis. vel ppter iordinatiōez: vt qz stipticuꝝ p̄cessit lubricū vel subtile. vel qz nimis calida sumūt i medio mēse: vt adusta vel panis calidus. vel qz nō sequunt̄ q̄ deberēt: vt qes ocū. qz motus sup cibuz facit ventū nisi fuerit valde

leuis vt dicit Ruffus. modicus icellus post prandium. hoc ē qd mihi placet. sōnus 7 accidentia aie tpata. Si sit a cā iteriori hoc est rōne stomachi vel alioꝝ mēbroꝝ. rōne stomachi qz debilis ē i se. 7 fridus vel rar⁹ 7 pu⁹ rōe humoꝝ 7 ciboꝝ ibi existētū. Si ab his mēbris hoc est pp oppilationē meseraicaz vel ppter splenē oppilatum vel ppter mirach vētris 7 emittentē materiā sur suz. aut ppter matricē ascendētez vel nō purgataz sufficient. Sz tortura aliqñ fit ppter accēptionē nimia allioꝝ cepaz porroꝝ. 7 aliqñ ab accēptōe frigidōꝝ sicut ē lactuca portulaca. aliqñ a venenis. aliqñ a vermib⁹ 7 silibus.

Signa. Si prouenit a caliditate est cum siti 7 ardore 7 ē eructuatio fumosa 7 ē pūctura 7 ē dolor acutus. Et si fuerit a frigiditate: tunc est eructuatio acetosa. 7 tūc est cū grauedine. ledit̄ a frigidis. iuuat̄ a calidis moderato vsu. 7 vētositas illa mittit̄ de loco ad locū. Et si ē a stomacho ē passio cōtinua. Si ē a flegmate ē cū hūiditate. Si est a mlia cū siccitate. Si ab alijs mēbris: tūc discernit̄ cū grauedine 7 nocumēto illoꝝ. Et si est ibi apa discernitur qz est febris cōtinua. Et si est ab exteriorib⁹ scitur p indicia patiētis.

Pronostica. Pronosticatio est q tales qui patiunt̄ ista: habent erectionē virge sine volūte ppter ventositatē. Similr de facili icidūt in tipanitē 7 in colicā 7 in tinituz aurii 7 vertiginē fm q vētositas ad loca diuersa vadit. An vētositas aliquādo venit ex forti expulsua. sed magna 7 frequēter sequēs ē mala per viaz signi: qz significat corruptionē digestiue 7 p viaz cause. qz corūpit digestiua cum iducat motuz. 7 digestio viget in quiete post prandiu. Itē illi q habēt fortem calorem non habēt ventositates: nisi materia in quā agit sit grossa vel aquosa 7 cruda vel multa ventosa: tunc eiz pōt resoluerē 7 non q̄sumere. ppter inobediētiaz passi. Sed q habēt frigiditatē magnaz nō habēt vētuz qz nō resoluitur: sed q medio modo se habēt: ita q calor nō sit ita debilis quin possit resoluerē nec ita fortis q possit q̄sumere. tunc enīz si agit in materiā grossaz nō resoluit de quo sit curandū: sed i materiā subtilez ita facit: sicut exēplificat Gal. 6. d̄ morbo 7 generatione vētoꝝ. 7 ibi vide causas.

Cura. Cura huiusmōi morboꝝ ē quasi vnā. tamē si sit colera sicut raro cōtingit: fiat clistere d̄ malua bismalua violis oleo violato surfure cassiasistula. Deīn digerat̄ materia cuꝝ oxizaccara sirupo de nenufar 7 violis ad minuendū calozēz 7 acuitatē. Deinde purgetur cum mirabolanis citrimis cassiasistula aut electuario

electuario de succo rosarum et trifera saracenicā reubarbarata. Deinde fiat balneum de camomilla melliloto fursure. Deinde fiant sacellatōes cum milio affato aut cum fursure affato aut cum vesica enea plena aqua calida. Si autē cā fuerit grossa frigida v̄tosa: tūc fiat clistere de origano ruta calamēto bleta abrotano aniso maratro oleo laurino ierapigra et similibus. Deinde digerat materia cum oximelle diuretico vel squillitico vbi bullierit absinthium et isopus et similia. Deinde purgetur cum mirabolano kebulis turbit aut agarico aut benedicta. Deinde ponat in balneo vbi sit anisus maratrum camomilla anthos sticados ruta paritaria leuisticum. Deinde sacelletur cum sale costo et aniso. Deinde vngatur cum oleo laurino costino rutaceo castoreo. Deinde v̄tose apponant sine scarificatione super stomachum et intestina. Et ista eadem valent in tortura stomachi et intestinorum. Tamē in speciali cōtra inflationem et ventositatem quae est cōiter de causa frigida: ideo ponā de hac vltioriē curā. et ponā triplicē curā: regales scilicet lenē et comunē. Cura regalis ē cum exercitio et balneo ante prandium. Deinde datur decoctio polij vel pulegij regalis in vino: et curat cito. et datur puluis origani et mentastri: vel decoctio eorum. similis galaga et eius decoctio statim curat. et electuarium eius. scilicet diagalanga optimū est et sine pari: si bene fiat et confortetur cum ligno aloes. Deinde datur calcaneus porci adustus. opat enim a proprietate. Cura leuis ē cum emplastro stomachi facto cum sale tosto et cimino torrefacto et auenis affatis calidis positus supra inflationem. Deinde datur castoreo. cum bono vino limphato. ē enim optimū in inflatione stomachi. Deinde datur talis potus. R. absinthij p℥.ij. rute p℥.j. coque et da bibere. Quod si inflatio fuerit in febre: tūc sifimbrium cum spuma cere stomacho appone. Deinde impleat puluinar de coto et calefiat ad ignem et iaceat super ipsum. Deinde inungatur cum oleo laurino vel aureo in quo coquatur cinnamum et ruta. Cura cōis est dare tale digestiuum. R. anisi cimini carui ameos maratri seminis nasturcij añ. 3. ij. peonie. 3. 5. fileris montani. 5. ij. zinzib. nucis mus. minutim i-cifoz añ. 3. 5. zuccari vel liquir. qd̄ sufficit fiat digestiuum. Et si patiens sit diues: tūc addatur cubebam macis gar. añ. 3. ij. de qua accipiat mane et bene post prandium. Et si vis adde conandrum. Tūc quādo materia ē grossa: tūc nō datur diuretica ante euacuationem quae euaporant et nō consumunt. quae medietas operationis. caloris ē euaporare dicit Aui. sen 13 tractatu 5. c. j. et ita addit in ventositatē. Tamē si materia est leuis vtaf semine nasturcij torrefacto et cimino torrefacto cum aceto vel vino. Deinde vtatur diacimino

gariofilato zinzib. odito et diazinz. et zinzibera-
ta alexadrina et zinziberato adriano diacitonitē
diatriton pipereon. Tamē si esset homo melā-
colicus quae illa pateret bonū est dare diamarga-
riton et lentia Gal. pluris cum musco. et mastice
ciminū et thus. Et in causa humida valet cimi-
num olibanū transglutū. et in causa calida ma-
stix nuximus. lignū al. Unde materialia sūt ista
quae inflationi valēt. ameos leuisticū ciminū ruta se-
mē eius bacca lauri sifileos anetū isopus et corū
semina costus spicanardi et aristo. ro. anisus et si-
milia. Deinde vngatur stomachus oleo mastici-
no et nardino et rutaceo et de lilio quod ē speciale in
pueris inflatis. Et sonus post potū vini puri est
optimus. Atācimino et petrosilio in cibus suis.
Et caueat sibi inflatō talis a grossis et viscosis et
ventosis et a cena et nimia repletionē cibi et potus et
a coitu et a lacticiis et a fructibus et a mīta et a
similibus. Deinde fiat emplastrum cōe super sto-
machū. vel sic. R. rute lib. j. baccarū lauri nume-
ro. 35. armoniaci. 7. 3. ij. caricaz lib. j. vel. ij. terat
simul et super stomachū et ventrem ponatur quae do-
lore et inflationē et frigus sine mora sedat. Deinde
si oportet datur ista potio bona et mirabilis. R.
sol. mastice croci piperis baccarū lauri añ. fiant
trocē cum vino: et in ieiunio vel post cenā per dies
v. vel. vj. potui dabis. R. baccarū gariofiloz so-
lioz rute sicce añ. 3. ij. cum succo calamēti et deē in
potu medietas vnius troscisci. Et si nō sufficiat
datur post alia medietas: et sic quousque curet. est
eius optimū rugitui et inflatōi. Tamē quae castoreus
et ruta sūt amara valde: ideo fiat bonū pigmētū ta-
le. R. cimini anisi carui ameos petrosilij mace-
donici añ. 3. j. baccarū lauri semis iunipi aristo.
ro. añ. 3. 5. nigelle anati galage zinzib. cinamomi
añ. 3. ij. gar. macis cubebe granorū paciū pipis
lōgi et cardamomi xilobalsami et carpobalsami
añ. 3. j. spicenardi. 3. 5. saluie sicce betōice calamē-
ti isopi pulegij mōtani et regalis añ. 3. ij. mellis
lib. ij. vini lagenā. j. vel. ij. fiat claretū et pigmētū
de quo potes mane et sero tepidū vel calidū. Et
post vtatur diaspmaton diatriton pipereon: et tūc
stomachus et venter vngatur hoc vnguēto. R. ni-
gelle baccae lauri rute anisi amei fileris montani
añ. 3. 5. coquatur in vino et postea colatur et cola-
ture addatur olei nardini vel laurini vel costini
q̄. j. et itez coquatur simul. Deinde addat cera
et fiat vnguētū Aui. qd̄ ponit Aui. sen 13 tra-
ctatu 5. c. p. R. nigelle baccarū lauri rute añ. i
vino vehemēter decoquatur et colent. Deinde me-
dietas illius vini cum oleo decoquatur cum illo
vino cocto quousque vinū consumat et remaneat
oleus solū et stomachus inungatur. et istud voco
vnguentū nigelle minus: precedēs maius. Quae
p

isto pigmēto. 7 cū istis vnguentis ego curavi vnū
 qui per septēniū habuerit inflationē stomachi
 ac si esset tympanisticus. Sed vrine fuit remisse
 qd nō ē in tympanite vt cōter si diu durauerit.
 Tamen Aui. ordinauit tres potus in isto casu.
 Primus ē. Ad. polij i aq̄ decoctū d̄ qua pote
 tur. Secundus ē decoctio calamēti fluminali. mēta
 stri cū melle dulcorata. Tertius ē d̄ galāga 7 siru
 po acetoso fiāt pillule sic cicer 7 sit dosis. 3. j. s. cū
 aqua calida 7 ex eis que educūt ventositatē plu
 rum. 7 humiditatē paucā. Et 4^m ponit abomi
 nabilē castoreū bibitū cū aceto pmixto cū aqua.
 Sed qui habēt ventositatē i ventre cū se. dicit
 Aui. c. de rugitu bibat aquā in qua coquatur ci
 minū cū semine apij 7 cum penidijs. Ultimo
 dicā vnū puluerē optimū quo vtatur in cibis
 7 balsamētis si fuerit grossa vētositas 7 dolor ex
 ea. R. castorei. 3. j. cimini anisi maratri seminis
 petro. seminis apij leuistici rute macedonici añ.
 3. ij. fac puluerē. adde tamen succari. 3. j. vel. 5. ad
 dulcorādūz. qz amarus ē 7 abominabilis. Itēz
 puluis seminis pastinace optimus ē. Itēz oua
 formicaz optima sūt in educatione ventositatis.
 Itēz tra vētositatē valet sauiua cocta in vino q̄
 post ēplastratur 7 vinū illud bibatur. Itē pul
 uis peregrini qui ponitur i antidotario Nicho
 lai optimus est cōtra vētositatēz 7 cōtra tinitum
 aurii 7 ad visuz clarificandū. Itē puluis gual
 terij similis positus in antidotario optimus ē ad
 visuz 7 ad vētositatē cū constipatione ventris 7
 ad inflationē ipocōndrij a causa que venit a mlia
 mirachia. Quādo aliquis irascitur vel graua
 tūc puluinar plenū d̄ coto calefiat 7 superponat
 vētri 7 auena. 7 detur bonū vinū 7 diaboragi
 natū 7 letitia Gal. 7 similia.

Cura apātis stomachi

Apostema stōachi curatur sicut alia apostema
 ta prius dicta: 7 sicut apostemata matricis. tamē
 in speciali addā hic quedā lenia: qz i apostemate
 stomachi calido ē calor febris p̄tinu? 7 dolor p̄
 gitiuus. Sz i apostemate frigidus ē dolor remis
 sus 7 nō est febris nec sitis nec inflatio 7 i vtrif
 qz est appetit? debilis. Cura apostematis ca
 lidi est dare in p̄cipio succū morelle cū castia
 fistula 7 scabiosa: vbiqz est sūma medicina. 7 suc
 cus pedis colūbini est mirabilis. 7 pimpinella
 curat apostema 7 dolores cordis soluit: ptificos
 sanat 7 variolas: venenūz expellit 7 demonia
 eicit. Deinde minuatur de mediana vel basi
 lica. Laxet venter cū castia fistula 7 decoctione
 absinthij 7 endiuie. Et vtatur aqua ordeī siru
 po ro. v. 7 nenufar. Et vtatur succo maligrana
 ti muzi. Aqua nec calida nec frigida detur nisi

cūz succaro 7 absinthio. in p̄cipio fiat ēplastrūz
 cūz sandalis ros. ordeo. Deinde in augmento
 fiat emplastrūz de absinthio melliloto sandalis
 forma ordeī oleo violato 7 calida apponantur.
 Et in statu ponatur sandali absinthij camomil
 la mellilotū radix altec radix lilij cū farina fru
 mēti 7 ficubus siccis 7 oleo d̄ camomilla. Deīn
 accipiatur. 3. iij. aque ficū i qua ponatur. 3. iij.
 fermeti qz aperietur apostema. 7 hoc ē si est sine
 se. Et apostemate rupto bibat de lacte caprino
 cū sirupo de papauere 7 gūmiarabico. 7 vtatur
 diadraganto frigidus. 7 nō apponas mollifican
 tia sine stipticis in apostemate calido stomachi
 dicit Aui. Sz i apostemate frigidus stomachi
 detur decoctio apij feniculi 7 radicez eius isopi
 melliloti lilij calamēti calami aromatici qd est
 speciale in apostemate frigidus stomachi. radicez
 bugulof. liquir. mūde scabiose añ. cūz melle ro.
 fiat sirupus digestiuus. Deinde in parte huius
 decoctionis resoluatur castia fistula 7 turbit cūz
 zinzib. 7 agar. sed aloenon detur hic. Deinde
 fiat emplastrū de absinthio i p̄cipio cūz ros
 bugulosa oleo rosato 7 masticio 7 violato. De
 inde in augmento ponat de radice lilij isopo re
 centi 7 absinthio recenti 7 decoctis 7 incorpora
 tis cū oleo violato vel de lilio. In statu. R. fi
 cū albarū. 3. iij. storacis liquide vel picis resipe
 que a me pro eodē sumūtur. 3. j. radicez lilij. 3. j.
 masticez. 3. j. armoniaci. 3. 5. farne fennereci lib.
 5. vini albi lib. j. bulliat vinūz 7 adde farinaz. 7
 tunc gūme 7 radices sumatur 7 soluantur 7 fiat
 emplastrūz. Sed si esset apostema in meri de
 bent ista poni iter spatulas. Deinde. R. vngūē
 tū. R. olei de lilio camomillino masticino añ. 3.
 j. adipis anseris anatis galline medulle ceruine
 storacis liquide cere albe añ. 3. j. fiat vnguentūz
 quo stomachus inūgatur. Sed si apostema sit
 durū 7 aliquatū sensibile: tunc ē spes cure. 7 tunc
 prius molliatur cū dialtea 7 postea purgetur 7
 in sudorē resoluatur. 7 itēz remolliatur 7 resol
 nat 7 sic paulatim. Deinde inūgatur stomacho
 cūz dialtea 7 oleo laurino añ. acuitis cūz casto
 reo 7 baccis lauri añ. 3. j. fiat emplastrū tale. R.
 galange zinzib. añ. 3. iij. masticez. 3. ij. carnis da
 ctil. 3. 5. cere rubec. 3. ij. baccaz lauri. 3. 5. 7 dactili
 cūz pinguedine porci in oī duricie valet. Et ficus
 cum mellicrate facto de aqua 7 melle. Et talis
 sirupus ad idēz valet. R. nucifmus. gar. cinamo
 mi añ. 3. ij. radicez lilij ireos calami aromatici
 añ. 3. j. vel. 3. j. camedreos thimi filopendule li
 phagi mente origani scolopēdrie corticez radi
 cis ebuli añ. Ad. 5. polipodij anisi añ. qz. 5. se
 ne epithimi florūz borragl. añ. 3. j. enule capane
 rafani añ. 3. ij. liq̄. qz. j. mellis qd sufficit: succoz
 scabiose

scabiose pimpinelle añ. 3. 5. Iste enīz sirupus oē apostema frigidū curat & maxime in stomacho: quia endiuia absinthiu3 rose sandali spica squinantū curant apostemata epatis & stōachi. & hoc bene memorie tene.

Dolor stomachi catur

ab humoribus calidis pūgitiuis & a ventositate grossa inflatiua & ab hūoribus salsis & adustis & ab apostemate calido & solone q̄tuitatis & a cibis malis acutis vētosis & fumosis & in q̄titate multa acceptis. Dolor ē sensus rei q̄trarie subitō eueniētis: & iō signa sūt manifesta.

Prognostica

Dolores p̄sternunt virtutē. Et q̄ stomachus ē maxime debilis: & iō citius sequūtur febres ad dolorē stōachi. & quādo ē dolor oīno stabilis h̄ significat effusionē colere ad stomachū. Similr dolor stomachi diu durās attrahit apostema stōachi. Itē illi quibus dolor accidit stōachi dū comedūt & sedat post digestōez sūt mlici & habēt mirachiā & ē p̄pter effusionē mlie acetose ad stomachū a splene. S3 illi q̄ habēt dolorē hora quersionis cibi. s. hora. x. vel. iiii. sūt illi qui habēt effusionē colere ab epate ad stōachū & nō sedatur nisi cū vomitu vt cōiter. Et sunt aliqui qui ante p̄adiū dolent & accepto cibo sedatur & illi habēt materias adustas ad stōachū. Itē dolor stōachi facit sincopiz & aliqui iducet colicā & i p̄gnatib⁹ p̄dicat suffocationē matricis.

Lura

Lura ē euacuare vt dictū ē. c. 8. cura male cōplonis stōachi. Deinde si sit mordicatio datur lac acetosuz & ebutiratus & succus granatorū cū farina ordeī & cū pāne ordeaceo & similigineo. Et stōachus ēplastratur cūz teneritatibus vitis tritis cum mica panis & succo citoniorū plātagl. & sēpuiue & oleo rosaceo. Sed si sit dolor sincopalis. R. succi mēte. 3. j. succi absinthij. 3. 5. gar. lignial. xilobalsami añ. 3. j. fiat puluis & misceat & accipiatur tepiduz oī die de mane stomacho vacuo vel accipiatur cū ouo sorbili & curat certissime sincopiz. Sed si sit dolor ventosus q̄ sciatur ex rugitu & eructuātōe & inflatione: tunc si sit dolor leuis ventosa magna calida posita super locū statim sedat dolorē. Itē aristo. ro. ē vehemētis iuuamēti i resoluedo humores & dolores vētosos q̄uis sint fortes. Itē castoreū cū aceto potatū cōfert: aut venter vapo retur ex eo cūz oleo ātiquo. Itēz vinū puz allia grana lauri ciminū assatus exercitiū ante p̄andū cōfert valde. Itē corallus potatus aut super locūz suspensus cōfert a proprietate dicit Aui. i 3° sen 13° c. de dolore stomachi. Et illi qui dolent post cibum vtatur coriandro & mastice &

carnibus citoniorū. Et qui ante cibū dolēt vtantur euacuātibus coleraz & accipe lac acetosuz & stomachus d3 cū stipticis ēplastrari. & vtatur stōrace calamita & zuccaro rosato. Itē prius dictuz est d̄ arsurā stomachi & dolore cordis & ibi vide. Itē fiat talis facellatio i dolore stomachi. R. 3. ij. maratri anisi florū camomille añ. 3. j. terantur parū & torrefiant & facellētur. Deinde in causa calida dentur iste pillule deponētes coleraz. R. aloes. 3. j. mirabolanoz citrinoz ros. 3. 5. confice cū succo endiuie. Similr pillule deponētes colerā a stomacho splene & epate. R. aloes. 3. 5. gūmirarabici mastice añ. 3. ij. q̄fice cūz succo absinthij vel solatri & dētur i causa frigida. ierapigra & succus marrubij bibitus dolorē tollūt. Deīn dētur electuariū expertū. R. enule. 3. 5. seminis feniculi. 3. vj. piperis seminis eruce fileris mōtani añ. 3. iij. mellis & zuccari q̄d sufficit optimū est ad oēs dolores stomachi. s3 Alexandrū i practica sua. vt. R. spice. 3. j. piperis. 3. ij. cassielignee costi añ. 3. iij. da i mane & sero cū aqua & vino. & si oz vngat stōachus ipsoz cū oleo masticino & nardi no: quia ista olea sunt precipua in istoz dolorūz stomachi curatione zc.

Fames ē multiplex. canina & bolismalis.

Fames canina est appetitus irrationalis nunq̄ faciat. cuius causa ē humor acetosus in stomacho inclusus & a splene effusus & euacuatio nimia vel debilitas retētiue vel superfluitas caliditatis cōsumētis vel frigiditatis cōprimētis. S3 bolismus ē fames stomachi cū facietate mēbrozū. cuius causa est ex intēsa mala q̄plexione frigida i ore stomachi. vel ex pauco cibo vel ex debilitate virtute stomachi cū calore forti. Et dicit bolismus q̄ a bolo faciat. & videtur sibi q̄ oia possit comedere. & cūz accipit vnū morsellum faciat. S3 caninus appetitus dicitur q̄ sicut nunq̄ canis faciat sed q̄tinue comedit vsq̄ ad vomitū & statim redit adhuc ad comedendū post vomitū: sic faciūt isti. Sed defectus appetitus eius ē respuere cibū desideratū. cuius cā ē ex mala q̄plone calida vel ex humore salso & viscoso & pingui remolliēte os stomachi & ex vomitu frequētius. Sed appetitus irrationalis ē appetere extraneū vel lutū vel carbones & filia: vt faciunt mulieres pregnantēs. cuius causa est ex hūore male qualitatis i ore stōachi faciēte appetere cōtrariū: q̄ nālis appetit⁹ appetit filia: s3 inaturalis q̄traria. & p̄ti tegni. Pro istis tñ notādū q̄ appetit⁹ i ore stōachi ē digestio i fundo. sicut dicit Aui. in 3° sen 13° tractatu 3°. & Gal. ēt dicit i regimine acutoz li. p̄ in cōmēto: p̄tisana ordeacea. S3 vltimis sciēdū q̄ passiones os

stomachi sunt multe. s. fastidium abominatio subuer-
sio aie et nausea et vomitus. sed tamen fastidium est
tanquam genus ad ista. Abominatio ergo est cibi
prius amati et desiderati abhorrentia et indigestio:
ita quod solo aspectu refugit et tristatur. et si cogatur
accipere euomit aut patitur eructationes fumo-
sas et acetosas. et est inter species fastidij deterior:
quod aufert hoc appetitum et digestiuum. Nausea
est voluntas vomendi sine effectu propter humo-
res in villis stomachi inuiscatos. Subuersio aie
ois appetitus nauseandi. et est motus expulsionis
sine expulsionem dicit Aui. et vomitu appebit.

Cause Cause istorum diu sunt oia illa que
digestionem corrumpunt: sicut coitus
nimis et vigilie superflue et repletio cibi et potus.
gulositas et frequens comestio anserum et pinguium
rerum et nimis est tempestiue comedere. et retentio ni-
mia superfluitatum et debilitas cotentiu oris stoma-
chi. malitia complexionis humide et calide. et su-
perflua frigiditas. et vomitus multus. tristitia et
angustia et sollicitudo nimia circa temporalia.
studium multum. renna. tussis. ptisis. et similia que
appetitum defedant.

Signa Signa reum calidam patet per ca-
lorem sitis et appetitum reum frigus. et
est dolor stomachi cum punctura et angustia in-
quietudo dolor spatularum tristitia sonia terribi-
lia sincopis. et vomitus inuadit eos.

Prognostica Prognosticatio est quod
illa frequenter aduenit
tia inducunt idropisum tumorem pedum et faciei et oculo-
rum et aliquando mortem subitam. sicut aliquando aliqui in praedio
subito moriuntur quod icidunt apoplexia et suffocatores.

Cura appetitus canini
Cura variat secundum passionum variationes. Cura appe-
titus canini est dare oua mollia. et si sit de flate acetoso
de ierapigali et potet vinum purum calefactum. An
hipocrius potest aff. potest indigestiuum soluit. et per potum intel-
lexit vinum. et per indigestiuum appetitum caninum ut die ibi
Ba. s. in vinum poticum. Deinde de pigua cala ma-
xie ex oleo et vitello oui valde affato per cibum. Et
si sit ex calore resoluente: et hoc est ut plim da amigd.
cum zuccharo et pane azimium et frigida viscosa gros-
sa. claudere poros cum poticis ut cum oleo mirtino
aceto alnie et aqua fra et sumat paulatim. Et si veter
sit fluxibilis utat diacitonite. et vitet est acetosa fra.

Solismus curatur cum
pane isuso in sirum pororum gaffellis et cum galliculis et
pudicibus. et utat pane isuso in sapa. Et est sapa ut dicit
Sirar. 4. viatici. c. d. stomachica passione. vinum
coctum. alium tamen sumit per decoctionem radicum diureticarum.
Deinde facies irroretur cum aqua fra et cum aqua ro. maxime

si accidat sincopis. quod illa fames est frequenter sincopa-
lis. Odores patiens res boni odoris et aromatica
calida: ut sunt muscus ambra lignum. et dicitur cum aqua
ro. Emplastrum stomachus cum mirtillis lilio ros-
tritis et musco pauco. ligetur manus: et pedes fri-
cetur. enellantur capilli. et sonet magna vox in aure.
et purgatur corpus. Et sincopi mitigata datur de
pane isuso in sapa usque ad tertiam eius. Deinde
cibet cum pudice fasiano cum berbenis. et odoriferi cibi
delectabiles. puocantes appetitum. fructus potici odo-
riferi et alia aromatica datur. Item sumat panem is-
suum in vino odorifero. Bibat vinum cum capphora
in calida. aut cum lignoal. et galliamu. in calida fra. Et
si non sit debilis et in stomacho sit colera subtilis da-
parum de oximelle cum ierapigra. A sono phibeat
aliqualem et percutiatur cum virgis ut doleat ut vitus
reminiscat et expurgescat etc.

Fastidium abominatio

subuersio nausea curatur cum digerentibus: In causa
materiali cum oxizaccara opposita si non vomat de
facili. vel cum oximelle diuretico in causa frigida
nisi est patius ad vomendum. Et datur tunc sirupus
de absinthio qui optime appetitum puocat. et offert
ad debilitatem stomachi et molliem viscerum et debili-
tatem epatis et dolorum emendat. R. abs. q. j. sol. ro.
z. j. spicenardi. z. j. s. vini antiqui boni et odorife-
ri lib. ij. succi vel carniuz citoniorum q. j. dimittat
per diem et noctem in vase lapideo. deinde coquantur cum
facilitate usque ad medium et cum lib. j. mellis et lib.
s. zucchari fiat sirupus optimus ad idem. Vel de
sirupus de meta qui stomachum frigidum confortat:
nauseam singultum et fluxum ventris sedat. dicit Da-
mas. in antidotario suo. R. succi mente lib. j. succi
granatorum acetosorum et dulcium an. q. j. mellis di-
spumati aut zucchari lib. j. Vel sic. R. succi cito-
niorum succi granatorum an. q. j. periciatur desuper
mete sicce q. j. s. rosarum. z. j. et dimittat per diem et no-
ctem. deinde coquantur cum facilitate usque ad medium
cum lib. j. mellis vel lib. s. zucchari. fiat sirupus: et aro-
matizetur cum galliamuscata. c. n. optimus melior
prioris et appetitum optime puocat. Alterius scien-
dum quod in causa calida valent triasandali zuccharum ros-
diarodon abbatis. Et in causa frigida potio musca-
ta diabra dianisum diacitonite. utat cinamomo
meta mastice abs. nucemus. S. in causa calida lignoal.
rosis et sandalis et coriandro et corallis: quod ista re-
ctificat nocumeta stomachi a proprietate. Ad pur-
gandum stomachum in causa calida de trisera saracenicis reu-
barbarata et modicum ierapigra acuite cum turbit.
vel de diaturbit quod est spale in causa fra stomachi. S. in
de crocus in istis passionibus quod appetitum defedat.
Deinde fiat emplastrum super stomachum de meta abs. ros-
et zedoaria galanga gar. storace calamita calamo
aromatico

aromatico mastice sādā corall' aniso maratro nu
ceinul. lignoal. 7 cū oleo d mastice 7 oleo nardio
7 modico cere ꝑficiat ēplastruz 7 tepidū stōacho
applicet appetitū ꝑuocat 7 nauseā 7 vomitū se
dat. 7 iō notato cū bñ 7 vide i p^o li. que valēt in
defectu appetitus 7c.

Appetitus irrationalis

curat nisi sit i pregnāte cū vomitu 7 oximelle cū
mēta 7 aqua calida cocta cum radice vna rafani
anero 7 sale fracto cōi. 7 h si mā sit slica. S3 si sit
pgnās deē lignūal. 7 ēplastrū eius. cui⁹ recepta ē
posita superi⁹. Et vtatur ameos oēs isti qui hic
patiūtur. silr amigdale amare cum amido 7 sale
h ꝑferūt. Itē ruta ē maximi iuuamēti. 7 def. 3. j.
semis apij anisi mēte sicce cū aq̄ cala. Et in pgnā
te o3 vtī blādētib⁹ 7 ꝑmittere mlta. 7 ita plōga
re quousq3 fet⁹ maioret 7 mā ꝑsumat. S3 si mā
sit acuta vl' salsa: tūc vtat vomitu cū aq̄ cala tātū.
Deiñ da istā medicinā. R. cardamomi ameos
reubarbari zuccari maratū cimini carui añ. 3. ij.
fiat puluis quo vtat mane 7 sero. Et dētur i nō
pregnāte mirabolani citrini i cā calida. s3 kebuli
ēblici i cā frā. Et vtat passulis nucleis cū pulue
re nucismus. 7 capiant pullos colūbay assatos. 7
pregnās suggat ossa galliculoz. 7 vtatur carni
bus citonioz. Et dormire moderate iuuat oēs
malaz appetitus corruptionez: si non sit reuma
ruens ad stomachum.

Vomitus ē motus sto

machi ad expellendū aliquid qd ē i ipso per viā
oris. Bñ eiz vomit⁹ q̄si vēter tēsus vltus sursuz
ad expellēdū ꝑtentū in stōacho. Et ita similiter
singultus vt dicit Gal. 6° ꝑticula affo. ꝑmento
39°. vbi dicit q̄ singultus ē quidā motus ad vo
mendū: fortior tamē q̄ vomitus. qz vomitus est
ꝑpter rez natantē. singultus ꝑpter materiā iui
scatā. Sed euz vomitus fiat d materia illa inui
scata: tūc vomitus est fortior. s3 si ꝑpter materiā
natantē: tūc singultus ē fortior. s3 de cōi vom
itu loquitur Gal. ab i 7 de singultu cōi quia talis
vomit⁹ cōis est passio oris stomachi: sicut di
cit Gal. 5° interiorū. c. 6°. 7 ideo natātia versus
superi⁹ ꝑꝑrie 7 facili⁹ expellūt 7 supi⁹ ꝑ vomitū.

Cause Cause vomitus multe sūt. extri
sece 7 intrinsece. Extrinsece sunt
nimia repletio cibi 7 pot⁹ 7 inordinata acceptio
7 cibi fastidiosi vt pingua 7 anseres 7 medicine
vomitive 7 ꝑēssio capitis vsq3 ad craneuz 7 ce
rebrū 7 filia. Cause intrinsece sūt vel a ꝑte stōa
chi vel ꝑpter alia mēbra. Si ꝑpter stōachū hoc
ē ꝑpter hūores aggregatos i stōacho ip3 aggra
nantes 7 ꝑpter vlcera 7 ꝑpter debilitatē ꝑcti

ue 7 fortitudinē expulsue. Si ꝑpter alia mēbra
hoc est quia mittunt ad stomachuz: sicut est ce
rebruz epar splen 7 matrix. Et aliquādo a toto
corpore venit vt in initio ꝑoximi ꝑpter ꝑmo
tionez materie de nouo ꝑter naturaz. natura
eiz nitit expellere 7 facit vomitū. s3 ē vomit⁹ ille
sintomaticus qz fit vi morbi a natura stimula
ta. Similiter vomit⁹ sanguinis ē ꝑpter apuo
nē vene in stomacho vel alio mēbro sicut ꝑtin
git in vulneratis 7 mutilatis 7 in retētionē mē
struoz vel emoroydaruz vel fluxus consueti vt
per nares 7 similia.

Signa Signa mēbroz extrinseca ha
bent ex iudicio ꝑuētis. Signa
mēbroz patent per dolorē eoz 7 per opationes
eoz lesas. Et quādo ē a stomacho ē passio ꝑti
nua. quādo ab alijs ē interpolata. Et si sit a colā
color est citrinus 7 os amay 7 cū siti est. Si sit a
flegmate: tūc ē coloris albi 7 ē viscosuz humidū
vl' acetosuz 7 sine siti. Si a mlia ē nigrū ꝑtūcū.
Si a colera eruginosa vel prassina ē coloris vi
ridis 7 tūc est malū: vt dicit⁹ ꝑnosticoz. Alia
patent de se 7c.

Prognostica Prognosticatio ē q̄
laudabilis vomitus
ē ille cū quo flegma ē mixtū euz colorib⁹. qz q̄to
ad simplicitatē ē remotior tāto etiā ē suspectior.
qz trāslatio antiqua 7 ꝑticula ꝑno. esset falsa nisi
i noua esset ly suspectior. quia ātūna diē: quāto
vomit⁹ ē plus ꝑꝑiquior vt sit purus: ē deterior.
ergo ꝑꝑositus melior 7 minus suspect⁹. 7 ꝑonit
illud ibidē cañ. 38°. Itē vomit⁹ est optima ꝑur
gatio in passioibus mēbroz inferiorz sicut di
cit fen 4° ꝑrimi li. c. 5° d vomitu. quia eradicat 7
euacuat. hoc ē a supiorib⁹ euacuat tātū nisi extē
dēdo nomē eradicationū ad euacuatōnez ex ꝑ
ꝑinquo: tūc a supiorib⁹ eradicat. vel eradicare ē
materiā cū violētia vel cū vehemētia. ex lōgū
quo extirpare: 7 tūc eradicationē ē ab inferiorib⁹ tā
tū i vomitu. 7 ista dico ꝑ ꝑꝑrietatē iter verba
Aui. fen 4° ꝑrimi li. c. 5° 7 xi^o. Itē vomit⁹ cu
rat vomitū dicit Aui. i 3° fen 13° tractatu 5°. qz
vomit⁹ materie q̄ est cā vomitus curat vomituz
scm sintomatice a mali⁹ vel materia morbi. Itē
vomit⁹ i febribus pestilēcialis est malus. Itē
vomit⁹ in die cretico post signa digestionis 7
alleuationis ē bonus: contrarius vero malus.
Itē vomit⁹ ꝑtificus malus est 7 habentib⁹ ꝑe
ctus debile. Item vomit⁹ leuis in passioi
bus capitis est bonus.

Cura Vomitus curatur sicut est dictum
in p^o li. c. de vomitu superueniente
febri. Sed tamen scienduz vltius q̄ in causa
calida dētur zuccarij ros. 7 carnes citonioz 7

berberis et plátago et coriandrū spodiū et coralli
 et rose sicce in cibis. Similiter caphore inest p-
 prietas sedādi vomitū ex caliditate. Itēz panis
 affatus vel calidus extinguitur i duabus ptib⁹
 succi mente et 3ª aceti et simul distēpera subtilissi-
 me. et i illo liquore spongia mollis infusa super
 stomachū emplastretur calidū. residuū vero in
 plicataris brachiorū alligef. Itēz pone ante vo-
 mētez trifoliū: et constringit. Itēz de mēta sicca
 aniso affato vel affo et mastice i duplo cuz succo
 plantagl. fac pillulas et da in causa calida oi die.
 Similiter sōnus ē radix cure. Itēz tamarindi
 optimi sūt qz stringunt ventrē laxando et ita di-
 uertēdo. Et bonuz est ligare et fricare extrema et
 maxime inferiora et ponere vētosas sine scarifi-
 catione super vētrez et super coxas. et vitet pin-
 guia et oleaginosa et dulcia nimis. Odozet ro-
 sas caphorā et sandalos in causa calida. In causa
 frigida odoret muscū ābraz et camomillā. Item
 fabe cū cortice suo in aceto cocte cōferūt. come-
 dat coriādrū in cibis si vomat cibū. et vtatur in
 cibis suis agresta. Sed in causa frigida detur
 diamuscū vel galliamuscata vel pliris cuz mu-
 sco et diacitonitē muscatū et detur lignūal. et gar.
 cuz succo pomoruz qz est expertū bonū. Itē mel
 emblicoz optimū est in quo emblici iacuerint p-
 tridū. deinde coquātur et debet eē mel ro. Itē
 thūs cubebe cardamomū sunt optima. Itēz co-
 clear. j. succi rute potatū ē mirabile. Itē gar. cō-
 tritus et cibis superasperfus cōfert statim. tamen
 durante vomitu non sumat cibuz stante virtu-
 te. Itēz pulegiuz confert multū. Item granata
 acetosa et grana corū valent vomitui ex calidita-
 te. Sed in causa frigida detur sirupus de mēta
 cuz expressione granatoz cuz pulpis suis. et illa
 dixi superius auctoritate Aldesue. Deinde fiat
 emplastra super stomachū posita prius frequē-
 ter. Idictamen notandū qz vomitus frequēs
 est malus: qz facit de stomacho lacunā. s; s; ali-
 quos semel vel bis in mēse pfert ita qz non ob-
 seruetur certa hora. Sed qz Gal. ponit 2ª affo.
 qmēto 35°. qz vomitū constat oibus esse pericu-
 losuz. ideo nō laudo qz semel vel bis fiat i mēse
 nisi i colicis et facile vomētibus et assuetis i pue-
 ritia. et hoc si homo bñ se regat i cibis suis et po-
 tibus et i. vj. rebus nō naturalibus. Cura vo-
 mitus sanguinei p; p dicta i li. p. c. d fluxu san-
 guinis natiū. per flobotomiā et silia si oporteat.
 Item plátago et sanguinaria et bolus et sanguis
 dracōis carabe rose portulace sūt bone. vt dictū
 fuit supra. Ego addo terrā sigillataz cui nō in-
 uenio forte parē.

Singultus dicitur a sin

qz ē con: et cultus quasi zcultus vel zculcatus.
 cuius diffinitio est ista. Singultus est spasmus
 stomachi in initio pleni: aut desiccati: aut mor-
 dinatōne aliqua initiati vt dicit Gal. 5ª pticula
 affo. qmēto 4°. tamen in 6ª pticula affo. dicit qz
 singultus non ē spasmus: s; quidā motus ad vo-
 mēdū. tñ qz spasmus ē d repletōne et d inanitiō-
 ne: ideo est quidaz spasmus.

Cause Cause est repletio plurima et res
 nocēs sua qualitate sicut res fri-
 gide: et sua acuitate vt piper et silia. id dicit Gal.
 6ª pticula affo. qmēto 39°. qz si quis comedat pip-
 soluz vel mixtu: deinde bibat vinuz cum aqua
 calida mixtu: statim cadet in singultuz: qz piper
 inuiscat illud vinū cuz substantia stomachi cui⁹
 acumine cū sibi noceat mouet stōachus vt p sin-
 gultū eiciat. Itēz mouēs se laboriose et mouēs
 terrefaciēdo et ira et timor et gaudiuz subito acci-
 dēs et tristitia supflua et aspersio aque frigide sup
 faciē subito post motū et exercitiū et equitationē.
 et expectatio super retentionē tussis et expectatio
 super sitiz. oia ista sūt causa singultus et defectus
 exercitij. Similiter singultus ex inanitione cau-
 satur ex defectu cibi et euacuatione intensa et su-
 perflua quecūqz fuerit. et ex zsumētibus et defic-
 cātibus supflue resoluētibus. Cause ergo i ge-
 nerali sūt sic zprehēse. qz singultus vel fit a frigo-
 re zstringēte vt i rigore febrū. aut a calore idu-
 rāte vt i acutis. aut a re mordicāte vt sinapi pipe-
 hūore acuto. aut a vērositate qz vix dissoluit. aut
 a re grauāte et extēdēte vt i repletionē cibi et po-
 tus et apostemate epatis.

Signa Signa causarū extrinsecarū pa-
 tēt ex indicio patientis. Signa
 quādo est de inanitione: sūt qz febris et labores et
 abstinētia et euacuationēs fortes precesserūt. Si-
 gna de repletionē sunt otium et quies. et quia
 replet se et est cuz grauitate. Et si est a frigidita-
 te inuatur a calidis et sentitur frigiditas in sto-
 macho. Si est a caliditate: tunc est cuz mordica-
 tione et punctura et calore. Et si est ex apostema-
 te est febris dolor et nausea. Et si fit ex vlcere tūc
 acuta pungitiua sumpta statim faciunt ipsum
 dolorem.

Prognostica In ileon singultus
 malū. vt dicit Hippo. septima pticula affo. affo^o 10°. et 40°. Si pur-
 gato seniori singultus superueniat non bonuz.
 Item in epate sionem patiēte singultus super-
 ueniens maluz. 5^a pticula affo. affo^o 5°. Item
 singultus post quācūqz euacuationēz eventis
 maluz est. qmēto 4° 7^a pticula affo. Item si
 post vomituz singultus non minuatur sed ag-
 grauetur apostema vel inanitio significat. Itēz
 singultus

singultus in crisi signis bonis appetibus bonū ē q̄ significat vomitū creticū v̄turū. s̄ si mala signa appareāt malū: q̄ spasmus significat. Itē si post singultū veniat spasm⁹ aut alienatio malū & mortale. Itē post vomitū singultus cōtinuus in febre apostema lateris vel stomachi significat. Itē si post singultū veniat apostema in latere dextro aut super humero mors festina significatur. Itē mulieres que habent stomachū frigidū & matricē frigidā & retentionē menstruorū vt cōter habent singultū cum alta voce & acuta & i prandio quasi semp.

Cura Curatur singultus cura generali: & cura speciali. Cura generalis est per sternutationē & per somnū longū & per retentionē longā anhelitus & per fricationes extremitatū & per nuncia terribilia & accidētia anime subita non preuisa vt tristitia ira gaudium. & per calida apposita super stomachū & per ventosas sine scarificatione sup spatulas aut super stomachū aut vociferationē & obturationē aurium.

Cura specialis ē talis. si ex repletionē prouocetur vomitus. & illud q̄ leniter puocat vomitū est dare cariē ligni i potu q̄ statim reuocabit. Deinde aspergatur cito aqua frigida super faciem & ponatur ambe manus & pedes i aqua calida. Vel accipe semen aneti & ligetur in panno lineo & bulliatur i vino & odore & cessabit vbi cūq̄ fuerit. Vel detur semē aneti ad comedēdum puluerizatū vel sicut est & curat omnē singultū de repletionē & facit pro tēpore cessare. & hoc est de experimentis meis. & habui illud ab Auec. c. de aneto 2º cañ. Tamen si sit singultus de repletionē in febre sicut frequēter cōtingit ex inuiscatione stomachi & comestione fructuū & potatione aque frigide & similib⁹: tunc detur tale medicamē. ℞. seminis aneti. ʒ. ij. zedoarie lignial. mastice corallozū rubeozū nucis musc. añ. ʒ. ʒ. detur puluerizatū in potu vel in cibis & statim cessabit nisi fuerit de apostemate epatis vel stomachi. Et vtatur carnibus citoniorū. sed sine febre da gar. quia gariofili retēti in ore restringunt singultū dicit Nicholaus in antidotario suo. Et gariofilatū optimū est in causa frigida & aliq̄ dant philonium. Itē trifoliū tere & da bibere & curat. Itē. ℞. piperis pt. ij. castorei pt. i. & cum aqua calida & coclear vñū dabis. Itē aliqui accipiunt nouē haustus vini calefacti & zinzib cōditū. & zinzib simplex optimū est. Item sirupus de menta prius dictus multū valet. Itē detur tres offe de pane azimo calido singulis diebus cum vino. & hoc mulieri que patitur singultū cū frigiditate matricis. Et idē mulieri detur rasura cornu hirci.

Itē dicat ter in nomine patris & filij & spiritus sancti benedicendo os suū & cessabit. vt ego vidi de vna muliere que habuit semp singultū in prandio cū alto sono quousq̄ vsa fuit isto empirico. & tunc hoc facto pro tēpore cessauit. Itē sirupus Aui. & electuariū est sine pari. cuius descriptio ē hec. ℞. spicenardi squinati calami aromatici anisi maratri fol. mente fol. absinthij costi añ. ʒ. j. croci lignialoes ambre gar. aloes succotrim añ. ʒ. ij. apij coriandri preparati seminis papaueris albi cassielignee añ. ʒ. j. cōserue citrā gulozū vel malozū granatorū. ʒ. ij. panis zucari q̄ sufficit fiat sirupus vel electuariū optimū. Sed Aui. c. de singultu dat causas cuiuscūq̄ medicine intratis fere. Si fuerit de ventositate valet ruta anisū origanū calamētū maratru castoreū dianthos diagalanga diaciminū & vinū purū stupha & balneū. Sed si fuerit ex causa calida tūc digeratur cum sirupo acetoso origaccara simul mixtis bullitis. deinde purgetur cū ierapigra & trisera saracēna reubarbarata in plus vel cassia. tamaridis & mirabolanis citrinis. & vtaf malis granatis ordeato & aqua ordei portulaca & similib⁹. Et si sit sensus nimius possūt dari oppiata: vt philoniū tiriacā metridatū. & in causa frigida maxime. S̄ si sit ex inanitione: tunc vtatur lacte optimo caprino & balneo aque dulcis. vtaf nutritib⁹ & resumptiuis & humectatibus: vt dictū est prius. c. de ethica & ptisi. Deinde fiat inunctio cū oleo violato circa collū & a supremo dorfi vel spondili vsq̄ ad inferius. & caueat sibi a sumētibus ne amplius inaniatur.

Eructuatio ē passio stomachi dicta ab erectione & actione quasi stomachi erigēs se ad superiora actio. Cui⁹ diffinitio est. q̄ eructuatio est v̄tositas fumosa ex indigestione stomachi preata ad superiora oris proiecta: virtute expulsiva stomachi confortata.

Cause Causa est ordinatio diete & q̄ntitas nimia & mala qualitas frigida & cibi ventosi vt fabe pisa rape cibi crudi & fructus & dulcia vt ceruisia noua & mustū. Et cause interiores sunt mala cōplexio stomachi frigidi vt plurimū. s̄ aliquādo faciant calida eructuationes fumosas vel acetosas. ppter cōplexionem cibi vel eius grossiciez vel multitudinez. & oppilatio epis & retētio fecis & v̄tositatis & filia.

Signa Signa causarū extrinsecarū sciūtur ex inditio patiētis. Signa materie sunt: q̄ si sentiat patiēs eructuatiōez acetosam cū humiditate & salina multa: tunc est ex flegmate. Et si cū siccitate & stipticitate: tunc est

ex mlia. Si autem sit eructuatio oris fetidi est ex corruptioe & putredine humoru. Sed fetidus acutus pungitius attestatur sup humores calidos. Si rancidus abominabilis & innominatus supra melancolicos. Sed acris sic pisces corrupti vel oua corrupta vel aslata: supra flegmaticos & supra indigestionez.

Prognostica Prognosticatio est qd eructuatio vna vel due & hoc sumose cu3 alleviatione patiens sit bone. Sed eructuatio frequens e mala quia corruptionez digestionis significat & ratione comotionis indigestionez facit. Item i lienterijs oxiremia. i. eructuatio acetosa. Cuius causa s. eructuatiois acetose ponit Gal. i. 2o regiminis acutoru qmto 2o i qmto illius: Qui semel vel bis. Cuius causa est disgregatio caliditatis inate. est bona si ex frigiditate stomachi vel ex flegmate generato ex ciboru3 multitudine vel ex cibis temperatis in quantitate quoru3 virtutes sunt frigide aut humide: ita qd ex isto patet qd acetositas fit a frigido sicut a causa remota. Item acride eructuationes non valde spleneticis fiunt sicut dicitur 6a ptecula affouismo. & ibi ponit Gal. causa illius eructuationis.

Cura Cura est talis. rectificare dietam si sit error in ea. Et i causa calida vtatur sirupo rosa. & zuccaro & violis & similibus. Et stomachus emplastret cu3 sandalis corallis rubeis. & colera purgetur cu3 mirabolanis citrinis. Si causa sit frigida sicut e vt plurimum: tunc detur castoreu cum aceto squillitico. Deinde fiat emplastru super stomachu de consumptiis vetositatis sicut cu3 ruta origano calameto aniso maratrocimino granis lauri & similibus. Deinde dentur electuaria sicut diatriton pipereon cu3 vino ante cibum. & post cibum detur diagalaga & diacitonite & zinziber codituz. & anisuz codituz e specialis medicina hic: & puluis zinziberatus. & fiat exercituz forte ante prandiu & non repleat se patiens cibus. & no accipiat grossa nimis nec vetosa vt lacticia nec porros nec allia. Et si materia sit humoralis purgetur sm exigentiaz humoris. Si flegma cu3 mirabolanis kebulis & diaturbat. Si mlia cu3 mirabolanis indis & cu3 pulnere gualterij: qui optimus est mlcis & senibus sepe eructuatis. Et detur diasene qd optimu est. Deinde si oporteat detur tiriaca cu3 vino. & fiant balnea & stuphe de ruta paritaria leuistico apio macedonico & cimino sicut dictuz est prius c. de inflatione stomachi. Prodocatia eructuatione sunt menta mastix thus ameos gaf. karui rasan anisuz. Sed si sit eructuatio acetosa abstinentia valet & vinu calidu & claretu bonu & pig-

mentu & saluatum. Et fiat emplastruz super stomachu d stercore colubino galbano & calce viua: s3 no diu moxetur. & pano lineo. s. interposito. & dz fieri i timpanite aliqui. & auellane torrefacte valet. Adic notandu qd acetu dicit fortis penetrationis. & hoc no e rone penetrationis s3 rone substantie qd subtilis. Tame Aui. dicit. c. de regimine aque & vini. qd vinuz est fortissimus penetrator. & hoc e veruz iter calida. sed inter frigida acetuz e forte penetrans. Et ego dico qd mlia acetosa nec ratione complexionis nec ratione substantie cadens in terraz ebullit: sed ratione acetositatis quia illa pars e penetratiua. & ideo intras poros terre expellit aeru sursu. nec e pprie ebullitio sed coniunctio & comixtio aeris ascendentis & mlie descendentis. & ideo in humido loco non apparet illa ebullitio: sed tantuz in sicco raro puluerulento. De siti vero facio capitulum speciale supra in p^o libro. & ideo ibi est dictum satis sufficienter.

Regimen sanitatis est triplex. cōseruatiuuz. preseruatiuuz & reductiuuz. vt inuit Gal. 3a ptecula tegni cañ. 197o. Cōseruatiuuz cōpetit sanis. preseruatiuuz neutris. reductiuuz egris. Sed preseruatiuuz nominat preseruatiuuz vt dicit Haly 3a ptecula tegni qmto 5o. Dico ergo qd preseruatio fit p similia. Unde 3a ptecula tegni: Si vis preseruare crasim qualē concepisti: similia similibus offeras. Corpori ergo temperato debet dari omnia similia in gradu & forma. Sed corpori lapsu lapsu naturali debet dari similia in forma s3 non in gradu ppter inclinationez quā habent ad lapsuz. vt dicit Auec. 6o collz ultra mediuz li. c. de regimine complexionuz malaru. Si dicas similia non patiuntur a similibus sibi. dicit Aui. li. p^o sen 2. c. de signis complexionis. Dico qd membra agūt a tota specie in cibum. & ideo dico qd digestio fit a tota specie membri per caliduz tanq per instrumentuz sicut dicit Auer. 5o colliget de stomacho structionis: qd in minori tepore dissoluitur ferruz qd in igne a tota specie. Sic dico in proposito. vel dico qd a simili no fit passio in rebus inanimatis. sed in rebus animatis bene potest fieri. Corpora ergo lapsa regantur cu3 similibus in forma quādo ipsa sunt in temperamento eis debito: sed non in gradu: quia gradus debet esse remissio: in cibo qd in corpore nutriendo. Et debet talis regi per cibū medicinalē. quia per cibuz absolute complexio tepata absolute regi dz: dicit Haly 3a ptecula regni in qmto illi. Calidiora calidioribus indiget adiutorijs. qd lapsu corp^o vel calidu ab eqlitate p duos gradus debet regi cu3 calidis. in p^o gradu vocat

vocat frigidus; q; calidus remisse frigidum est in ore medici. Et ideo aliqui errando dicunt ex *Haly* q; calida debet cōseruari cū frigidis. hoc est falsum. tamē preseruari possūt cū frigidis remissis et in gradu remissiorib; q; sit corpus preseruandus. sed reductio debet eē perfecte in opposito latere in eodē gradu. *Hic* tamē sciēdū q; calida debet regi per remisse calida. et frigida per remisse frigida. et sicca per remisse sicca et sic. sicut melācolica cū remisse frigidis et siccis remisse. et hoc est cū calidis et hūmidis non absolute sed respectu cōplexionis melācolice. sicut *zmētator* *Sam.* particula 5^a affo. cōmento 67°. q; vinus est calidū et siccū. tamē respectu melācolie ē calidus et hūmidū. Sic dico i. pposito q; ita pplexio flegmatica d; regi per frigida remisse et hūida. et hoc ē p calida et sicca remisse. Si tamē cōplexio flegmatica sit lapsa lapsu accidētali ad frigiditatez et hūiditatez: tūc debet regi per calida et sicca i. tenfa. et h; ē reducere. Considerāda tamē sunt in regimie sanitatē. qualitas. quātitas. ordo. tempus anni. hora prādendi. cōsuetudo et etas. De qualitate cibi iā dictū ē: quia debz eē similis vel in gradu et forma. vel i forma licet nō in gradu. quia vt dixi pri^o: remisse calidū vocat frigidus a medico. et simile ē frigidū frigidū. Et cū hoc vinus omne calidū. et ideo nō ē intelligēdū q; frigida sint similia corpi hūano nisi frigida remisse q; sint calida more medici.

Quantitas cibi debet

eētalis q; cui appetit comedere d; dimittere. q; dicit *Aristo.* in epistola ad *Alexandriū*: *Sum* adhuc appetitus durat manū retrahere. et *Ant.* c. de regimine eius qd; comedit et bibitur dicit ita: Ita comede q; sint tecū reliquie desiderij. q; melius ē multiplicare vices q; quātitatez. quia plus valet comedere bis et modicū q; semel et multū. q; cibus sumptus ex multa quātitate cibi vna vice non pōt digeri: et tunc errat digestiua stomachi. et error in p^o digestionē quādo est magnus non corrigi in 2°. et *zmētator* particula p^o affo. *Sama.* cōmento 16°. et ideo non nutrit tūc debito mō. Et ideo dicit *Auic.* i. 3°. gulosi nō crescūt. et etiā cib; excedens debitū oppilat. et est causa putredinis dicit *Haly* 2° particula tegni. ppter carētiā euēctationis. Signū autē: q; satis comedit patiens est cū ex ipso cibo assumpto nō prouenit magnitudo in pulsu nec paruitas i anhelitu. h; nanq; nō accidit nisi quia ppterea q; stomachus pprimit diafragma. et ppter hoc fit paruus anhelitus et frequēs et tunc cordis necessitas euēctandi prebet augmentus. igitur pulsus magnificatur quia in virtute non est debilitas. Itē si non est mu-

tatio in vrina nec egestione nec viscera et maxime ipocundria extendūtur. nec sentit tormones nec etiā ventositates nec grauitatez nec debilitatez. nec habet nauseaz nec caninus appetitus nec pigritiam in genu: imo q; ita bene posset stare post cibum sicut ante nisi scilicet post cū ipse descendit et incipit digeri. et tunc vapores boni ascēdunt qui faciūt somnuz et studiū impediunt. nec est somnietas: nec sapor cibi post tēpus reperitur in eructationibus. si enim ista omnia ita se habeant: tunc declaratur cibus moderatus esse. In hoc tamen p̄suetudo obseruāda est nisi fuerit pessima vt videbitur. Sic etiā dico de potu q; non debet esse tantus q; in stomacho natet sicut est in ebriosis. et ideo illud qd; aliqui dicūt inebriari semel in mense est bonuz: est falsum sicut ostendit *Auerrois* in cāticis in particula 2° cōmento 33°. vbi dicit q; assensus ebrietatis semel in mense est erroneus. quia si vinus sit ex rebus magis cōferentibus calori naturali moderate acceptus: est tamen ex magis nocētibus calori naturali et cerebro et sensibus quādo excedit debituz. Et ideo dicit q; habētes neruos debiles plus inuat aqua mellis: licet sensib; possit dari paruz vini aromatici vt dicit. Tamen *Auic.* c. de regimine aque et vini. dicit q; pueris dare vinum est addere ignē igni in lignis viridibus. Iuuenibus da moderate: sed seni quātū vult: ergo cōpetit eis in magna quātitate. Dico q; seni a senectute debet dari quātū vult. et hoc seni tēperato q; tantū appetit q; tū digere potest. et est homo sūme discretōis talis. Sed seni a senio non debet tantum dari quia sunt decrepiti et deficiunt quia habēt paucū caloz et sunt sicut lucerna parata extintioi: vt dicitur primo affozismo. Et ideo *Galien* p^oma affo. cōmento illius: Qui crescūt. dicit q; vbi calor paucus ibi cibus expedit paucus. Si enī paucis carbonibus multa ligna apponātur: necesse est ignem extingui. Similiter dico de potu q; per potuz intelligitur vinus dicit *Galien* ibi: *Idē* indigeniā soluit. Ideo quero de vino quo tempore debet dari. nō ante prandū vt dicit *Auic.* c. de regimine aque et vini. quia sapiens sibi prouidere debet ne ieiunus vinum bibat. nec post prandium dicit *Auic.* eodem caplo. vinus post quodlibet cibariū omnino est malum. Et capitulo de eo quod comeditur et bibitur dicit. vinum post cibuz est ex rebus magis nocētibus et impediētibus: quia facit cibū penetrare antequā sit digestus. Nec cōpetit vinus in prandio s; *Auic.* caplo ei^o qd; comedit et bibit vbi dicit. oportet q; post comestionē bibat quis et non in hora comedēdi. Et dicit parū ante nō ē bibēdū

donec cib⁹ de stomacho descēdat. Oppositus est cōmunis vsus potare vinū in prādio ⁊ post. Dico q̄ vinū ante prādiū in tēpore sanitatis non cōpetit. tamē in tēpore egritudis aliquādo cōpetit vbi scilz plus timet de dfectu virtutis q̄ de nocumēto vini: sicut in sincopi ex debilitate virtutis: nisi virtus igrederet: tūc dico q̄ cōpetit in prādio ⁊ etiā post. Et cū arguitur q̄ non cōpetit post, dico s̄m Aui. c. de regimine aque ⁊ vini. q̄ duas brialas bibere super cibū nō nocet ei qui cōsuevit ⁊ similr sano post minutōez. ⁊ est in hoc cōsuetudo obseruāda: si fuerit antiqua nisi sit pessima ⁊ tūc paulatine dimittēda et non subito. Et intelligo per brialā vnā mensurā cōtinētez tantū quātū esset vn⁹ bonus hāstus: quātū scilz homo caperet sine mutatōe anhelitus scilz cū anhelitu vno nō coacto nec violenter cōtento. Dico tunc q̄ vinū post quodlibet omnū cibariōz bibere est male nisi postq̄ iste cib⁹ fuerit digestus ⁊ descēderit: nisi in canino appetitu vbi primo debēt dari pingua: ⁊ tūc vinū hoc est dandum via medicine. tamē post cibūz mali chimī non cōpetit vinūz nec ante nec dūz comedī dicit Aui. ibidē. quia facit eūz sez malū chimū penetrare in extrema corporis. Et ideo errāt illi qui post cibaria mala volūt potare vinū vt cibus digerā: quia transit ante digestionē ⁊ corpus grauat. Unde dico breuiter q̄ in parua quātitate potest dari vinū post prādiū non in magna: ⁊ iusitato similr ⁊ slobotomato non aliter nisi in casu magne necessitatis ⁊ aliorūz que ponūtur i caplo aque ⁊ vini. Et cū dicitur q̄ in prādio non cōpetit vinū. dico q̄ verbum Aui. debet sic intelligi ad sūmum: oportet vt post comestione bibat quis ⁊ nō in hora comestionis vel comedēdi idest post deglutionē buccelle vel boli ⁊ nondū cibus est in ore. vel nō debet multū potare dūz cōedit. hoc dicit Aui. idest quātitatez que cibo cōferat. idest nō debet homo in prādio potare qd cōferat cibo transitū vel q̄ tribuat sibi trāsitū nimis festinū. nec separationē faciat inter stomachū ⁊ ipsum nec faciat ipsūz supernatare. tamē modicum potest potare vt cibus sit permixt⁹ bene ⁊ obtēperatus ⁊ non facere nimis magnū fundamentū. ⁊ tunc potare vna vice multū: nec post primū morsellūz potare multū: sed multiplicare vices debet nō quātitatez continuā. Et ideo dicit q̄ triplex ē potus scilz alteratiu⁹: permixtiu⁹ ⁊ delatiuus. Alteratiuus cōpetit ante prādiū sicut sirup⁹ ⁊ potus medicinalis. Permixtiu⁹ debet accipi in prādio scilz modicū comedere ⁊ modicū bibere vt fiat debita permixtio. Sed delatiuus post prādiū facta delatiōe: ⁊ postquā descēderit ci-

bus de stomacho vel in descēdendo. Et ideo dicit Auerrois ⁊ particula cōmento 19°. q̄ sicut aqua effusa in olla bulliēte facit ebullitionē cessare: sic aqua vel potus si effundat super cibū in stomacho dūz est in digerēdo facit digestionē cessare. ⁊ ideo non est bonū potare multū post prādiū quousqz cib⁹ digerā ⁊ digestio in stomacho cōpleat. imo si sitz tollerare potest post prādiū est cōferēs ad digestionē. Tamē quātitas offerēdoz certis litteris non potest denotari: vt Gal. dicit 3° megrategni. fiat ergo s̄z estimatio nez p̄pinquā veritati. ⁊ s̄m experimētūz vt vsus conseruetur.

Ordo dietandi ⁊ sumē
di cibos sit talis. q̄ in mane cū surrexerit homo extendat brachia ⁊ collū. deinde induat vestimēta mūda. deinde expellat supfluitates prime ⁊ se cūde digestionis: ⁊ tertie per sputū ⁊ vomitūz et assellatiōes. sūt enīz iste supfluitates tertie digestionis. Deinde fricet corpus si tēpus est cōueniens p̄pter reliqas sudoris ⁊ pulueris i cute. quia cutis porosa ē ⁊ trahit sibi omne qd est vicinūz dicit Gal. p̄mo de simplici medicina. deinde percutinet caput. deinde abluat man⁹ ⁊ faciē cū aqua frigida in estate ⁊ cū calida in hieme. deinde oculos cū aqua retēta in ore ⁊ ibidēz calefacta ⁊ in manu posita cum digito modicū intincto lauet. illud enīz aufert lippitudinē oculoꝝ ⁊ eos clarificat. Deinde fricet dētes cū solijs citrulli in estate ⁊ cū cortice citri i hieme. Deinde dicat matutinos vel illud qd ē sibi deuotūz. Deinde exercitet se per loca alta mūda: ⁊ tūc cibus preparē ita q̄ tūc statim post exercitiūz eūz incipit naturaliter appetere cibū accipiat ⁊ non ante nec tardet. quia dicit Aui. c. de regimine eius qd comeditur ⁊ bibitur q̄ stomachūz preter solitūz pati famē putridis humoribus eūz replet. Et tūc venit repletio fantastica p̄pter colerā cōtractāz ad os stomachi: ita q̄ postea quādo volet comedere appetitu naturali nō potest. nec etiā debet sumere cibū ad facietatē. nec debet sumere in eadē mensa nisi vnūz cibū. quia dicit Aui. vbi prius: nihil deterius q̄ cibaria multiplicare ⁊ in eis tēpus plongare. Et ideo dicit i fine de regimine cibi. q̄ antiqui erant cōtenti de solius carnis comestione in mane. ⁊ solius panis i cena: nec accipiebant simul diuersa. Si tamē plura debēt sumi in eodez prādio tūc est melius q̄ prius dētur subtilia: deinde grossa q̄ ecōuerso. quia subtile sequēs grossum cito digeritur ⁊ grossūz nō: ⁊ tunc petit exitūz ⁊ non inueniēs p̄pter grossūz in fundo cōmiscetur cum eo ⁊ totūz corūpit. Si tamen homo sciret p̄portionare eū q̄ i tāto priore daretur

daretur grossior: in quāto pfunditas stōachi est
 calidior: officio: tūc esset faciēduz. sed hoc facere
 est malū 7 difficile. Et ideo cū ignoras quid sit
 faciēduū declina ad subtile dicit Auiē. c. de cu-
 ra quartane. 7 2° regiminis acutorū. non accipiat
 quis cruduz super semicoctū. Pro quo sciē-
 duz est qd cibus moratur in stomacho anteq̄ cō-
 plete digeratur per. 16. horas. dicit 2^a p̄tūla cāti-
 coz. Et idē dicitur caplo vltio. vj. colliget. licet
 quidā habeāt ibi. 9. horas. 7 hoc ē falsū quia scri-
 ptor inuenit forte aliquē numerū scriptū 7 nesci-
 nit quid fuit 7 errauit in scribēdo. 7 debent esse
 16. hore inter duas comestioēs. quia dicit Auiē.
 c. de regimie. cibi. 7 Auerrois in cāticis. qd ordi-
 nata comestio est duob⁹ dieb⁹ comedere ter. scz
 bis vno die 7 semel alio. tūc iter duas comestio-
 nes debēt eē. 16. hore vt duo dies naturales qui
 continēt. 48. horas diuidātur equaliter in tres
 partes. Et causa ē vt si illo die comedit bis fuit
 erratū i secūdo die. comedēdo semel. corrigatur
 defectus 7 ecōuerso. quia quecūqz ex plenitudi-
 ne mala generātur inanitio sanat. 7 ecōuerso vt
 dicit 2° affo. Tamē Auiē. dicit 3° cān. sen 13° tra-
 ctatu 3°. c. de cardaca de descēsu cibi in stoma-
 cho. qd remanētia equalis cibi in stōacho 7 ei⁹
 egressiois ē illud qd ē inter. 12. horas 7. 16. 7 hoc
 est ppter tarditatē operatōis digestiue. Et ideo
 dico qd cib⁹ grossius intrās stomachū diuti⁹ ibi
 morat̄ q̄ in alijs digestis: quia chylus ē subtilior
 pane. 7 ideo cito cōuertit̄ in rorem in poris mē-
 brorū. Et ideo cōmunit̄ cū isto dicto Auiē. stat
 qd in. 16. hore digerat̄ cib⁹ 7 in omnib⁹ mēbris.
 7 si forte tūc nō totaliter assimilet̄ eis: tamē ali-
 quādo ppter debilitatē stōachi 7 grossitiē 7 vi-
 scositatē cibi morat̄ per. 18. horas vel. 20. vt patet
 in inflatōe stomachi. 7 quādo homo comedit ci-
 baria nociua que aliquādo in pous stōachi mo-
 rātur per mēsez vel per quartā anni: vt a fidedi-
 gnis audiui⁹ qd ipsi euomerūt cibū quē sum-
 pserūt: 7 medicinā in eadē quāritate 7 substan-
 tia que accepta fuerūt per mēsez prius. Alte-
 rius notādūz qd lac 7 pisces in eadē mēsa nō cō-
 petunt nec vinū 7 lac quia disponūt ad lepra. 7
 nec accipiat̄ electuaria multū calida post cibum
 nec aliqua diuretica quia corūpūt cibū vel adu-
 rendo vel cursuz nimis faciēdo cito. Et ideo tra-
 zea statz post prādiuz de aniso maratro zē. ē ma-
 la. sed post cibū quiescat stādo vel paulatine de-
 ambulādo: quia modic⁹ incessus post prādiuz
 debet eē. hoc eīz ē qd mihi placet dicit Ruffus.
 sed motus post prādiū siue equitādo siue etiāz
 ambulādo corūpūt cibuz 7 digestiōē impedit.
 Deinde dormire moderate quia hoc iuuat di-
 gestioē sicut dicitur ibi. ventres hieme 7 vere.

Quātuz sōnus iuuat digestioē bonū est per-
 pendere. sed sōnus 7 vigilia magis modo facta
 idest magis modo debito facta malū. vt dicitur
 2° affo. Et sit sōnus de nocte: qd vt dicit Hippo.
 2° p̄nosticoz: Sōnus naturalis ē qui noctē non
 effugit 7 diez nō ipeclit. Sed multi sunt qui no-
 ctez vertūt in diez dormiēdo de die 7 vigiliādo
 de nocte quod pessimū ē. Scire tamē debes qd
 prim⁹ sōnus debet esse super latus dextrū: quia
 digestio sic meliorat̄ ppter suppositionē epatis
 ipsi stomacho. sed post debet vertere super latus
 sinistrū ne attrahat̄ ad epar cibuz antequā dige-
 ratur cōplete a stomacho. sed debet post reuertī
 ad stomachū vt digestio in stomacho facili⁹ tra-
 hatur ad epar. Et hoc inuit Auiē. c. eius qd co-
 meditur 7 bibif. 7. c. de sōno 7 vigilia. vbi dicit
 qd incipere dormire super vētrez auxiliū fert ma-
 gnuz in digerēdo: ppter ea qd calozē retinet na-
 turalē: 7 ipsuz cōprehēdit quare augetur. Et re-
 supine dormire est malū. Et statz super cibum
 dormire ē malū visui. 7 de die dormire nisi qua-
 si sedēdo. 7 hoc bene post prādiū in estate 7 tūc
 modicu. Et ideo dicit versificator.
 Aut breuis aut nullus sit sōnus meridian⁹.
 Si tamē ante prādiū debet fieri fiat a mane vs-
 qz ad tertiā dicit Hippo. 2° p̄nosticoz. Et ca-
 neant ne dormiāt ore aperto ppter aerez frigi-
 duz intratē 7 malū qui digestioē ipecleret. Sz
 caput in dormiēdo bene eleuet̄ 7 pānis bene co-
 operiat̄ paties dicit Auiē. 7 hoc cōfert valde ad
 digestioēz ipsaz. Itēz accidētia anime tēperē-
 tur. 7 ideo dicit versificator.
 Sit tibi mens leta: labor 7 moderata diēta.
 Balneū vel lauacruz aque dulcis confert val-
 de: dūtamen cibus non est in stomacho. Lena
 sit breuis 7 leuis nisi vsuetudo sit in contrariuz.
 Unde q̄tū est ex pte digestiois que fit i sōno
 plus potest maiorez cibationē facere de nocte.
 tamen quia post cibuz dormitur anteq̄ descen-
 dat de stōacho vel de ore eius: ideo multuz no-
 cet magna repletio de nocte ipsi visui. 7 ideo sūt
 multi versus de hoc zē.
 Nocturna cena stomacho fit maxima pena.
 Si vis esse leuis: sit tibi cena breuis.
 Cena breuis vel cena leuis fit raro molesta.
 Magna nocet: medicia docet: res ē māifesta.
 Sume cibū moderando modū natura fouetur.
 Sic corpus refice ne mens humana grauetur.
 Et ideo da bene q̄tuz cito natura appetit. Itē
 egestio 7 vrina expellatur nec aliquo modo re-
 tineat̄ vltra qd homo appetit illa emittere. quia
 si sic: generant oppilationes latez. vel tūmū i ca-
 pite ex vētositate redeunte fursuz. vel lapidē retē-
 tione vrine. vel idropisuz vt dicit versus.

Nec mictus cohibere velis nec cogere v̄tres.
v̄tra illud. s. q̄ hō p̄t bono mō. Et ideo nō est
bonū nimis sedere ad sellā nec ibi multū conari
vel morari. v̄nde in die ⁊ nocte que ē dies natu-
ralis sex vicib⁹ fit mictura ad bonū. sed in equa-
li tēpore bis vel ter fit egestio pura: ita q̄ bis vel
ter cōstruatur cuz egestione ⁊ non cum tempore
equali ⁊c.

Tēpus anni cōsiderādū

est: quia dandū est aliquid etati regioni ⁊ tēpo-
ri. vt dicit p̄ affo. In hieme enī det cib⁹ gros-
sus ⁊ multus. quia v̄tres hieme ⁊ vere calidissi-
mi sūt natura ⁊ somni lōgissimi: ⁊ ideo plures
oblatōes sunt v̄ade prima parti⁹ affo. Et nō de-
bent esse frequētes cibatiōes: quia calor nō ē acu-
tus sicut ē in estate. sed ē calor modicus in estate
accipiēdo calozē pro corpore calido. licet sit ma-
ior extēsiue extēsiōe raritatis: s; non extēsiōe
quātītatis. Et debet vergere cib⁹ ad calidita-
tez. ⁊ p̄ illud patet qualiter sit dicēduz de calore
iuuenū ⁊ puerorū. Itē in vere cōpetit cib⁹ tem-
perat⁹: sed qui vergat ad paruitatē p̄pter reple-
tionē hiemis precedētis. In estate cōpetit subti-
lis cib⁹ vergēs ad frigiditatē. ⁊ debet eē i parua
quātitate vna vice: q; substātia calozis tūc ē par-
ua ⁊ cōsumpta ⁊ resoluta a calore exteriori. v̄nde
cib⁹ subtilis in substātia tūc a calore igneo adu-
retur. v̄nde Gal. ibi: v̄tres hieme ⁊c. dicit q; ca-
lor cōgandēs de suo simili petit exteriora in esta-
te: ⁊ interiora debilitatur. In autūno detur ci-
bus in parua quātitate. ⁊ debet vergere ad cali-
ditatez ⁊ hūiditatem. v̄nde dicit.

Quātū vis sume de cibo tēpore hūme.

Tempore s; veris cibo moderate frueris.

Et calor estatis dapibus nocet imoderatis.

Autūni fructus extremos dāt tibi luctus.

Hora comedendī ē cū

fames vera adest vt dixi. In estate electōis hora
ē frigidior: an̄ tertiā: ⁊ hora vespaz. Tēpus ne-
cessitatis ē quādo homo p̄t habere cibū. v̄nde
Gal. in libro de regimie sanitatis: Nullus p̄t
obseruare nisi ille qui nō ē occupatus i aliq̄ ope-
ratōe necessaria aut libere cōditōis in omnibus.

Et i hieme eligat hora calidior ⁊ ita in vere ⁊
in autūno: quia p̄cipat cū estate ⁊ autūno. ⁊ in
illis ptib⁹ que appropiquāt estati sit hora come-
dendī hora estatis. i partib⁹ vicinioribus hiemi
eligat hora calidior: t̄pata.

Cōsuetudo dietandī ē

obseruāda: nisi fuerit pessima: ⁊ tūc debet paula-
tim dimitti. v̄nde cōsuetudo conueniēs cuz na-

turalibus est obseruāda. ⁊ si paruz discrepet ad-
huc p̄t obseruari. sed si multū tūc d; reduci nō
subito vt dictū ē. Tamē caueāt illi qui male se
regūt: q; si in presenti nō sentiūt: in futurū tamē
percipiēt dicit Aui. Et illi qui dicunt q; fre-
quenter comedunt ⁊ repleuerūt se ⁊ nihil mali
habuerūt caueāt q; p̄cutiēt. v̄n si deus puniret
statiz p̄ quocūq; delicto p̄petrato homo nō vi-
ueret. Et sicut ē d̄ natura vniuersali q̄ est deus:
ita de pticulari i homine: q; non statiz punit sed
i p̄cessu tēporis. Itē d̄ fructibus aliqui come-
dūt plus q̄ de alijs cibis qui tamē agūt male: q;
oēs fructus faciūt sanguinē aquosuz ⁊ inutilē ⁊
putrefactibilē. Tamē fructus stiptici comedā-
tur post p̄adiū vbi hō sit laxus i v̄tre sicut sunt
pira cocrana poma. l; affata i colicis āte p̄adiuz
laxēt. tū cruda sūt stiptica s; n̄ oia equalr: q; dul-
cia minus ⁊ acetosa plus. Sed prima cerasa v̄e
passe ficus plus debēt accipi āte p̄adiū vt dicit
Isaac in particularib⁹ dietis. Cuius opposituz
ē vsus cōis ⁊ malus. q; ficus p̄pter v̄tositatē op-
pilat. ⁊ iō debent accipi cū zinzi. qd̄ oī corruptio-
ni fructuū resistit dicit Aui. Melius ē tamen
totaliter oēs fructus dimittere. Vnde Gal. 6°
d̄ regimine sanitatis: dicit q; pater suus vixit cē-
tuz annis q; nō comedit fructus. Itē sūt quidā
qui diligūt caudas animalū comestibilū plus:
alij capita: alij ossa ⁊ sic d̄ alijs. v̄nde scribitur.

Disces ⁊ v̄tores i cauda sunt meliores.

Et est tantuz dictu q; piscis est cum minoz su-
perfluitate in cauda p̄pter motuz caude. tamen
alie ptes sunt facilioris digestionis vt patet de
ventre in salmone ⁊ sic de alijs. v̄nde illa pars
que magis ē in motu pauciores habet superflu-
itates. ⁊ ideo si sit de animali cōestibili ab homi-
ne est melior tūc ceteris paribus. Eligatur ergo
pars tenera que aliqliter ē i motu ⁊ meli⁹ sapit.
q; qd̄ melius sapit meli⁹ nutrit ceteris parib⁹.

Non est in iecore quicquid dulcescit in ore.

Dico tamē hic de auellanis q; iter fructus post
ficus ⁊ vnas sunt meliores. v̄n versus.

Hic auellanas epati semper fore sanas.

Alterius dico q; illi qui volūt vti coitu non
vtantur eo pleno ventre sed digestione p̄ cō-
pleta ⁊ 2° ⁊ 3° mediata nimis. nec frequēter q;
stomachuz sūme debilitat ⁊ totuz corpus. ⁊ ma-
xime nocet visui. naz facit sensibilr oculos pro-
fundos. Alterius notādūz de flobotomia q;
non ē bonuz nimis frequēter flobotomari quia
frequēs flobotomia dicit Aui. iducit apoplefiā.
Quia dicit Gal. 9° megrategni. Adinutio ce-
teris euacuationib⁹ virtutē maiorū d̄bilitate ipe-
dit. ⁊ hoc ē q; sāguis ē amic⁹ nature plus q̄ ali⁹
h̄ior. ⁊ iō extractio sua plus d̄bilitat q̄n excedit.

Uel

Uel nō frequēt fiat nisi hō sit sanguineus & iu-
 uentis i octo & replēs se carnib⁹ & cibis bene nū-
 tricib⁹. talis eiz ppter timorē squinātie & aposte-
 matū interiorū d3 se flobotomare frequēt⁹ alio.
 Et d3 eē regula talis quā ponit Dam⁹. 2^a parti^a
 affo. 2° mēto 6° vbi dicit: Si aliquis i iuuetute sua
 2° sūeuit quater flobotomari i anno. i etate. xl. an-
 noz tū ter flobotomē. i etate. lx. annoz tū se-
 mel. & vltra septuagesimū & octuagesimū ānū ex-
 toto nō flobotomē. Tū i. 40. āno de mediana
 fiat flobotomē. & i 70° de basilica. Et post 70^m nō flo-
 botomē oio. nec post 40^m annū minuāt cefali-
 caz: qz exsiccat vīsz & memoriā corūpūt. Ta-
 mē hora anni ad flobotomādū ē ver & autūnus
 fm electionē. tamē flobotomia veris plus valet.
 vñ nihil ita pseruat ab egritudinib⁹ & morbis
 estatis: sicut flobotomē veris dicit Auicē. Totū ta-
 men tēpus anni diuidit in duas ptes s3 vulga-
 rez. s. in hiemē & estate. s3 i frigidissimo tēpore &
 i calidissimo nō fiat flobotomē. & ideo errāt illi cōiter
 qui volūt se flobotomari i die facti Stephani &
 sancti Joānis baptiste ppter frigus i vno & ca-
 lore i alio: nisi aliqn̄ illud i natali pseruat a mor-
 bis qui fierēt ppter repletionē ibi cōiter factaz.
 De qua tamē pte d3 fieri flo^o sunt versus.
 Estas ver dextraz: autūn⁹ hiem⁹q3 sinistras.
 Flobotomare venas: vt lōgo tēpore viuas.
 A parte lune est versus.
 Luna vet⁹ veteres: iuuenes noua luna requit.
 Sed tūc de vieta post flobotomiā ē sciēdū qz
 ibi ē error magn⁹: qz hoies volūt potare & come-
 dere multū vt redeat sāguis quē amiserūt. De-
 bēt igit tūc modicū comedere. plus tū potare d
 vno in 2ª paratōe ad illū puuz cibū quē solebāt:
 quia multū facili⁹ est repleri potu q̄ cibo. Di-
 mittāt ergo caseum carnes grossas pisces salfos
 & fruct⁹. nec irascant nec moueātur. nec igni nec
 coitui approximēt. & cenēt modicū. Vñ vsus.
 Prima dies vene modicū vult sumere cene.
 Tū sciēdūz quādo icipiūt tēpora anni. vsus.
 Uer petro detur: estas hinc inde sequat:
 Quā dabit vrbannus: autūnuz simphorian⁹.
 Festuz clemētis hiemis caput est oriētis.
 Et est fm astronomos qui ponūt tēpora eālia.
 Ad dēci vero nō sic s3 vocant ver tēpus tēpe-
 ratuz anni qd aliquādo durat per mensem ali-
 quādo min⁹ aliquādo plus. S3 estas est tēpus
 excessiue calidū. autūnus modo calidus modo
 frigidus s3 horas diuersas diei. hiem⁹ ē tēpus
 excessiue frigiduz. Alteri⁹ notādūz qz oua &
 cādelluz de ouis valēt flobotomatis si stōachus
 eozuz sit mūdus. Si tamē vas imunduz iuene-
 rint facillime corūpūt. tamē oua fracta in aqua
 sunt saniora. Alterius sciēdūz qz consuetudo

comedēdi potagiū primo ē bona. sed tamē i hie-
 me fiat potagiū d caulib⁹ & maluis & salnia & pe-
 trosilio vñ d albis capitibus poroz decoctis &
 expsis & cū lacte amigdalaz 2ª sectis. Alterius
 dico qz amigdale comeste sicut sūt vñ excoctate
 sūt optimi fruct⁹ flobotomatis & ethicis. S3 in
 estate d borragl. buglo. malua viola mercuriali
 spinachia patina lactuca & d sūmitatib⁹ fenculi
 petro. & silib⁹. tū i stōacho frigidō bonū ē pone-
 re aromatica. De pisib⁹ nō comedat nisi cūz cimi-
 no nec d sabis nouis nec d ātiquis nisi cū sale &
 cimino. Et illi qz habēt d bilē stōachū & vctosita-
 tes non comedat ea aliquo mō. tū brodiū pisaz
 valz & laxat si nihil sit ibi d substātia eaz. Al-
 terius sciēdū qz lac nocet stomacho nisi calido. &
 tali valz i estate lac acetosuz. s3 butiz comedatur
 āte alia cibaria & nō post potū. & post cenā nō co-
 medatur pinguedo lactis vel crema qz est valde
 oppilatiū & viscosuz. Alterius sciēdū qz res
 crude vt ostrea & res semicrude & res assate stōa-
 cho mltū nocēt. vñ masticatio bona cibi & bona
 ei⁹ & 2ª pleta assimilatio vñ decoctio extra ē quasi
 medietas decoctōis vel digestionis itra. & iō er-
 rāt illi qui nimis festināter comedūt & aliquādo
 comedūt nociua & nō aduertūt.

Etas et cōplexio quasi

per similia regantur. & iuuenes magis digerunt
 grossa & dura. senes a senio: & pueri humida. a. li-
 quida & mollia. Debet igit esse vieta resūptiua
 & enutricis in senibus a senio. & debent frequēter
 comedere & modicuz. Unde studētēs debēt re-
 gi sicut senes: quia studiū d siccat eos. Comedāt
 igitur subtilia que cito cōuertātur. sed laborātes
 comedāt assata & grossa: quia plus resistūt labo-
 ri. quānis eniz assata sint hūidiora q̄ eligata hu-
 miditate substāiali interi⁹: tamē sūt sicca exteri⁹
 & solidiora per totū. ideo min⁹ diuisibilia a calo-
 re: & p consequēs min⁹ digestibilia. Similr co-
 cta in pane sūt hūida & bona: sed panis pastillo-
 ruz ē malus. Sit ergo regula generalis qz ci-
 bus adherēs digitis cū tangit dimittat qz ē vi-
 scosus. & res assate & per noctē retēte cooperte nō
 valent: nec multū pingua in fine mēse vel prā-
 dij. Abstinentia eniz moderata ē sūma medici-
 na. iō dicit Gal. Comedo vt viuā: nō viuo vt
 comedā. Unde p^a affo. Senes facillime ferūt
 ieiuniū: senes a senectute. deide iuuenes. deinde
 pueri. deide senes a senio. & similr flegmatici be-
 ne possūt ieiunare: sanguinei modicū. s3 colerici
 & melācolici nō possūt. Ad dēci tamē meli⁹ pos-
 sunt q̄ colerici: qz calor dispus ē minor & possūt
 pl⁹ resistere. Versificator tamē possūt quosdaz
 versus de regimine sanitatis.

Si vis incolumē: si vis te reddere sanū:
Curas pelle granes: irasce crede profanū.
Ad plenū cenare caue: ne sit tibi vanū.
Surgere post epulas: somnū fuge meridianū.
Nec teneas mictū: aut p̄p̄ime fortiter anū.

Et de vino sunt tales versus.

Dat vinū purū tria nobis cōmoda primū.
Confortat stomachū cerebrū: cor dat tibi letū.
Vires multiplicat et viscera plena relaxat.
Efficat audacē: sudores prouocat: aptat
Ingenuū: tali luxus cōgaudet amico.
Sit mēsurā comes ne violetur opus.
Nāz sine mēsurā sic deperit omne qd̄ est.

Itē vtantur homines frequēter cinamomo: qz
os redolere facit. et valet cōtra reuma frigidū et
preseruat a corruptōe humoz. Et ideo dicit:

Cur moriet homo qui sumit de cinamomo.
supposito bono regimie. Alteri sciēdum q
aqua d̄z esse mūda et aer depuratus per artifi-
ciū per ignē bonū nisi habeat naturaliter. Itēz
qz potus aliquādo datur tarde. vñ versus.

Potus tarde datus: multos faciet cruciatus.
Et hec sufficiāt lz multa possent dici.

De colica et iliaca passione. Capitulu 20^m.

Colica est oppilatio

in intestino colon. vt dicitur 2ª pticu^o
tegni 2° mēto 137°. Dicit colica quasi
colon capiēs. Pro quo sciēdum qz sunt sex inte-
stina. tria superiora et subtilia. et tria inferiora et
grossa. et sunt versus de hoc.

Intestina tria sursum primū duodenū.
Et tunc ieiunū post est ilion reuolutū.
Sunt tria tūc orobus colon ē post vltio rectū.
Et diffinitio colice est talis. Colica ē passio inte-
stinalis dolorosa cū qua fit difficilis exit^o ei^o qd̄
egredit^o per naturā. vel sic. Colica ē passio vlti-
mi intestini qd̄ colon appellat^o cū difficultate exit^o
substantiāz per inferiora intestina cum dolore
magno et punctura.

Cause Cause colice et iliace aut cadunt
proprie in colon aut cadūt i alijs.
et proueniūt ad ipsū fm semitam cōtinnitatis.

Et cause quidē proprie cadūt in ipso: aut sub
malitia diuisionis aut egritudinis singularis calida
aut frigida aut sicca. Et plurimū quidē accidit
frigida a flegmate grosso. deinde a vctositatē fri-
gida penetratē i tunicas intestioz et villos. Et
colicaz ventosaz plurimū facit vinūz multe cō-
mixtionis et olera et cotus et maxime ventre re-
pleto. et retētio fecūz et vctositatis volentūz exi-
re. Itēz a causa extrinseca fit vt a vento boreali

aut ab aere calido et sicco desiccātē et ab exercitio
nimio et a fructib^o stipticis: sicut sūt pira citonia
persica. et lacticia: vt durus caseus et colusca et
oua dura et frixa et carbonate et caro anseris et
anatis. et frumētūz et rizi. et medicine stiptice da-
te in fluxu vctris aliquādo inducūt colicā. Ali-
quādo fit ex ruptura vel relaxatōe sifac: ratione
cuius intestina descēdunt in offenz: et tunc fit coli-
ca. Cause iteriores sunt hūiores viscosi vt fleg-
ma vitreū et mucilaginosū et colera mixta cum
flegmate faciēs ipsūz penetrare intra tunicas inte-
stinoz et pungēs ipsa. et fit ab epate ibidē vel in
renib^o vel in vesica. et fit ppter vermes ibi existiē-
tes. Et ab extra adhuc fit a potu aque frigide
et ex nimia sessiōe ad sellam in loco frigido et su-
per aquā. et a carnib^o boninis salsis et ab ostreis
et a cōculis et ab anguillis et a cōgio pisce et a mu-
rena et a pisce fabis et inordinatōe cibo: et po-
tūz et a motu super eos. Sūt igitur septē cau-
se in generali. scilz 1^a apostema calidū vel frigi-
dum. 2^a defectus colere demisse ad intestina. 3^a
humor frigidus iniscatus. 4^a est debilitas vir-
tutis sensitue intestinoz et debilitas expulsive
eorū. 5^a est vctositas grossa inclusa. 6^a est sex in-
durata in intestinis. Septima ē vermes inuoluti
in intestinis. et breuiter omē illud qd̄ claudit et cō-
stringit et oppilat intestina. Et sūt versus.

Sunt colice cause septē sub carmine clausē:

Sex ignita. cibus stipans. flegmata grossa.

Actus. apostema. vermes. destructio sensus.

Iste eedē sūt cause iliace passionis. Sed tamē
iliaca est passio in intestinis superiorib^o maxime
in intestino inuoluto qd̄ est infimū intestinoz
graciliūz. Cui^o diffinitio ē. Iliaca ē passio inte-
stinoz graciliūz cūz constipatione ventris et fre-
quēti vomitu et dolore vehemēti tanq̄ intestina
terebello pforarētur. Sed differūt iste passio-
nes inter se. qz i iliaca ē maior dolor et citius in-
terficiat ppter subtilitatez intestinoz. 2° qz do-
lor in iliaca est magis deambulatiū versus dex-
trum et sinistrū. 3° quia iliaca magis puenit ab
aere pestilēiali. 4° qz iliaca ē passio magis ab
vmbilico superi^o. sed colica inferi^o. 5° quia co-
lica magis remediā ex clisterijs. sed iliaca ma-
gis per ea que intrāt per os. Itēz ista differūt a
dolore renū et maxime colica. quia dolor renūz
est magis infixus in vno loco et ibidē quietus:
sed colicus nō. Similr in dolore renali ē dolor
magis circa posteriora et ancas: et quia parū simi-
liter alleviā cū clisteri. sed colica inuā cū eo. et
hec bene notētur.

Signa Signa colice sunt retētio fecis
et prostratio appetit^o: et appetit^o
aq̄ frigide et dolor et pūctura et vrina tincta rōne
doloris

doloris. et quia colera non mundificat per intestina: et ideo redit ad vias urinales. Urina tamen harpos vel lactea in colore: in substantia spissa hinc resolutiones cinerofas separtas mixtas cum resolutionibus squamosis appetibus in ultima regione urine colicam significat. scilicet maliter. quod formaliter. scilicet quoniam dolor est in actu urina tigitur ut dictum est. Signa spalia et prima colice flegmatice sunt vehementes dolor intestinox: ac si intestina essent perforata cum terebello. eructuatio acetosa. abomiatio vomitus. ventris distipatio propter flegma. Si colica ex ventositate significat ex dolore ibi deambulatio et gurgulatio et sine gravitate et ex nimio dolore et tortura et abominatio. Colica ex aposte significatur ex calore nimio in loco intestini colon et punctura et dolore febre siti ardore vomitu abomiatio et pulsatio in loco. et hoc est apostema calidum. si fit frigidum: tunc omnia remissiora et cibaria frigida et humida precesserunt. et est tumor et mollities ibi. Signa colice ex humoribus purgitiuis et acutis sunt sicut nimia oris siccitas et lingue. et urina est rubea subtilis. et egestio est colica. Signa ergo humoris peccatis habentur per exentia. Quia si sit de state: illud quod egreditur est mucilaginosum et album. Si de melancolia: est nigrum siccum valde. Et si a colera pungente: tunc est citrinum aliquantulum. Et si a debilitate sensus: tunc est tumor in ventre cum modico dolore et morbi longi precesserunt. Et si a retentione fecis indurate: tunc est dolor gravis. et videtur quod intestina scindantur et quod perforantur quasi terebello. et est quando materia est viscosa vel ventositas grossa. et est sicut dolor parturientis cum revolutione de latere ad latus cum inflatione et indigestione et cum continuo appetitu vomendi sine effectu et cum punctioe sub diafragmate. Aliquando stercus exiens cum clisteri vel alio modo projectum super aquam natat ibi sicut facit stercus bonum propter ventositatem ibi admixtam. Ista dicit Galenus. 2º interiorum. c. 4º narrans ibi de seipso qualiter ipse istum morbum patiebatur. Si sit ex vermibus: tunc est dolor ex sono ex masticatione in ore et spuma. et videtur quod quasi acus sit in intestinis. Si sit tamen urina tincta ratione doloris et sit ibi sitis et calor: tunc oportet inquirere de regimine precedenti. Si fuerit multiplicatum flegma: et tunc. n. cum gravitate intestinox argue de causa coniuncta. sed dolor attrahit ad se spiritum: quia omnis dolor acuit reuma. et dolor est acutissimus quo ad proximum et quo ad accidens. et ideo dicit Avicenna. sen 4º primi li. c. ultimo. quod in colica accidens superat causas suas quod dolores prosternunt virtutes. tamen cum materialis cõter est frigida ut dicitur. 4º primi li. c. pº in fine. Si sit colica ex ruptura: tunc precessit casus vel percussio vel saltatio vel con simile: ut patebit de causis hernie in 3º li. qui erit

chirurgicus aliquantulum. Sed quia ut dicit Galenus. 2º interiorum ipse credebat dolorem colicum esse renalem et de lapide ibi existente: ideo multo magis contigit illud credere. Non ergo signa distinctiva inter dolorem renalem et colicum quibus prius aliqua dixerit. Differunt ergo quatuor modis. quantitate. loco. tempore et motu. Quantitate quod dolor renalis parvus est. colicus vero magnus scilicet maior alio. Loco differunt quod dolor colicus incipit ab inferiori parte dextri lateris et extenditur ad superiores sinistri lateris et etiam magis ad inferiora et versus pectinem declinat quasi subito descenderet ab umbilico deorsum versus pectinem et peritoneon. sed renalis incipit a superioribus et descendit paulatim usque ad renes et est plus ad posteriora dorsum. Tempore vero differunt quia renalis dolor fit fortis in tempore vacuitatis. et colicus tunc alleviatur et fit fortis cum sumit aliquid. et colicus incipit subito et in brevi tempore. et lapidosus fit paulatim et est prius dolor in dorso et difficultas minguendi. et in urina in principio appent quedam cõteta filosa deinde arenosa. et urina est tenuis lapide confirmato: et tunc excoxiat loca per que transit. Ad motum vero differunt quia renalis figitur in uno loco. sed colicus mutatur de loco ad locum: et exitus ventositatis et fecis alleviatur colicum non renalem de quo sit curandum. per predicta patent signa iliace. Tamen unum est ibi speciale: quod stercus euomit et exit per os aliquando. Et si sit ex venenis: tunc est tremor cordis et aliquando sincopis et frigiditas extremitatum.

Prognostica Prognosticatio est quod mortalia signa sunt in istis passionibus vomitus stercoreis fetidus. similiter spasmus continuus et singultus. permixtio rationis. sudor cum frigiditate extremitatum. Item urina spissa et pauca. Item si urina exeat cum distillatione morietur in die 7º nisi soluat per febre superuenientem. ut dicitur 6º particula affo. et affoº 10º. Item 7º particula affo. affoº 10º: In ileon vomitus et singultus et spasmus et desipietia malus. Item vult Avicenna. 3º can. sen 16º tractatu 4º. c. de ileos. Item si appareat magna pustula super ventrem sicut faba: sequenti die morietur. Item colica mutatur in iliaca. et aliquando est causa idropisis. et aliquando terminatur in paralysi. aliquando in arteticas. aliquando in epilepsias vel maniam. Item omni moda retentio fecis in colica est mortalis. Sed in ileon dicit Galenus. 7º affo. nihil descendit. et hoc est proprium illi passioni. sed vomitus non semper durat sed superuenit cum aliquis ad mortem venit. Contra dicit Galenus. 6º interiorum: In ileon exit egestio. et 7º. c. de iliaca dicit: Ileon futurum ab apostemate significat durities fecis et velocitas

in egestide. Dico q in iliaca facta a mala pple-
xione sine ma nihil exit. 7 hoc e vt plimū: q plu-
rimū fit a mala pplexione frigida. Et argumenta
sūt de iliaca māl. Adhuc in iliaca si a cidentia
minorent 7 medicina sūpra p os descēdit p inse-
riora bonū signū ē. Iliaca itē ē passio vilissi-
ma qz sterens p os emittit 7 facit de stomacho i
ore cloacam. Subitatio alia ē de dicto Galī
2° interior. c. 4°. vbi dicit q mā tenuis minorē
dolorē facit q grossa. 7 tamē colerica facit dolo-
rē acutiore q flegma vel mlia. 7 ideo apata fri-
gida sūt quasi sine dolore: vt dicit 2° pti affo. cō-
mēto 33°. Et oia apata calida sūt cū dolore. Itē
quieta minorē dolorē facit q mobilis 7 min⁹ fri-
gida q magis frigida vl frigidissima: dicit Gal.
2° interior vbi pti. S3 ptra: mobilis min⁹ ma-
net in vno loco. ergo min⁹ iprimt. Silr frigi-
dissima mā iprimt seu mortificat 7 stupefacit. er-
go n̄ facit dolorē. Solo. dico q maior dolor ē
maior alio duplt. vel intēsiue vel extēsiue. vnde
mā tenuis dolorē intēsiore 7 acutiore intēsiue fa-
cit. s3 grossa diuturniore 7 maiorē extēsiue 7 diu-
tius duratiuū 7 tardus resoluitur. Ad 2m di-
citur q materia mobilis facit dolorē intēsiorem
7 acutiore q minus morat: id citius terminatur
7 sedatur. Et dicit q materia mobilis tātū facit
in pauco tēpore q tū materia fixa 7 grossa i du-
plo tēpore. Ad 3m dico q frigidissima mate-
ria que i corpore ē non facit dolorē accipiēdo fri-
gidū absolute. s3 frigidissima materia q ē i cor-
pore facit dolorē: nec illa stupefacit. 7 sic loquit
ibi Gal. cū dicitur ibi q flegma vitreū ē frigi-
dū anteq̄ exeat corpus. 7 hoc est verū respectiue
respectu alioz hūoz nālū. s3 n̄ ē ssa i corpe fri-
gidū absolute s3 solū respectu alioz hūoz.

Cura Cura istarū passionū multa re-
quit. p° o3 dolorē sedare. deinde
causā morbi oportet auferre.

Circa p̄mū sciendū q dolorē sedantia sunt
tria: vt dicebat. c. de cura doloris capitis. p̄m est
illud qd muttat pplexionē que ē causa doloris.
2m est illud qd resoluit materiā doloris. 3m est
illud qd stupefacit. p° ergo ponēda ē cura do-
loris colici ex frigiditate. s3 in p̄cipio narcotica
sūt vitāda qz sēsu3 d̄struūt: materiā frigidā plus
ingrossant 7 v̄tositatē interius claudūt. Inci-
piēdū ergo ē ab euaporatiuis i causa frigida. R.
floz camomille anisi maratri melliloti añ. 3. ij.
decoquātur i aqua. 7 postea accipiatur linteamē
triplicatū 7 submergat i dicta aqua: 7 actū calidū
supponatur vmbilico 7 pectini aut cū filtro bla-
uo infuso sepe i aqua. Vel sic. R. milij lib. j. tor-
refiat sup tegulā: 7 tūc ponat i magno sacco 7
ponat sup locū doloris. vl d̄ ciminio vl d̄ anena

torrefactis 7 in sacco positis fiat euaporatio.
Vel sic. accipiat cucurbita vetus i qua diu ste-
terit oleū 7 impleat aq decoctōis istaz rez. R. se-
mis basilicōis. 3. s. anisi maratri semis lini aneti
cimini ameos floz melliloti cāomille añ. 3. 5. te-
rant aliquātulū i mortario 7 postea decoquātur
i aqua 7 ponātur oia actu calida i dicta cucurbi-
ta: iuoluant in pāno lineo 7 ponat sup vmbilicū
quousqz cā doloris fuerit resoluta. vel ista cadēz
ponātur i vesica enea. 7 eodē mō fiat. S3 si cā
fuerit calida fiāt talia euaporatiua. R. oiaz sādā-
loz añ. 3. 5. rosarū. 3. iij. de his fiāt sacculi 7 po-
nātur i aqua calida. 7 dein exp̄ssi ponātur super
v̄trē. 7 hoc fiat frequēter. Ad idē. R. violaz. 3.
iij. ponātur i sacco. 7 sacculus coquat i aqua 7
exp̄ssi pōat sup locū doloris. Vel sic. R. rosa-
rū floz violaz añ. 3. iij. coquātur i aqua: submer-
gat in aqua linteamē triplicatū 7 ponat sup locū
doloris frequēter. Dein si dolor non cessauerit
itret patiens frequēter balneū virtute forti ex̄te
sic. R. floz cāomille floz melliloti añ. 3. 5. radīe
buglose mercurialis añ. Ad. iij. senatōis. Ad.
5. bulliāt in aqua. 7 itret balneū frequēter si fue-
rit fortis. si fuerit debilis semel. Et fiat istud i cā
frigida. 7 odoret aquā ros. 7 caue ne coopianē su-
per pectus 7 cor. vel fiat balneū de aquis termā-
rū q. s. aque sint calide nāl̄ que valēt sūme coli-
ce frigide. S3 in cā calida fiat hoc balneū. R.
ros. violaz añ. lib. 5. malue. Ad. iij. oia bulliāt
in aqua. 7 fiat balneū vsqz ad vmbilicū. 7 intret
ip̄m bis vel ter si fortis fuerit. si debilis semel in
die. Itē balneū de aqua calida simplici in cā ca-
lida multū iuuat frequēter intrātes. Dein si do-
lor adhuc sit itollerabilis 7 n̄ cessauerit fiat c̄pla-
strū in cā frigida. R. anisi maratri cimini añ. 3. j.
puluerizētur. 7 accipiant vitelli ouoz 7 liq̄fiant
in sartagie 7 i modūz emplī ponat sup foramen
vmbilici: mirabilr soluit dolorē. Ad idē. R. ci-
mini lib. j. assēt sup tegulā calidā. dein pulueri-
zēt 7 incorporet cū melle liq̄facto in catia ad mo-
dūz emplī. deinde ponat sup lanā succidā. deinde
ponat super locū doloris. Ad idē. R. olei aneti
lib. 5. calefiat in patella 7 submergat lana succi-
da in eo. 7 ponat actualr calidū sup locū doloris.
S3 in cā calida dolore nō cessante fiat tale em-
plastrū. R. folioz malue q̄tu3 vis decoquātur i
aqua 7 incorporent cū butiro recēti sine sale. Vel
sic. accipe lib. j. olei violati calefiat in catia. 7 acci-
piat cotū 7 submergat i dicto oleo 7 calidū po-
nat sup v̄trē. Vel sic. R. fol. marrubij al. Ad.
iij. vel nasturciū aquaticū abluat fortis 7 decoq̄-
tur in sartagie cū oleo oliuaz 7 ponat sup locūz
doloris: mirabilr em̄z dolorē remouet. Deinde
si dolor ex toto nō cessauerit vngat venter cum
huiusmōi

huiusmodi oleis. In cā frigida. ℞. olei camomil
le aneti olei d' lilio añ. 3. ij. misceatur i sartagine
calefiant ⁊ cū istis calidis totus vter vngatur.
Itē de vngueto marciaton vel arogon potest
fieri similr vel cū oleis calidis sicut oleū nardi
nū muscellinū costinū laurinū que sunt optima.
⁊ oleū d' sinapi optimū ē. s. illis qui sunt pati ad
palesis qz iste morbus sic aliqñ terminatur. S3 i
cā cala. ℞. oleū violaz oleū ros. añ. qz. j. olei ca
momille. 3. ij. misceant oia ⁊ cū istis actualiter ca
lidis totus vter vngat vel cū dialtea ⁊ oleo ro.
simul mixtis vel cū oleo d' lino. Itē localia nō
debent aliqñ oia fieri s3 eligat medicus. iō posui
mlta. Iō tñ si morbus dat iducias oz materiā eua
re ⁊ residuū doloris mitigare cū istis iā dictis.

Secundus principale

ē. s. causaz morbi auferre. Circa qd sciēdū qd co
lica imaterialis curatur cū alteratiuis frigidis in
causa calida. s. cū ros violis floz nenusar. Et in
cā frigida cū florib⁹ camomille melliloto beto
nica isopo ⁊ surfure simul decoctis i aqua ⁊ non
diu i loco remaneat ⁊ ante deficcetur. S3 qtra
colicā materialē sūt faciēda hec. 1° dz materia p
clistere diminui. 2° dz cū digestiuis digeri. 3°
zplete enari. Deīn cū localib⁹ residuū zsumi.
5° dz virtus cū electuarijs bonis zfortari. 6° dz
dieta ordinari. 7° debēt cōpica fieri.

Circa primū sciēdū qd fm variationē causaz
variatur cura fm qd dicit ℞. daly 3° pticula tegni
zmeto 137°. Si ergo sit d' fecib⁹ induratis fiat
clistere mollitiuz. ℞. malue mercurialis sena
tionis buglos. añ. ℞. j. ficū alba piguiū. x.
surfuris lib. 5. olei violati aneti añ. 3. 5. cassiesi
stule mūde. 3. j. olea dicta iniiciant per clistere ⁊
fiat bis i die si virtus sufficiat. Deīn fiat cliste
re acutū de eisdez cū. 3. ij. turbit in causa frigida
⁊ cū oleo rutaceo. An materia clisteriorū i p
posito sūt ruta cipus carui anisuz origanū isop⁹
agnuscastus camomilla aneti centaurea petro.
oppoponacū bdellū storaz liquida castoreū cū
sale ⁊ oleo vel cum oleo nardino vel de rafano.
Si vis adde fenugrecū semē lini ficus siccas s3
bothomariē. i. ciclamē ē mirabile valde. ⁊ pulpa
colloquintide i clisteribus cōfert maxime in co
lica flegmatica ⁊ vctosa s3 ℞. Desue. ⁊ ben albū
ē mirabile fm eūdē. ⁊ castoreo inest pprietas mi
rabilis. ⁊ turbit ē forte. S3 i causa calida fiat
tale clistere. ℞. solioz malue herbe mercurial⁹ ⁊
violarū floz violaz añ. 3. j. olei violati. 3. j. cas
siesistule mūde. 3. j. ex his fiat decoctio vsqz ad
lib. j. ⁊ tūc resoluat cassiasistula ⁊ oleū violatuz
ibi ⁊ p clistere iniiciatur. Et si vis fortius opari
adde. 3. ij. salisgēme vel reubarbari. S3 si virtus

fuerit debilis non ē faciēdūz clistere s3 supposi
torū. ⁊ p^o mollificatiuis sic i cā frigida. Accipia
tur butir ⁊ liquefiat. ⁊ cū illo liquefacto misceā
tur. 3. ij. vel. iij. de alumine cū pluma ⁊ agitur
ad modum vnguēti ⁊ fiat suppositorū. vel inū
ctio in ano pfunde vel cūz costa caulis vel cum
malua ibi inuoluta fiat suppositorū. Deīn fiat
clistere d' melle ⁊ sale. s. cū qz. j. mellis bulliti po
natur medius pugillus salis. deinde ponatur in
aqua frigida ⁊ cū ifrigidatum fuerit formentur
quasi candeles. vel de selle taurino vel d' oculo pi
scis saliti aut de stercoze muris fiat suppositorū.
Itē d' lardo infūdito possunt fieri optima sup
positoria. Et de pinguedine animalū ⁊ de oleo
potest fieri clistere lenitiū ⁊ mollitiū. Itē vō
lubilis minor ē medicina optima i clisteri i causa
calida cū decoctione floz borraginis ⁊ violaz ⁊
oleo amigda. dulciuz. Itē de nitro. 3. j. capiatur
⁊ oleū ⁊ aqua simul mixtuz ⁊ d' decoctione fiat
clistere in vtraqz causa educit oēs feces indura
tas ⁊ viscosas hūores etiā spissos s3 Alexandrū.
Et p^o addi succ⁹ bleie ⁊ ierapigra si vis. Et i cli
steri p colicā fridaz ponat anisū ciminū ruta na
sturciū abrotanū cetaurea absinthiuz camomil
la ⁊ similia.

Secundā rem cōplent in causa frigida icifi
ua ⁊ diuisua sic. ℞. radicum feniculi petrosilij
brusci apij spgi añ. ℞. j. cōquassent ⁊ tēperent
in aceto. Deinde. ℞. calamēti origani rute añ.
3. ij. anisi maratri seminis rute baccarū lauri pi
peris longi añ. 3. ij. mellis lib. j. abiciatur acetū
⁊ tunc fiat sirupus lib. iij. vel. ij. Sed in causa
calida digeratur materia cū endiua scariola la
ctuca quatuor semimb⁹ frigidis cū vino maloz
granatoz ⁊ floribus borragi. ⁊ viol. ⁊ ista opti
me valent.

Tertiā rem cōplent medicine euacuantes in
causa frigida sic. ℞. floz borragis violaz vtri
usqz sticados liquir. mūde vuaz passarū mūda
tarū polipodij añ. qz. 5. fiat decoctio. ⁊ in illa ad
datur vel resoluatur. 3. 5. turbit. coletur ⁊ exhi
beatur. vel detur. 3. j. agarici cum. 3. ij. diaturbit
vel pulueris albi facti d' zuccaro ⁊ zinzib. ⁊ opti
me aufert dolozes flegmaticū. ⁊ hoc facit agar.
per se. Vel purgetur cūz benedicta vel cū theo
doricon empericon acuitis cum aloe ⁊ masice
turbit ⁊ zinzib. Et si fuerit delicatus decoquat
gallus antiquus cūz polipodio aniso turbit fol
liculis sene ⁊ post detur brodiuz eius. sed in pri
cipio ponatur tanta aqua qd sufficiat toti deco
ctioni ⁊ decoquatur vsqz ad sepeparationē ossiuz.
Et in cibis istoz ponatur zinziber ⁊ turbit ⁊
in vino. Sed tamē in principio colice nō detur
aliqua per os. nec fiat clistere cibo existente in

Stomacho sed fiat vomitus lenis. et clisteria non
fiat continue sed per intervalla. et cave narcotics in
causa frigida in quantum potes. Sed in causa calida
purgetur sic cum prunis et cassia. sanamunda et ta
marindis cum modico diagredij et mastice. Vel
fiat cum diaprunis et oxilaxativo trisera saraceni
ca et reubarbaro catartico imperiali electuario de
succo ros. vel simplicibus vel acutis cum diagre
dio et mastice. et hoc cum uno vel pluribus. Sed
hic notandum est illud quod narrat Gal. 12° de inge
nio sanitatis. et in megrategni 8 tribus colicis. c. 8°
et 9°. quorum primum erat quadragenarius cui nihil
proficiebat fomentum nec calefactio nec cataplasma
nec clistere: sed his appositis dolor augmentabatur.
et cum clisterizaretur cum pingualeon. a. cum oleo de
ruta dolore augmentato peioratus est. Similiter cli
stere in quo castor. miscetur appposito multo dete
rior factus est. Cumque mel coctum in quo miscetur piper
biberet dolor augmentatus est et multo plus. Si
militer succo fenugreci cum melle potui dato aug
mentatus est dolor et eger in ultimo peioratus est.
Tunc Gal. in ultimo arbitratus est pugnativos
humores et acutos intrinsecus intestina lacerare. De
dit ergo ei cibum querti difficile et candarusus. i.
farrum vel frumentatum et ptisanam non colatam et pa
nes grossius cum surfure et dolor mitigatus est.
Deinde purgavit illos humores cum ierapigra
sua paulatim. et secundum vias et sic curatus est. Tamen
dicit ibi Gal. quod materia in concavitate intestino
expellitur cum egestione. Sed si intra tunicas eorum
fuerit. habent eis duas tunicas. tunc egestio et clistere
quasi non alleviatur sed medicine fortiter trahentes
et unguenta exterius evaporativa et somniationes
et balnea et filia que dicta sunt prius. Secundus
vero eger qui colicam patiebatur qui accipiendo sca
moneam aliquantulum laxatus est et tunc balneum ingressus
ptisanam et pisces accepit. In nocte vero omnia evo
mit et 2° die iterum balneatus est. ius galline sumpsit
et viscosum ius frumenti cum vino pontico coctum.
In 3° die similiter et tunc habuit acutam et pugnati
vam egestionem maiorem quantitatibus quam cibis fuerat.
In 4° die multo maiorem dolorem passus est in
intestinis. unde cum oleo de ruta clisterizatus
est et dolor augmentabatur multum. et tamen ha
buit egestiones ut vix tanta materia posset con
tineri in intestinis: sed ab alijs venit partibus cor
poris. et hic Gal. perpendit scamoneam in inte
stinis nocuisse que prius ex colica defecta erant:
et materiam a toto corpore recipiebant. precepit er
go ut ista dimitteret. Dedit etiam ei ius frumenti
viscosi cum malis granatis et tunc illa die nihil
doloris sensit. In crastina die dedit ei sumach
ut consolidaret intestina ulcerata et cursum ma
terie ab eis prohiberet. Similiter in cena tribuit

et tunc panem de simula grossa in vino pontico et
veteri infusus dedit et precepit ut de stipticis co
mederet: ut de coctanis piris granatim acetosis et
pomis acetosis. In 4° die tiriaca accepit et sa
nus factus est. et istud dedit ad extinguendum acu
m scamonee penetrantis intestina. Sed Gal. non
dedit ei tiriacam nec danda est hic nisi solone du
rante propter somnifera et diuretica in ea existen
tia. Et forte semine apij cum opio et insquiami et ra
fani in plus valerent. et ideo cavendum est multi
plicare laxativa quae frequenter subsequitur colica
et ducit intestina ad malam consuetudinem. Tertius
est qui in estate colicam passus est et dedit ei Gal.
aquam frigidam et sanus factus. et hoc est in colica cali
da non materiali et parva. quae si fortia essent acci
dentia: aqua frigida noceret: nec maiorem adhuc
sufficeret nisi causa esset in ieiuno intestino. Ista
ponit Gal. ne oporteat medicum solum contrariare
significationes manifestas ut paralisis et disinte
ria. sed oportet cum ingenio et arbitrio procedere.
et ideo dicit Damasc. ingenium naturale adiu
vat artem.

Quarta rem complent residuum materie consu
mentia. et hoc cum localibus que sunt evaporativa
et somniationes emplastra et unctiones et vento
se sine sacificatione cum igne super locum et maxime
in colica ventosa. ubi enim debet apponi carmi
nativa vetositates. Unde notandum quod prius debet
lenia evaporativa apponi. deinde facta purgatione
fortia. quia ut dicit Gal. 12° megrategni. c. 5°. ni
mis calida materia eliquat et non consumit et tunc mate
ria humidam in vetositatem vertit. et ideo materia
grossa cum medicina non multum calida vel cum tali
in sua quantitate attenuare quam habeat virtutem exiccanti
vam et vetositatem extenuativam. Sed in his quibus for
tes nihil confert eis sicut abstinentia cibi et aque et
potus longo spatio. et illi securi et melius sanant.
Deinde fiat balneum de grimadria betonica calame
to origano maiorana et sulfure. et sedeat ibi versus
ad diafragma. et custodiat cerebrum et cor cum odo
re aque rose cum irroratione super cor. et epar custo
diat a calitate istorum dissolutivorum ne ei appropi
met. Et in causa calida somnietur cum folijs salicis vitis
arundinis papaveris albo ordeo. Et in causa frigida
cum ameos sticados melliloto aniso cimini ruta
camomilla. Et facelletur cum sale tosto vel cum
sale et milio. Et in causa calida facelletur cum ordeo
fracto aslo et cum surfure. Et non detur istis meta
quia inflat.

Quinta rem complent. scilicet confortationem cum ele
ctuarijs complent diatriron pipereon diagalaga
diathos cum musco et pliris cum musco diabra dia
margariton dianisus diacitonite diacimium ro.
nouella diarodon abbatis et diarodo iulij leticia
Gal.

Sal. ad confortationem virtutis. que parata est ex dolore sincopizare. et regimē sincopis hic valet et dialignū aloes et diamac. Sed diaciminū caueat quod colicā facit. zinziber cōditū et zinzib. madrianū et muscatū pinochadi fisticadi puluis albus anisū et ditiū oia ista valent. Et diaturbit confortat et laxat stomachū. stomatichon confortatiuū et gariofilatū diagea gariofilata fusti trazea que fit de zizibere cinamomo galanga gariofilis nucemuscata et zuccaro. ista eadem valent in debilitate stomachi intestinorum cordis capitis nervorum et iuncturarum.

Sextā rem. s. dietas sic ordinamus. quod ipsi accipiant cibū lubricatiuū et lenitiuū et confortatiuū propter vehementiā doloris et multitudinē euacuationis. Et cibaria confortatiua sūt vt medulla panis dissoluta in iure et vino et carnes hedorum et fasanorum et pullos iuuenū. vel ista decoquantur cū petrosilio aut cū spinachijs et bletis. Et post accipiāt aquā carniū. et tūc ius siue brodiū fit laxatiuū sic. Accipe. 3. iij. de polipodio et decoquantur cū dictis herbis aut cū dictis carnibus. et de illo iure sumatur subtile. et dicte carnes fortiter decoquantur. Vinū bibat aromaticū et valde subtile et mediocriter mixtū in colica calida. sed in colica ventosa caue vinū multe admixtionis. Vitet pisces et oia legumina vt sūt pise fabe et sriptica et pontica assata viscosa frixa et caseū. De fructibus potest comedere pruna nigra damascena vias hiemales ficus siccas non humidas quod inflant.

Hic tamē nota de allijs illud quod narrat Gal. 12. de ingenio sanitatis. vbi dicit quod quidā rusticus frequēter patiebatur colicā. qui cū preuidebat doloris aduentū festināter modicū panis cū multis allijs comedebat. et semore suo et venter fortiter vincito exercitiū per totas dies operabatur. et nihil bibebat. et vespere vinū purū bibens per totā noctē dormiebat et mane cōsurgēs nihil sentiebat. Et addit Gal. dico autē alliuū ceteris cibis magis dissolutiuū vicositatis esse et alterius maxime bonitatis quod fitis nō generat quod est maximum adiutoriū in hac passione ne potū multiplicet et maxime aque frigide. nec est ita de cepis. vnde allia sitim non faciunt et ventositates dissoluit. vocantur ergo tiriaca rusticorum. et ideo in regione frigida optima sūt. et hec sumpta moderate. et ne odor earū percipiat nō comedat post potū. et accipiat per ruta et zedoaria quod optia sūt ad depressiōnē vaporē malū.

Septimā rem scilicet emperica multa cōplent. primo illud est stercus lupi albo quia ipsius cū vino bibitū aut suspensū ita vt tangat locū doloris cōfert a proprietate. et hoc est experimētū Gal. in passio nario. Et stercus canis sola ossa come-

dētis est sine pari potatū vel suppositū vel puluerizatū et cū zuccaro mixtū. Item intestinū longū murene comestū curat perfecte. Sed nota quod si stercus lupi fuerit recēs nihil oportet addere. sed si antiquū fuerit: tūc cū oleo veteri oportet quod dissoluatur. Item intestinū eiusdem desiccātū cōtritū et bibitū cum vino et melle cōfert sine pari. Item cornū cerui adustū vel cornū rotundum eius limatum et potatum sedat statim dolorem. Item accipe coriū bouis marini et fac zonā et bucculā ei⁹ fac de balena. et ligamina ei⁹ buccule fac de dente balene si potest haberi. vel si non de balena met. et cingatur patiens colicā. quod diu portauerit illā zonā non appropinquabit ei colica. et est certū a me approbatū in quodā fratre cui cingulū tale feci: qui anteq̄ habuerit cōtinue vexabatur colica et postea non. Et est illud aial marinū pilosū et vocatur āglie zele. Item umbilicus qui absconditur a puero siccus portatus tollit oēs ventris dolores. Item radix tormētille trita et bibita statim tollit dolorem et tormētes vētris. Item Gal. in dinamidijs dicit. et baccas lauri rute añ. 3. ij. cimini ptē. j. calefiat super ignem de fraxino et dolori superponat: vicositates optime dissoluit. Idē facit siler montanus et ciminū in vino cocta et epiastrata. Item Isaac in dictis particularibus: gallus antiquus impleatur polipodio et cartamo et caulibus siluestribus: vel cū cauliculo agresti coquantur vsq̄ ad carnis resolutionem. et ista decoctio est vtilissima colicis. Item balneū in quo ponatur omnia stercoza que possunt inueniri mire valet in ventoso dolore. Sed emplastrū de stercore muris hominis bouis colūbe capre galline cū calce viua et oleo et arungia emplastrū optimū est. Idem facit fumus qui inuenitur in stabulo iumentorum vbi mingitur torrefactus et cū oleo emplastratus mire dolorem sedat. Item stercus columbe tritū et cū vino coctū et emplastrū super omnia valet ad dolorem colicū. Idē facit stercus ouis cum paritaria et stercus bouis cū ciminū et ruta cū vino cocta. Ventur oue fornicariū ad prandiu cū brodio galli antiqui sicut dictū est preparati. est de meis experimētis quia cū illo medicamine solo longo vsu curauit timpanicū excepto quod tunc appono spicanardi cū eis. Item radix iringorū cū aqua mellis potata vel cū pigmento optima est in colica et iliaca. sed betonica plus valet in iliaca. Item cinis cauliū cōbustorum cū arungia mixtus dolores vētris lateris renū tollit. Item puluis coralli cū aqua pluuiali bibit⁹ dolores stomachi et ventris tollit et est optimus in iliaca. Item idroleon missū per inferius in clisteri optime remouet et fit de. 12. ptibus aque et 3. olei cocti vsq̄ ad

aque consumptiones. Item emplastrum de lapatio acuto est optimum in colica et iliaca. Idem facit de nasturcio aquatico et macedonico ruta pitaria cimino et marrubio simul coctis. Notandum quod in iliaca ponatur ista super umbilicum et in colica sub eo. Item in iliaca datur diaturbis vel pillule de z. r. turbit et z. r. zinziberis et z. r. zuccari et curat. Item z. ij. diatesaron cum decoctione gas. potui tribue patienti sedenti in balneo et statim tribuit iliaco iuuamentum. Item ventose valent sine scarificatione et vesica enca cum rerum diureticarum decoctione in utroque morbo. et in causa calida valet post purgationem. Item succus quinqsfolij ad duo colearia bibitis statim dolores istos tollit. Item z. j. pulueris sene vel pulueris gualterij dat a principio prestat remedium colico. Idem facit z. j. tartari vel atramenti et plus secundum tolerantiam patientis. Item pillule facte de zinzib. et serapino solunt iliacam et colicam. Unde breuiter que solunt colicam solunt iliacam. nisi quod in colica plus valet clisteria. sed in iliaca plus data potest: sed utraque valeat utrobique. Sed quando apostema est in causa istorum morborum. scilicet colice et iliace: tunc in causa calida incipitur a flobotomia basilice si fuerit virtus fortis et alia particularia conueniant. Si vero in colica ex apostemate retineatur urina flobotome de saphena post de basilica. Deinde fiant emplastra que dicta sunt in colica calida et eadem clisteria et suppositoria. et addatur clisteri radix altee et malue et semine lini et unctioes predictae. Deinde fiat euacuatio talis. R. cataractici imperialis electuarij de succo ros. diaprunis laxatiui an. z. j. s. conficiantur et datur. Aut. R. electuarij de succo ros. z. s. aerepigre. z. j. q. sic et def. Alij dant potum aque calide et loco supponunt succum solatri cum malua meta aceto ros et melle et farina tritici: vel cum pulvere tritici. Tamen si dolor sit vehemens et punctura tunc datur semine portulace lactuce cum mucilagine psilij et modico apij et totum sit ad modum auellane. et hoc in accessione. Deinde fiat emplastrum. R. violaz. z. ij. decoquantur in aqua postea colentur. deinde addatur decoctioni farine orde dei lib. j. adipis aseris galline cimini recetis an. z. ij. olei violati. z. j. ex his omnibus fiat emplastrum et ponatur super locum apatis calidi. Deinde in amotione emplastri ungetur cum oleo rosato et reponatur emplastrum. Deinde in alia amotione ungetur cum oleo de camomilla et reponatur emplastrum. Sed in apate frigido facto clisteri mollificatiuo et post acuto datur deinde iterapigra aut benedicta cum aqua calida aut vino in pua quantitate. c. n. salutifera. Deinde veter ungetur cum isto. R. olei laurini q. j. olei de oliuis q. j. adipis aseris olei de lilio an. q. s. oia simul incorporentur et fiat unctio. Deinde fiat emplastrum sic. sumatur vini albi q. j. bulliat in catia: et ipso bulliente addatur

lib. s. farine senugreci adipis aseris. z. j. olei violati et camomille an. z. j. incorporentur cum dicto vino et fiat emplastrum super locum apatis. scilicet ubi est tumor et dolor et guttas. Et si dolor remiserit tunc. R. anisi cimini maratri an. z. j. puluis istorum. q. fiat in sartagine cum vitellis ouorum in modum emplastri et ponatur super foramen umbilici in iliaca et sub eo in colica. Vel sic. vinum ciminatum oleum par. mellis simul quoque. et lana succida itincta loco dolenti calida imponatur et sepe renouetur. et si dialtea addatur erit melius. Et ad dissolutionem apatis frigidi in fine pone diaquilum dissolutum in oleo laurino vel de lilio vel nardino et fiat illa que dicebatur prius de apostemate. Ista sunt causa colice et iliace. Ad medicine simplices ibi valentes sunt maiorana ruta carda momum ameds sene castoreum. et hec valent iterum in colica et iliaca. Sed super locum ebullus filix isopus pulegius origanum diptamus salvia camomilla.

Si sit iliaca ex abstinentia datur cibi vinctuosi et mica panis in iure pingui tincta et carne pingui.

Si sit ex ruptura intestinum reducatur ad locum suum patiente iacente resupino. et ligetur. et ligatura remaneat sic per 40. dies si sit possibile. et cum suppositoario laxetur. et hoc est causa hernie: ut videbitur in 3. huius. Et si sit ex veneno cito apparebit cura que dicitur in sequenti tractatu.

De lapide renis. Capitulum 11^m.

1 Apis est morbus

officialis in numero addito propter naturam: sicut dicit Avicenna in 2. primi li. c. 3.

Notandum quod proprie illa substantia lapidis non est morbus quod morbus est qualitas: ut patet per Avicenna in 2. primi li. c. 3. de morbo et 3. Sed illa oppilatio quam facit in meatu urine vel alterius loci est morbus. tamen a causa denominatur quod oppilatio illa vocatur lapis ad differentiam illarum oppilationum humoralium. Vel potest dici quod est morbus in numero. a faciens peccatum in numero: quod sunt ibi plura que debent esse operatione membri officialis impedientia: Ita quod pro peccatum est contra membrum officiale ratione oppositio non ratione oppositio. quod si membrum officiale peccet ratione oppositio debet dici morbus similis. sed si peccet pro contra oppositio: tunc est officialis. Est igitur lapis materia idurata in viis et meatibus membri officialis operatione impediens et oppositio ledens: sed quod in diuersis membris diuersarum operatione ledit. Sed hic loquor specialiter de lapide renis et vesice: quibus possit alibi esse in corpore sere in omni quantitate: sicut Galienus explicat pro iteriorum qui cum tussi expuit lapidem. Et ego vidi in ore patris mei sub lingua lapidem ad longitudinem medietatis parui digiti: et adhebat palato inferiori: quem ego monstravi

mostrari i scholis & mecum adhuc porto. cuius cura ego feci p gargarismata & lotiones oris & cum cultello tenui extraxi. Et sola saxifragia cum melle & isopo i aqua fecit mihi honorem infinitum. Tunc in principio nescivi quid foret. sed duricie ibi inveni & credidi fuisse apam. sed quod dilexit fructus & lactificina omni tempore vite sue & fuit colericus & iecturam ibi esse lapides ex materia viscosa & a lacticinijs generatus & a complexionis calore adustum qui est causa lapidis.

Cause Cause lapidis sunt multe. materia lis & efficiens. Material duplex. propinqua & remota. Et ideo dicit Aui. quod materia lapidis habet duas causas. materiam materię & retentionem materię. 3° can. sen 16°. ubi loquitur de lapide renum quod i sen sequenti loquitur de lapide vesice.

Materialia materię sunt cibi grossi & viscosi: ut lac caseus carnes grosse carnes paludestrium caro vaccina & hircina & ferina & ovis cibi difficilis digestionis. & qui generant humorem grossum & viscosum: sicut sunt anguille & pisces bestiales & panis azimus & fabe & pise & frumentatus panis pastillorum & artocree. retentio urine & spermatis postquam sit i via exundi. potus turbidus & nouus equitatio fortis & quilibet motus fortis super cibum & coitus statim post cibum. repletio multa & vigilie multe sequentes. & ideo indigestio & humorum cruditas & oppilatio & debilitas virtutis expulsiue sunt cause intrinsece & quasi proxime. Unde versus.

*Adulta superfluitas viscus strictura viarum
Debilis expelles virtus lapidem faciunt hec.*

Similiter causas lapidis ponit Gal. 3° parti affo. 2° m^o 27°. ubi dicit quod lithiasis est morbus proprius pueris. i. lapis vesice. sicut eius nefrosis est passio renum: ita lithiasis est passio vesice: & proprie lapis ibidem. Cuius causa materialis dicit Gal. sunt humores crudi & multi generati ex eorum gulositate qui ingrossescunt i vesica eorum cum urina & inde fit materia lapidis. cuius efficiens est calor eorum qui i multis materia mollis coagulat & i petram indurat. hec ille. Retentio materię est debilitas virtutis expulsiue i renibus & vesica unde superfluitates retinentur & tunc caliditas agens i materia clausa ex oppilatione vel putredine vel ex labore vel calefactione harenam facit de illa materia. & ratione pinguedinis vel frigiditatis superuenientis agglutinatur ille harenę simul & faciunt lapidem. Alterius notandum quod lapis renum & vesice differunt secundum quod dicit Aui. 3° particula regni 2° m^o 138° in 2° m^o illi: Que vero ex lapide circa vesicam. quia lapis renum est minor & subtilior & magis declinat ad rubedinem & forma eius rotundior quam lapis vesice. Et ille qui est i vesica est maior & durior & declinat ad albedinem vel nigredinem vel citrinitatem. Et ille qui est

i renibus cum datur medicine lapidis exit cum urina. lapis vesice non sic nisi raro. & ideo indiget medicina transportate eum de loco suo. scilicet officio vesice usque ad profundum ne impediatur exitus urine sicut inuit Gal. & Aui ibidem. & minor lapis vesice est maior maximo lapide renum. Alterius notandum quod ille cui accidit plurimum lapis renum ut plurimum est pinguis & senex. propter debilitatem virtutis expulsiue ad distantiam remotam. & quod in pingui meatus sunt stricti ratione pinguedinis oppilatis. sed in senex propter frigiditatem coartantem. Sed i macilentis & pueris & iuuenibus frequenter accidit lapis i vesica: quod expulsiua exiens fortior expellit longius. & quod humores sunt i pueris & iuuenibus subtiliores & sunt ipsi etiam calidiores. ideo meatus sunt magis aperti & plus per sequens penetrat ad vesicam quam per meatus strictos. Et hic est ulterius notandum quod parum accidit puellis & mulieribus lapis i vesica: quia meatus vesice earum ad exteriora est breuior & latior & paucorum anfractuorum. & in breui est de facili expulsiuus. quod non est i viro. & tamen vidi lapidem extractum a muliere ita magnam fere sicut ovum galline & cum harenula alba. & vidi in quibusdam harenas rubeas venientes a lapide renum in eis 2 minuto. tamen hoc est raro.

Signa Signa lapidis a parte urine sunt varia karopos. remissa i colore. grossa i substantia. hinc sedum harenosum rubeum i infima regione. talis urina lapidem renum significat. Et si sedum sit album harenosum vel cinerose lapidem vesice signat. An Egidius ponit hos versus.

*Renum vesice lapidem testantur harenę
Renum si rubeę vesice si magis albe.
Emula contenti sit forma suo retinenti.*

Tunc non semper est urina grossa i lapide renum sed in principio quando est generari. quod post subtiliat grossa remanente interius & desinato in lapidem. & ideo dicit Aui. 3° can. sen 16°: Dis urina i qua est plurimus humor est dignior ut ex eo generet lapis. & maxime cum ille humor sit talis ex quo generat sal. propter terrestremitatem eius vel propter eius adustionem calidi agentis. Et propter talem calorem est urina pueri plurius sal quam urina senum ut dicit ibi. & ideo sunt urine eorum turbide propter multitudinem permutationis istorum & propter raritatem corporis. & ideo resoluitur ab eis plurimum aquositate resolutione occulta. & ideo quod i hieme impedit resolutio talis propter clausuram pororum: ideo est urina tunc seculior ut dicit Gal. ventres hieme & vere etc. Hic notandum quod non semper harenula in urina arguit lapides: quia in patientibus duplices tertianam & simplicem & viscosos humores habentibus harenę rubeę apparere pro dissolutione febrile. Unde tribus ex causis apparent harenę in urina. vel ex calculo. vel ex artetica.

vel ex longa febre ut e quartana. vel ex febre adu-
rēte vel ex calore renū epatis et artetica et humo-
rū indigestione. et induratur ppter motū iūctu-
rarū: q̄ motus est causa caloris. In longa febre
ut in ethica cōsequēte ptisim vbi partes pulmo-
nis desiccantur: vel reuma descendēs ibidē sicut
narrat Alexā. de ptisico qui lapides expuit qui
generatus fuit in cānalibus pulmonis ex hu-
morū indigestione: et per cōsequēs ibi harene
fuerūt de calculo ut dictū est. **Sed tamē ali-**
quādo harene significant lapides dirimendū
aliquādo cōfirmandū aliquādo cōfirmatū. **Di-**
rimendū sicut si non apparētes cōtinue multi-
plicētur magis ac magis cū vrina aliquādo
spissa quousq̄ minus appareāt significāt lapi-
dis diminutionē. **Sed si prius multis apparē-**
tibus quotidie diminuātur magis ac magis si-
gnificāt lapides confirmādū. **Sed quādo pe-**
nitus non apparēt cū tamē non purgate fue-
runt significāt lapides confirmatū maxime quā-
do vrina est spissa turbida cū harenis multis et
subito efficitur tenuis cū dolore illarū prius.
quia vbi dolor ibi morbus. **Sed si tamen vis-**
scire an harene sint lapidose vel nō: coletur vri-
na per mediū pām linci: et tunc inter digitos fri-
cetur. et si cedat tactui vel dissoluatur facillime
et euanescent: tunc est a sanguine adusto a calore
febali vel immaturali. **Et si resistant tactui et sint**
dure nec de facili euanescent: tunc sunt lapidose.
Et si sunt albe grosse: sunt de vesica q̄ alba est et
ibi lapidem significāt. **Si sint subtiles et rubee:**
tunc lapidē in renibus significāt. **Sed si sint ni-**
gre vel melācolice tūc sunt pessime: quia signi-
ficant lapidē d̄ melācolia. **Et si sit magnis: tūc**
non curatur nisi per incisionē. et non per diure-
tica nec calida. nec ratione siccitatis in primis et
ratione frigiditatis in secūdis. **Aliter eīz est de**
alijs lapidibus ut videbit. **Aliē sūt harene tā-**
tū de vno humore cōiter. sed dominati humori
dominat calor et ad calorē illius vergunt: nisi q̄
colerice vergūt ad viriditatē citrinā ppter aquo-
sitatez existētē in vijs vrine. **Intelligitur tamē**
q̄ illi in quibus vrina multa apparet et vrina est
spissa raro incurrit lapides. si tamen incurrant
durior erit inter alios. **Signa lapidis in re-**
nibus sunt dolor vehemēs in spina dorsū et i an-
chis. et videtur sibi q̄ cōtinue pūgatur. et descē-
dit aliquādo ad inferiora. et vrina est in primis
grossa: deinde mutatur ad citrinitatez. et quādo
vrina est valde clara et assidue clara et paucitas
sediminis: tunc lapis est durior et harene sūt ru-
bee. **Signa vero motus lapidis sunt graui-**
tas dolor et eius vehementia et descēdentia a re-
nibus eius vsq̄ ad inguina et emūctoria: et tunc

lapis peruenit ad meatus vesicę et quiescit dolor
cum lapis est in vesica et exit vrina paulatim et
cū ardore et patitur dolorē in anchis. et est dolor
in testiculo dextro si lapis sit in rene dextro. et in
sinistro si lapis est in sinistro rene. et dolor renū
est cū dormitatione pedū illius lateris. **Ex**
istis patēt signa lapidis vesicę quia quādo lapis
est ibi tunc est dolor pectinis et pitoneon et semp
appetūt mingere et mingunt cū difficultate. et cū
mingūt appetunt assellare et venit tenasmon et
exit anus et in capite virge est dolor intollerabi-
lis et illaz partes tenēt frequēter in manibus. sed
pueri habēt pruritū cū hoc in radice virge et
cogūtur fricare radicē virge et virga frequēter
erigitur ppter calorē et spiritus ibi veniētes ra-
tione doloris in loco. **Sed in lapide renū est**
vnus speciale: quia cū incedunt appodiant se
ad aliquid ex parte illa in qua est lapis: quia illa
pars oppilata est a lapide: et ideo spiritus p̄hi-
bentur descendere et est quasi membri suppositi
dormitatio et ita quāda paleticatio: et est per cōse-
quēs debilitatio maxima: ideo oportet appodia-
re ne illa pars deficiat.

Prognostica **Prognosticatio ē q̄**
lapis renū et vesicę
est morbus hereditarius s̄m Aui. **Itēz dolor ex**
lapide aliquādo interpolat aliquādo plus ali-
quādo minus. **Unde quidaz habēt exitū lapi-**
dis de mense ad mēsem ut illi qui vtuntur cibus
grossis et viscosis et multū sedēt et sunt cōplexio-
naliter colerici et aliquādo carnosī. et tunc quādo
egreditur aduenit quasi colica. **Et cōiter in la-**
pide vesicę fit colica: quia colon iacet iuxta col-
lum vesicę. **Sed ex lapide in renibus frequēter**
fit iliaca. vnde cum magnificatur valde lapis et
calor renū multūz excedit a medio desiccantur
feces que sunt in ileon. quia hoc intestinū iacet
aliquādo sub renibus declinans ad latera. sed
in quibusdā interpollat per annū sicut in maci-
lentis qui aliquādo vtuntur grossis cibus et lacti-
cinis et laborant frequēter et in similibus. **Itē**
ex lapide vesicę fit stranguria. **Itēz quādo la-**
pis in vesica est parus ponit se in via vrine et
est peior q̄ magnus et inducit dolores intollera-
biles. sed magnus non intrat meatus vesicę: et
ideo minus ledit operationem mingendi. in se
tamē est peior ad curādū: sed ē min⁹ dolorosus.
Ecōuerso in renibus q̄to maior tāto peior. et si-
militer in vesica quāto maior est dūtamen non
possit intrare foramē virge tanto peior. aliter nō
ut dictū est. **Itēz lapis frequēter apostemat ra-**
tione doloris et oppilatōnis. ratione doloris ve-
sicę alleniāt dolores lapidis: quia duorū dolorū
maior demigrat reliquū. **Itē dignior pueroz ut**
in eo

i eo genere lapis est ille qui est sicce nature s; pluri-
mū & calidi stōachi nisi pp attractionē hūiditatū
ad ep: deū ad mēbrū vrine. Itēz nefretici vltra
40. annos non sanātur: dicit 3ª parti^o affo. affo^o
68°. ita nec lapis renū in senib^o etatis bñficio. vt
dī ibi i gmeto 7 6ª pti^o affo. Nefretici 7 circa ve-
sicā dolores laboriose sanant i senibus. 7 7ª pti^o
affo. Quib^o i vrinis apulle magne supnatāt ne-
freticā significāt 7 longā egritudinē.

Cura Cura lapidis renū duplex est. scilicet gene-
ralis 7 spālis. Generalis est abscisio
materie lapidis 7 phibitio generatōis materie 7
rectificatio cause eius. deinde mollificatio 7 fra-
ctio ei^o 7 eradicatio ab ei^o suspēsozio 7 extractio
7 subtilitatio cū medicis vrinā puocātib^o d foris
adiūntibus. deinde doloris sedatio nō ilioz i-
cisio 7 dozi qz hoc est tra rōnē. Cura spālis fit
p icisionē cause materialis. 7 hoc fit dupliciter. p
digestionē 7 p materie euacuatiōez. Per eua-
tionē duob^o modis. vno mō p solutionē vētris.
alio modo p vomitū. In primis igit digerāt sic
℞. radicū rafani pitarie saxifragie enule cāpane
rubeae maioris feniculi petrosilij brusci añ. ℞.
5. saturegie artemisie pētafilonis scolopēdrie iso-
pi calamenti camedreos diptami. ℞. ij. anisi
maratri carui ameos miliisolis nucleoz ceraso-
rū añ. 3. j. cinamomi cassieligee añ. 3. ij. vuaruz
passarū mūdatarū seminis malue melonū añ. 3.
j. 5. liquif. qz. j. mellis 7 zuccari añ. lib. 5. vini al-
bi lib. j. fiat sirupus optimus cū aqua in qua illa
decoquātur 7 mane 7 sero ad digerendū mate-
riā lapidis 7 ad lapidez frāgēdū 7 educēdū 7 ad
dolores mitigandū. que ego voco sirupuz rafa-
nū qui mihi fecit ifinitū honorē in quodā cal-
culo que alij dimiserūt: 7 cū isto solo curauī eū.
Deinde dō materia euacuari cū suppositorijs 7
clisteribus mollificatiuis 7 cū vomitu: qz mira-
biliter cōfert in ista passione. 7 fiat cū rafano qui
iacuit i oximelle diuretico per diē 7 noctē. 7 tūc
fiant de illo rotule 7 illas comedat 7 cū semine
attriplicis vomat. Itēz cū aqua calida 7 cū pē-
na posita in gutture. 7 ista debēt fieri i principio
ad diuertendū 7 ad repletionē minuendā si sit.

Et laxatiū nulluz accipiat in pncipio nisi le-
nitivū. sed facta euacuatiōe minoratiua 7 ma-
teria digesta tūc fit euacuatiō sic. ℞. benedictē. 3.
iij. electuarij dulcis. 3. j. turbit. 3. j. esule. 3. 5. zin-
ziberis. 3. j. ex his fiant pillule 7 dētur sero cum
vino decoctionis radicis rafani. quia istud vinū
per se mingere facit 7 lapidē frangit si frequēter
accipiatur. Sed nō accipiātur diuretica sortia
post prandiu cito nec corpore existēte plectori-
co quia ducūt materiā ad locū lapidis 7 eū au-
gent. Et ideo errāt illi qui volūt statim trazeaz

fortez accipere de aniso maratro miliisoli 7 fili-
bus. sed sumant mane vel cibo digesto in sto-
macho. Deinde vtatur electuario ducis qsorta-
tuo cū modico balsami qz lapidē frangit 7 fra-
ctū extrahit. 7 hoc facit similiter ameos s; Lun.
Dein fiat balneū ieiuno stomacho ad sedādūz
dolorē d lapide 7 ad remollēdū materiā 7 fiat i
aqua i qua decoquant malua bismalua sebesten
viole pitaria mercurialis camomilla solia enule
cāpane 7 scutella plena fructib^o fagi excoctati.
7 si non habeātur accipe semē lini 7 fiat vsqz ad
vmbilicū. 7 caue ne aqua attingat cor: 7 spiritua-
lia. Istud eiz balneū sicut satis expertus sū sedat
dolores renū 7 vesice fere ex quacūqz causa fue-
rit siue ex lapide siue ex alia quacūqz sit. vñ vsus.
Vino bullita nefresis fugat enula cocta. 7 tunc
supposita. S; i dolore d lapide vesice cū pēdi-
ctis ponat morsus galline 7 celidonia domesti-
ca 7 vrtica minor vel arca anglica. Et in dolore
renum ex lapide valet in balneo rapistrū 7 vn-
gula caballina cāpestris que vocat anglice glete
7 vrtica mortua. 7 quelibet istaz fritā i oleo cō-
fert gutte supemplastrata. Deinde fiat cplastrū
super renes 7 pectinē. ℞. solij nasturcij aquatici
folij apij añ. ℞. j. pitarie ℞. 5. pista fortiter
cuz sepo hircino vel arietino. 7 cuz fuerit incor-
poratus in mortario calefac ipsum in patella 7
suppone post exitū a balneo qunue p tres dies.
Iste eiz herbe nasturcij aquaticū apij pitaria
simul 7 diuisim vrinā puocant siue detur deco-
ctio earuz siue emplastrētur. Et tra lapidez va-
lent similiter miliisolis herba 7 semen saxifra-
gie filopendula leuisticuz macedonicuz 7 panis
porcinus filix artemisia diptamus petrosilij 7
feniculū. Deinde fiat vomitus post prādiū cuz
semine attriplicis vel rafani aut mediani corticū
sambuci cuz aqua calida 7 oleo 7 penna galline
missa in ore vel cuz digitis. Deinde detur ele-
ctuariū tale. ℞. electuarij ducis litrotipō nefro-
catari filonij iustini añ. 3. 5. diapapaueris sim-
plicis qz. j. vtaf mane 7 sero 7 ate prādiū. Deim
inūgant renes pectē 7 pitoneō cū isto vngucto.
℞. marciatō agrippe añ. qz. j. misceant 7 cū axū-
gia cuniculi vel vulpis acuant alle. n. due axūgie
p se vrinā puocāt 7 lapidē frangūt. Deim vtaf
filātropos 7 dianiso 7 diaris vsus noctē qñ ipe
nō cenat. Deim vtaf clisteri mollificatiuo 7 vo-
mitu. Deim inūgat pectē cū oleo scorpionū qd
sic fit. ℞. radicū capparis vel corticū ei^o aristolo-
gie gētiāne ciperi añ. 3. 5. olei costini vel nardini
vel amigd. amaraz lib. 5. 2. quassent fortiter 7 in
oleo pdicto bulliāt 7 aq vsqz ad aque qsumptio-
nē coles. 7 in colatura pdicta ponant sex scorpio-
nes vl scarabei 7 ponant i olla coopta 7 fortiter

lutata et ponatur in furno unde exiit panis et stet
ibi per unam noctem. et de isto oleo mungatur pectus
quotidie bis vel ter. vel lana abluta mungatur in
predicto oleo et tepide continue pectini applicet.
Et quia olea predicta sunt cara in oleo laurino vel
de camomilla predicta decoquantur: et fiat sicut
prius. Unde dicitur hic quedam casus que ego vi-
di. Habui unum calculosum quem non potui sana-
re per longum tempus. tandem feci colligi scarabeos
multos qui inveniuntur in stercoreibus bonum in
estate et cicadas que cantant in capis. et ablatis ca-
pitibus et alis de cicadis posui illas cum scarabe-
is in oleo cum in olla. tunc obturata olla posui hanc
in furno in quo fuit tarde panis et dimisi ibi per
die et noctes. et extracta tunc olla ad ignem calefeci
modicum et totum simul contrivi et renes et pectus
inunxi. et infra triduum cessavit dolor et lapis co-
minutus et fractus exiit. Tunc videri patenti con-
tinue mane et sero in magna quantitate fistuladum et
fistulos sicut si esset panis quia habet virtutem co-
minuendi lapides. Item sanguis vulpis inunctus
super pectus lapides frangit in vesica sicut dicit
Constantinus 7° practice sue. cuius probatio est.
ponat ibi aliquis lapis per triduum resoluet. et hoc
sum expt. Et ego feci alium desiccari istum sangui-
nem in pulvere stragulosum et calculosum et curati sunt
cum illo. Item septem vel novem bacce hedere cum aqua
calida vel vino potui date lapidem vesice frangunt
urina potenter educunt sicut Constantinus ibidem.
Nota tamen quod cicade loco cantaridarum et scara-
bei loco scorpionum possunt poni in omni loco. Ta-
men nota quod cura lapidis per illa fortiora diure-
tica non debet fieri nisi supposito bono regimi-
ne et bona dieta et quod corpus non sit plectoricum nec
reumaticum nec nimis extenuatum: et tunc demum
fiat. Cura igitur existit in tribus scilicet in do-
loris mitigatione et in preservatione et materie
ablatione. Et illa tria consistunt in evacuatione cum
clisteri et vomitu et pharmacia levi et in fractione la-
pidis et eius educatione. Mitigatio doloris fit
sicut dicitur est cum balneo et somnatione de mal-
ua bismalua semine lini et fenugreci et semine mal-
ue et rosae et camomilla et cum emplastro de malua
bismalua altea semine lini butiro recenti cum pri-
us dicitur. Preservatione fit a lapide non come-
dendo grossa nec aliquas carnes nisi avium pre-
terquam degentium in aquis. et vitatur vomitu fre-
quenter et clisteri. et non iaceat super dorsum sed su-
per ventrem: quia hoc est melius quam super latus.
Vitatur autem tremula que est iuxta aquas quo-
cumque modo siue assata siue elixata siue pulveri-
zata. et hoc siue sit recens siue salita. Vitatur bro-
dio cicerum rubeorum: et potent vinum album lim-
phatum cum aqua distillationis rasanum: quia illa

aqua preseruat a lapide. Siant balnea sulfurea
naturalia et artificialia bulliendo sulfur in aqua
et intingat spongia et pectini applicetur. Ma-
teria auferatur digerendo et euacuando: ut dicitur
est. Tamen in causa calida in estate et in coleri-
co digeratur materia sic. Radicum brusci apij
feniculi an. pt. j. capillorum ueneris adiatos ce-
terac politrici an. ad. j. quatuor seminum frigidorum
maiorum et minorum milij solis nucleorum ce-
rasorum an. 3. j. liquif. q. j. uuarum passarum mun-
daturum ab arillis q. 5. zuccari lib. 5. in aqua or-
dei decoquantur et fiat sirupus. de spicanardi po-
natur. 3. j. et tunc erit melius. Et pruna possunt
apponi et cassia fistula et cartamum si vis cum hoc
lavare. Et vitatur electuario ducis in bona quan-
tate. Nota ulterius hic circa quedam que ope-
ratur a tota specie cuius sunt saxifragia quasi sa-
xum frangens sed calida valde est. et ideo flegmaticis
valeret milium solis et nuclei cerasorum. Una trazea
facta de nucleis cerasorum milio solis et liquif. sine
pari curat lapides. Unde quedam sunt que valent
lapidi renum et lapidi vesice sicut lapis iudaicus
in quo ponimus lapidem gagatis qui valet in vrogis
sed plus in lapide renum. Et quedam valent in la-
pide vesice et modicum contra: sicut lapis extractus
per medicinam vel chirurgiam de aliquo frangit lapi-
des vesice et iuvat ad lapides renum sed debiliter
operatur ibi et sanguis vulpis. Et si illis que opan-
tur a complexionibus debent esse fortiora in lapide vesice
quam in lapide renum et calidiora. scilicet a tota specie non
opant. Similiter lapis inunctus in spongia marina
frangit lapidem renum. scilicet in utrisque valet avis traga-
des. i. caudatremula et sanguis hircinus et cinis le-
poris. Pro quo sciendum quod hircus antiquus debet
nutriri cum herbis diureticis sicut feniculo pe-
tro. hedera arborescens ordeo saxifragia milio solis
betonica. deinde in estate decolletur et sanguis per
frustra desiccet et pulverizet et des cum vino albo
mane et hora quietis curat et preseruat. Item lepus
vnius integer ponat in olla in furno calido quousque
assetur in tantum quod possit pulverizari. et tunc de
isto detur. 3. j. pulveris in exitu a balneo facto de
malua paritaria feniculo hedera terrestri vitica
mortua. et des cum aqua mellis vel cum aqua ordei
vel cum aqua cicerum rubeorum. Deinde detur pi-
nocada quia preseruat renes ab ulceratione me-
dicinarum diureticarum fortius. vel detur diagre-
dium frigidum cum pulvere leporis. vel detur pul-
uis ille cum seminibus frigidis mundis vel cum se-
mine maluarum vel cum tiriaca in tempore frigidum
et homine flegmatico. Unde homo macilentus
habens renes siccos debet cauere a diureticis
fortibus ne renes ulcerentur. et talis debet uti ta-
li medicina. Rad. seminis melonum mundatorum. 3. 5.
seminio

semis citrulli semis portulace semis cucurbitae se-
minis papaveris albi añ. ʒ. iij. semis usqami al-
bi. ʒ. iij. panis zuccari ad pōdus omniū cōmiscā-
tur simul. ʒ. fiat trazea optia ʒtra renū vlcera-
tio- ne ʒ cōtra ardoꝝ vrine. Alterius notādum
q̄ cinis scorpionū frangit lapidē. ʒ similr vitru ʒ
albu ʒ cōbustū: vt dicit Haly i 3° pti^o tegni cō-
mēto 138°. Et debēt scorpiones vel scarabei loco
illoꝝ poni i olla terrea pua stricti orificij bñ ob-
turata q̄ ponat in furno vbi sit ignis leuis ʒ stet
ibi p. vi. horas. tūc extrahat ʒ fiat puluis ʒ cū vi-
no i quo coquat radix bardane. i. lappe inuerse
bñ mīdate i q̄tuor partes prius scissa de f pōdus
trū granorū vel. ʒ. ʒ. Scicadas vel cācos non
ē secuz dare vt ponit Gal. 4° pti^o regimīs acu-
toꝝ q̄mēto penultimo. ʒ ipe ducat alias medi-
cinas ad locū lapidis: q̄ locū vlcera- ʒ vesicā.
Dicit Aui. 3° cañ. d. vitro albo subtili q̄busto
puluerizato de f pōdus. ʒ. ʒ. cū vino albo vel cū
aq̄ ordeī in tpe calido. ʒ ē optimū cū vino lapidi
vesice ʒ renū: vt ponit Aui. 2° cañ. c. de vitro. ʒ
hec ego exptus su ʒ frequēter. ʒ nō dico patiēti-
b^o de quo sit ille puluis: q̄ nō curarēt. ʒ dicerēt
q̄ hō vcllet interficere ipsos cū vitro sicut canes
etiā interficiunt. ʒ decepti sūt q̄ vitru ʒ nō in-
terficit canes nisi q̄ canes accipiūt vitru ʒ inte-
gru ʒ cū pinguedine aliqua: ʒ tūc stās i guttere
non pōt exire. si eiz esset puluerizatu ʒ non noc-
ret eis nisi desiccādo aliquāter. Sed homibus
debet dari vitru subtile claru ʒ mūdum combu-
stu ʒ puluerizatu subtilissime ʒ cū zuccaro dul-
coratū ne desiccet nimis. Et vtātur oēs isti ox-
melle diuretico i hieme ʒ oxizactara cōposita in
estate. vel sirupo acetoso de semibus ʒ radicibus
diureticis. ʒ fm hoc iutas vt mā magis pparet
ad expulsione. Itē gūmiarabicu ʒ dragatū ami-
du ʒ semia frida ʒ liquir. ponant cū diureticis ne
vlcere vt dictū ē. ʒ de f sterco galli cū vino di-
stēperatu ʒ inde colatū. Similr sterco colūba-
ru ʒ decoctio dauci cretici ʒ petrosilij mace-
donici ʒ pitarie i ceruisia vel vino vel aqua fre-
quēter data pauperes curat. ʒ dētur illa post re-
mollitōē materie ʒ i balneo plus valebūt. Itē
accipe ad pauperes qualibet die succi artemise
mediu ʒ cū plenu prius modicu dispumatuz:
ʒ infra tres dies lapidē frāgit ʒ sicut harenā exi-
re facit. Et de herba puluerizata dētur in hieme
quotidie ad pōdus. ʒ. ʒ. Itē medicina que non
fallit: Accipe seīs petrosilij portulace semis leui-
stici añ. coclearia duo. de sanguie hirci coclearia
duo: ʒ hoc desiccato. de puluere pellis recētis le-
pori capti luna exiēte i augmēto sup lapidē mar-
moreū puluerizatu. zuccari coclearia tria cū vi-
bono bibat i noie dñi in balneo facto ex iunipo

vel lauro vel pitaria. De lapide vesice sciēdū
q̄ aliqui sūt duo lapides i vesica i vna ʒ tūc diffi-
cile ē valde curare: q̄ extracto vlc fracto alter mo-
rat ʒ exit cū harenositate sex surfurea ʒ aliqui du-
bitat d lapide vesice. Et ideo ad lapidē pban-
dū ibi esse resupinetur lapidosus ʒ eleuent āche
eius ʒ itromittatur digitus p anū ʒ ʒcutiatur. ʒ
si remouet lapis a meatu itelligitur lapis esse in
vesica. Et est istud remediū quādo lapis ipedit
operationē mingendi: amouere ipsuz a loco illo
per ipositionē digiti in ano ʒ pmutare ipsuz ad
locuz aliū. vel caput patientis deprimatur ʒ pe-
des ʒ anche eleuetur ʒ cōcutiatur corpus hinc
inde vt lapis a via vrine remoueat ʒ locus fri-
cetur bene. ʒ hoc iuuat ad hoc. Vel cū siringa
a loco remoueat vel cū costa caulis vel malne
intincta in oleo scorpionū vel de vino rasani vel
aqua eius per siringā iniiciatur. Aliter pbatur
lapides esse in vesica. accipiatur morsus galline i
q̄titate magna ʒ decoquat in aqua ʒ ponat sup
pectinē ʒ radicē virge. ʒ si dolor tūc augmētet
lapis est in vesica. si vero nō augetur: tunc est in
renibus. Aliter ad idē. si medicus faciat fortem
compressionē cū manu super pectinē ʒ eiiciatur
vrina: lapis est in vesica. in cuius cura fiunt illa
que dicta sūt. Si vero illis adhibitis lapis de-
scēdat ad locū virge: fiat istud emplastrū exper-
tū ʒ mirabile. ʒ. lapidī spōgie. ʒ. j. vitellos ouo-
rū quatuor olei nardini olei muscellini añ. ʒ. ʒ. ʒ.
decoquat oia integra in aqua. ʒ cum fuerint
valde decocta accipiatur vitelli ʒ cum predictis
oleis miscātur. ʒ vltimo addat puluis lapidis
predicti. ʒ alij addūt lapidē qui inuenit in felle
bouū. ʒ alij filicē. ʒ tota virga de ista emplastre
vsq̄ ad medietatē virge. ʒ statim incidet lapis ʒ
exibit. Si igitur lapis fract^o fuerit in diuersas
partes fiant tenacule subtiles a parte capitis: ʒ
cū illis partes lapidis extrahātur. Si vero par-
tes lapidis sic nō possūt extrahi: incidat aliquā-
tulū pellis p̄pucij ʒ sic liberi^o extrahet si sit i pue-
ro: q̄ alij nō habēt p̄puciu nisi vel ablatū vel di-
dilatatū nimis. Si vero post exitū lapidis vria
retineatur vngātur renes ʒ pectē cū tota virga
cū agūgia cuniculi ʒ oleo violato ʒ nardino ʒ
puocabitur. vel ponatur pediculus in foramine
virge. vel cimex qui vocatur gallice cimise ʒ fe-
tet cū frangitur ʒ emittit p̄toꝝ. vel pulex ibidē
ponatur vel pediculus ouis. Itē galbanū super
caput virge positū c̄plastratū incōtinenti expel-
lit vrinā. De māsione lapidis in vesica videbit
deo concedēte in li. 3°.

Dieta Dieta sit talis q̄ caueant sibi isti
a supfluo cibo ʒ potu ʒ ab oi ge-
nerate flegma. ʒ a cibis grossis. ʒ a lacte ʒ caseo.

et a carnibus auium cum pedibus latis integris, et a carne vaccina hircina, et a pinguibus sicut est vesonina caro vel serina, et a piscibus sabis agullis, et ab omnibus piscibus grossis et viscosis, et a cibus in patella frigit, et a pane nouo et a iuno, et ab alijs et a triplicibus, et a fructibus poticis et imaturis: sicut sunt pira poma cruda, et ab omni exercitio multo super repletionem et super cibum, et a ceruisia noua, vel vino nouo, et omnibus aquis turbidis, et a carnibus porcinis recubibus, et ab omni duris, et a piscibus non squamosis. Ad dodo videndum est quibus possunt uti isti, exercitio temperato ante prandium potagio de boraginibus feniculo petrosilio origano calamento receti serpilio vel piretro horulano patina malua betonica et similibus. Carnes accipiunt gallinarum caponum fasianorum perdicum et similia propter degentia in aquis: quia anseres et anates non valent eis. Et caro arietina recens et caro hediolina est bona eis, et cuniculina et pisces habentes squamas valent: alij non. Potent vinum subtile album, et non super cibum nisi paucum valde. Atatur gari, et antefil et cinamomo et petro, et pipere saxifragia in balsamitis suis. Et de tertio in tertium accipiunt gummi cerasorum in vino bono mane: quia lapides frangit et educit, et hec dicunt aliqui de gummi prunorum sed non est verum, valet tamen sed tantum quantum aliud. Atatur zinzibedum et radice iringorum coditorum quia optimi sunt. Expimentum meum sunt vesica porci et maxime apri cum tota urina collecta, et urina ista cum tanto vino quanta est ipsa potetur et vesica ista desiccetur et puluerizetur et detur patienti quia lapides in renibus et vesica frangit et educit ex abobus ut dicit Aui. 1. et ego expertus sum. Item bacce lauri cum vino frangunt lapides et educunt et curant idropisim. Item lapis humanus datus potui mane lapides frangit et educit. Item sanguis menstrualis desiccatus et potui datus lapides frangit, et cum isto urina mulier curauit distemperatos a medicina a qua habui ibi pro secreto maximo, et dedit eum vino forti. Et huius confirmatio est quia sanguis menstrualis cum aceto crystallum dissoluit. Et Alphinqui ponit quod sanguis hircinus et asininus et anserinus cum aceto mixtus leui igne coctus gemas impositas et vitrum mollificant ut ad libitum possint incidere. Et dicit Albertus quod si sanguis hirci cum aceto et succo absinthij simul in vitro bulliant reddit vitrum molle ad modum paste et poterit perijci ad murum quod non frangat. Item abrotanum urina puocat et lapides in renibus et vesica frangit in potu datus vel emplastratum. Item feniculus porcinus idem facit. Item ciperus optime lapides rumpit et extrahit, sed minus est in usu quia adurendo generat lepra. Similiter saxifragia est calida valde, et ideo non debet accipi in nimio usu.

Item nota quod medicinis lapidis miscende sunt medicinis ducetes ad locum sicut piper cinamomum calamitum spica. Et dicit Aui. quod medicinis extrahentes lapides sunt daucus fiseleos assarum accorus ameos fenugrecum squinantum carui. Dolores mitigantia sunt nuces et auellane semine lini et mucilago eius semine altee capillueneris virga pastoris scolopendria eupatorium pulegium radix tribuli et fructus eius, et radix tamarisci prouocat et mitigat. Et ego dico quod lapis inuentus in spogia frequenter datus curat. Et ad vltimum detur metridatum et tiriaca recens diarodon iulij quia optima sunt, et balsamum cum eis positum operationes felicitat, et est istud pro diuitibus. Item carpobalsamum cum aqua rafani et filicis curat omnem lapidem curabilem. Item diacappis valet mlicis habetibus lapidem cum decoctione scolopendrie et tamarisci et corticum fraxini. Item getiana cum vino et liquore, est precipua, et maxime valet semibus et flegmaticis, et ista sufficiant. Item cinis texte oui a quo pullus exiit curat lapidem. Quia tamen alij lapis facit mictum sanguis excoctio et vlcera, et vlcus est solutio continuitatis cum deperditioe substancie, et est coter cum sanie que aliquando impedit debitam operationem mingendi faciendo stranguriam, et aliquando urina non retinetur pro debilitate continentie sicut in diabetica: et ex putredine sanie generat et ex calore renum, et cum isto alij fit dolor renum et apatio. 1. dico de stranguria. 2. de diabetica passioe. 3. de mictu sanguis. 4. de vlcera vesice. 5. de apostemate renum et vesice. 6. de dolore renum.

Stranguria est parua et

sepius mictura sic dicit Gal. 5. part. affo. 2. mictura 5. et 7. part. affo. 2. mictura 4. 7. dicit quod stranguria est cum urina guttatim et velociter exit et frequenter. Propter quod notandum quod urina aliquando emittitur inuoluntarie, cuius emissio inuoluntaria est duplex, quia aut emittitur in nimia quantitate et corpore sumit: et tunc est diabetica, aut emittitur inuoluntarie et in parua quantitate: quia guttatim et paulatim: et tunc est stranguria. Si retinetur inuoluntarie hoc est duplex, aut eius appetit migerere et non potest aliquo modo: et tunc vocatur suria, aut appetit sed non potest nisi per horas certas et cum difficultate: et tunc vocatur dysuria. Et ideo dicit Gal. 6. part. affo. 2. mictura 4. 7. quod in dysuria et duritie et angustia nec sine magno dolore actionem suam implet vesica. Et est usus de h. Stragur guttatim: nil suria: bis per horas, in dysuria mingit per horas et cum difficultate. Sit eius in die naturali sex vicibus mictura bona, et si amplius est: a malo est, et si minus quam per quatuor vices nimis paucum est, et de stranguria quasi strangulans urina.

Cause Causa strangurie aut est ex defectu continentie virtutis in vesica, aut de acumie

de acumine vrine. Contētiua autē deficit aut ratione male pplexiōis. aut apostematōis. aut cā grosse vctositatis. aut rōe vulneris. Cōplexiōnes vero sūt octo vel nouē. quaz vnaqueqz deficiēte deficit et virtus pētētia et deuenit ad strāguriā: vt dicitur 3^a ptecula affo. 2° mēto 17°. Similiter de vulnerib⁹ adueniētib⁹ vesice ex apātib⁹ et ex mala dieta nascit⁹ debilitas cōtētiue sicut ppter acceptōez aque frigide post magnū calozē. et pp diuretica nimis fortia post prandiu⁹ sicut super litrōtipon electuariū ducis et similia. ex quozū acceptōe in passiōib⁹ renuz contingit: q^o ex colamēto sanguis et aliozū humorū ad renes descēdentiu⁹ et vrina⁹ acuentiu⁹ et per cōsequēs pungentiū⁹ vrina imoderate expellitur.

Sit etiaz ex pplexiōis corruptione et maxime calide tātūz vel calide et humide: etiaz solius humide adhuc. In apostematibus deficit contētiua q^o Hippo. dicit 5ª ptecula affo. in affo^o. In ano flegmonē patienti et matrice sionem habēte stranguria accidit. q^o his mēbris vesica colligat: dicit Gal. in 2° mēto. q^o apā in ano pmit vesicā: q^o anus et vesica sūt vicina. Idē dicēdū de strāguria. tñ vtplimū est ex defectōe virtutis ratiōe cōplōis frigide vel ex apāte. cōdicātū in causis fin magis et min⁹. Similr suria quādo cause fortificant⁹ sit totalis vrine opationis ablatio. s³ minorat⁹ opatio virtutis i⁹ dissuria et corūpitur i⁹ strāguria: q^o erit guttatiz vel iordinate. Vñ breuiter cāe possūt reduci ad duas. s. ad caliditatem nimā pungētē et mordicāte⁹ et ad nimā frigiditatem paleticāte⁹ et mortificāte⁹.

Signa Signa quādo a causa calā sunt iste passiōes: tūc est ibi arsurā et punctura. calor. sitis. mordicatio. Et quādo a cā frigida tūc dolor ē modicus: et ē quasi cū quadā insensibilitate et ledit⁹ notabilr a frigidis. Itē a parte vrine sūt signa. vrina pallida in colore. remissa grossa vel tenuis i⁹ substātia. superi⁹ lues. pauca i⁹ quātitate. cū p̄tento grosso trūboso i⁹ fundo albo i⁹ colore: strāguriā significat. S³ qñ cā ē frigida vrina ē alba et multa frequētia mingēdi āte tēpus et sensibilitas frigoris i⁹ vesica. Sed quādo causa est calida tūc vrina est rubea et ardo⁹ in vrinādo et inflāmatio quā sentit infirmus in extremitate virge.

Prognostica Prognosticatio est q^o strāguria si p̄tinuet ē turpis et verecūdiōsa et oēs ipedit notabiles opationes tā nāles q^o aiales cuiusmōi sūt speculatio disputatio cōestio. q^o o³ hominē qñ p̄tinue portare vrinale vel ollā vel sub zona sua vel itra tibias sicut ego vidi de vno monacho qui p̄tinue hēbat vas secū i⁹ quo vrina distillabat guttatim.

S³ dissuria et suria dico q^o ablatō vrine si diu duret mortē significat. q^o v^l ex oppilatōe p̄pleta pp feces iduratas i⁹ testinis. vel pp lithiaz vel pp lapidē v^l fluxū vētris v^l defectū ex corruptōe memorię et pp febres adurētes vel ppter sudorē diaforeticū vel pp vomitū p̄nuū vel fluxū sanguinis supflūū. q^o tria sūt q^o diuina se augmētāt et augmētata se diuūt. s. sudor: vrina et egestio. et ista p̄dicta sūt mortalia: q^o mortificatōez virtutis signat. Si sit ab epe ē tumor et febris. Si a vctositate ē dolor extēsiū et inflatiū. Si ab vlcere est sanies in vrina p̄cedēs: si a lapide p̄ceserunt harenule et p̄ dolorē loci et p̄ passiōē alioz mēbroz. Itē aliq pp locū venerabilē nō audent migere vel obliuiscunt: et tūc vesica extēditur superius et coartat inferi⁹ et cōstringit tūc vesica. et tūc qñ vult migere nō pōt et rūpit. Sed vesica i⁹ cisa mortale. 6ª pte⁹ affo. affo^o 18°.

Cura Cura strāgurię sic sit. p^o fiat clistere si causa sit mālis. deinde vomit⁹. deinde flobotomia si p̄ticularia p̄ueniant. vñ 6ª pte⁹ affo. dissuriā flobot⁹ soluit incisa vena que intus in talo ē: et ē vena saphena iterior. Et eodez mō dico de strāguria. et h^o si totū corpi⁹ insit sāguinis abūndantia. et h^o p̄t⁹ i⁹ tibia subulādo sanguinē p̄ scarificationē vel lotionē i⁹ aqua calida. Et valet et talis flobotomia qñ ē ibi sanguis oppilans coagulat⁹ vel p̄globat⁹ in loco iter vesicā et virgā. 2ª pte⁹ affo. affo^o 47°. dicit Hipp. q^o strāguriā et dissuriā soluit potio vini et flobotomia. Dicit Gal. q^o si sint illi morbi de frida cā inuat vinū potatū i⁹ maxima quātitate aut paz mixtū. Et tūc si sit apostema fridū vel sanguis grossus oppilas et corpus nō fuerit plenū hūoribus nutrit similr vinū potatū. Et si sit corpus plenu⁹ tūc valet flobotomia vt dicit. q^o est vlis purgatio totius corporis. vt dicitur 6ª affo. 2° mēto 27°.

In causa calida semē lactuce et scariole cuz vino mixto cū aqua granati acetosi tribue et liberabitur. et semē portulacę cuz semine malue ē optimū. Siat ergo talis potus. R. radicū brusci apij añ partē. j. quatuor seminu⁹ frigidozū munda⁹ torum maiorū et minorū añ. 3. 5. sandalozū alborū et rubeozū añ. 3. 5. milij solis flozū nenufaris añ. 3. 5. liquir. quartā. 5. zuccari quartā. j. fiat potus quo vtaf mane et sero. Deinde purgetur cuz reubarbaro et cassiasistula et prunis et tamarindis. Deinde vtaf attriplicib⁹ mercuriali lactucis spinachijs in potagijs suis. et vtatur ante sirupo violato vel ros. et vtatur zuccaro rosato triasandalis rubeis cōfortatis cuz spicanardi. et carnibus citoniorū conditorū cum zuccaro sine specieb⁹. Deinde balneū fiat vsqz ad vmbilicū cū camomilla pitaria maluis rosis vtica

mioze 7 ippia 7 tommetilla. vel teneat spogia sup
pectine i dicta aqua inticta. Deinde iungat re-
nes virga 7 pecten cu isto vnguento coposito. R.
olei violati populeon rosati an. 3. j. adipis anse-
ris 7 galline recentiu an. 3. 5. olei camomille. 3. 5.
cere albe. 3. ij. fiat vnguentu. Sed si sit de apate:
tunc detur succus solatri dispumat cu cassiafi-
stula 7 potet aq ordei. Et si sit mēbz laxitas vel
raritas latitudo vel aptura: tunc fiat emplastru
sup pectine cu mirillis rosis sumach plantagie
sandalis laudano 7 mucilage psilij. vel cu oleo
rosato coficiatur. vel lac acetosuz de quo butiru
est abstractu superponat. Et si cu isto tunc sit ar-
do: vrine. R. psilij. 3. j. coquat in aqua: 7 colliga-
tur mucilago 7 misceat cu oleo violato vel cu
lacte mulieris puella nutritis. 7 in isto liquore
coposito misceat. 3. j. caphoze. 7 p siringa inijcia-
tur totuz 7 ardorez mitigabit. Et vtatur paties
diabozaginato frigido in isto casu vel triasada-
lis caphozatis. Adodo vidēduz est de causa
frigida: factu clisteri 7 vōitu si oporteat. tūc ma-
teria si sit: digerat cu radice tommetille 7 nastur-
tio aquatico 7 isopo 7 cu radice ireos an. parte
j. filopendule artemisie an. Ad. 5. sticados ci-
mini an. 3. ij. anisi ameos an. 3. 5. nucleoz ceraso-
ru milij solis an. 3. 5. spice celuce. 3. ij. spicenardi
3. j. liq. q. j. mellis qd sufficit. Deinde purget cu
bndicta hermodactilis. qui de harena sante 7 d
oi bnditate coagulata vesica mudificat: vt dicit
Birardus 5° viatici. Deiu p^o purgatione def
misa enea que in omi difficultate mige di valet.
Deinde def. 3. ij. succu artemisie i potu qz doloz
vesice 7 straguria soluit. vel detur puluis i costi-
mili dosi cu aqua feniculi. Itēz filopendula trita
7 cu vino albo subtili bullita 7 bibita colice re-
mediatur. Itēz tommetilla cu vino bibita toz-
meta vrine distillatis curat sicut expertus sum
nec est ei aliquid par. Itēz vinu decoctōis lilij
facit mingere statuz. similis succus nastureij aqua-
tici vel lapatii acuti bibitus cu vino. Itēz pilu-
sella 7 filopendula 7 petasilon ad idē mirabiliter
7 cito operatur. Itē decoctio sticados sicci opti-
ma est. vel succus millefolij cu aceto bibit^o 7 sta-
tim minget. vel da rasuram lapidis gagatis. vel
suffumiget cu eo. hoc ē certu. 7 ego su expertus.
Itē radix rasani bibita cu vino albo in quo ad-
misceat puluis piloz lepous def ad potaduz 7
statuz minget. Itē due vel tres catarides capiti-
bus 7 alis remotis cu lacte caprino bibite stran-
guria soluit: qz illud lac ē eaz tiriaca. eodē mo-
do de cicadis fiat. Itēz fiant illa que dicta sūt. c.
de cura lapidis vesice que hic optima sūt vt pa-
tet. In cā frigida potent vinu odoriferuz. si sit
palesis vesice: 7 tūc fiat emplm super pectine de

laudano mastice olibano ruta mēta absinthio ca-
lamēto cinamomo nucemuscata. 7 est fere eadez
cura sicut i diabetica. Utat assis frixis. 7 i omni
causa valēt auellane. s. in causa frigida assenū nu-
clei 7 dētur. Et sirupus mirtin^o cu mastice 7 nu-
cemul. valet i omni causa quādo guttata emissio
vrine ē nimis frequēs. Et ideo vt rarius veniat
dētur stiptica. sed quādo guttatim venit 7 raro:
tūc valēt diuretica 7 nō stiptica. 7 hoc i suria. S. in
straguria est aliter: quia straguria est guttata
vrinatio. 7 hec. s. dissuria raro eueniēs ita q nō
vrinat paties nisi raro 7 guttatuz: 7 tūc valēt diu-
retica. S. quādo guttatuz venit 7 quasi cōtinue
7 frequēter: tūc dētur stiptica in cā calida: vt ro-
se sumach mirtilli 7 c. S. in cā frigida denf cali-
da vt mastix thus cinamomū assum storax cala-
mita nuceipressi mirrha gar. macis ren leporis
assus vel exiccatus. 7 karabe mirabolani kebuli
modicu tosti cu alijs valēt optime. Et denf st-
ptica romatica cu calidis. 7 i cā frida modicu cu
fridis. 7 ecōuerso ē in cā calida. Et tiriaca diam-
bra diaolibanū diacitonitē in cā frigida valent:
sicut di. dragatū frigidū 7 zuccaz rosa. in cā ca-
lida. Ista pono hic ppter erroze multoz qui in
oi straguria dat diuretica: 7 hoc facit eos mige-
re frequentuz: 7 iō errāt illi i casu iā dicto. Sed
in palesi vesice valet diathos cu musco pliris cu
musco. S. i dissuria 7 suria ē spāle dare deco-
ctōez celidome 7 cplare celidonia 7 pitaria 7 le-
uisticū 7 ipicō 7 folia nucis maioris sup pectine
7 facere d eis balneu vsqz ad vmbilicū: qz qdli-
bet istozū vrinā prouocat p se potatū vel empla-
stratū. Sed in cplastro ponat cu istis sursur tri-
tici. deiu itingat cu oleo nardino 7 costino mie-
rius. 7 vna gutta mittat itra virgam. 7 hoc facit
balsamuz p se itra iniectū si paties sit diues. Itē
sal albū dissoluat i aqua calida 7 totuz inijciat p
anū cu clisteri. 7 hoc soluit vctre 7 vrinā puocat.
Itē in oi difficultate mingēdi. R. pitarie ipicon
saxifragie herbe milij solis berbene ireos polli-
podij an. Ad. j. anisi carui ameos an. 3. j. decoq-
tur i vino i cā frigida. in aq ordei in cā calida. 7
hoc meli^o ē qz puocat 7 laxat. Itē reubarbaz 7
spicanardi valēt oi hōini. s. agaricus i cā frigida
laxat 7 puocat. nec ē sibi par certū ē. oia ista vlti-
mo posita ego ipse exptus suz. Alteri^o notādū
qz pdices sūt bone i straguria frequētis micu-
re. s. nō i straguria rare micture. s. ibi valēt aues
parue vt caudatremula. fassiam 7 galline oibus
valēt. Et vinū aromaticū forte in p^o valet. sed
in 2° vinuz albū subtile. sed istaz secūdā non dixi
in diffinitioe superius: qz illa non est vera. alta ē
vera. Et iō Birardus 7 Qualterius i practicis
suis dimiute dixerūt: qz soluz de vera loquebāt.
d quo

de quo miror: quia Auicenna non respexerunt ut videtur. Adhuc unum medicamentum dico quod lenire virgā cum cepis et allijs puocat urinā.

Diabetica passio est im-

moderata fluxus vel exitus urine per renes cum vehementia sitis. et vocatur anglice candepise. et dicitur a diabete quod interpretatur dissolvens renes quod ex calore renū ut plurimum venit. et sicut diaria ventris quod ad fluxum urine hic sicut fluit ibi venit. sed quod ad sitis est sile canino appetitui. quod sicut accipit ibi cibum moderate et velociter expellit per vomitum ut cōiter sicut canes faciunt. ita hic accipit potus imoderate et velocissime expellit per urinā pro fortitudine attractie renū: quod trahit antequam digeratur in stomacho et epate. et id cruda exit. Unde Egidius dicit in urinis suis quod urina alba et subtilis diabetez signum quod imoderate exit plus quam potatur vel fere tantum quod corpus ibi consumit continue et humores corporis eliquant.

Cause Et in causa est calitas et siccitas renū ut plurimum. unde virtus attractiva viget in eis propter naturam et obilitat virtus eorum continua propter poros nimiam aptionem in ipsis renibus et id exit cito. sicut. n. potatur ita migatur. Provenit etiam a frigiditate renū et totius corporis: quod frigidum paliticas et mortificas non permittit continere urinam: et sic corrumpit continuationem. Attractiva tamen aliquando corrumpit a frigiditate nimia. et sic causa sit frigida est tamen aliquando cum siti propter stomachi desiccationem et totius corporis causatam ex fluxu urine imoderato etc.

Signa Signa diabeticæ passionis sunt manifesta quod urina migatur in magna quantitate et frequenter. Sed quando est a caliditate: tunc sentitur calor in renibus dolor et punctura et fatistica replio quod fit a causa eleuante vapores ad os stomachi. Sed quando est a frigiditate: tunc sentitur frigiditas in renibus et in extremitatibus. leditur a frigidis et iuuatur a calidis. et ibi est appetitus cibi et fame ratione frigiditatis: nisi ipsa sit mortificas. et utrobique est corporis extenuatio et frequenter cum febre. Urina ergo alba in colore ut aqua: tenuis in substantia: multa in quantitate cum pinguedine residente vel supernatante diabeticam significat passionem.

Prognostica Hec passio in senibus cum febre est incurabilis. quia si diuturna fuerit in xv. diebus vel tribus septimanis causat idropisum ut plurimum. Et si fuerit ista passio continuata et remediata non fuerit: corpus maceratur et crura debilitantur et ducit in perditionem. unde in senibus quæcumque passiones cronice fuerint cum eis plurimum moriuntur: et affo.

Cura Cura istius passionis est. in causa calida: quia frequenter aduenit: pro-

clistere mollificationem dare. Deinde proceper vomitus. Deinde si particularia veniant fiat una pua fistulotomia. et purgetur patiens cum manna et cassia. et prunis et tamarindis. Deinde de eis aqua frigida multa postea euomat eas. Deinde. R. s. j. spodij succi liquif. s. s. lactuce. s. j. portulace. s. iij. rosar. coriandri an. s. iij. gummi arabici lētigis exccate balaustr. boli armeni an. s. j. camphore. s. s. fiat pillule pue cum aqua rosata vel cum succo granatorum acetosorum et deest una in potu vel due cum aqua vel sirupo rosato vel mirtino vel cum aqua plantaginis. Vel sic. R. coriandri preparati cum aceto spodij coralli albi karabe sanguis dra. et sandali albi an. s. ij. camphore. s. s. efficiatur cum mucilagine psyllij sandalis aqua ros. aceto et camphora. vel tassus barbassus membranā vlimi cum sabis fractis in aqua pluuiali decoque quousque fiat sicut glutem. deinde extende super pannum et renibus impone. Vel accipiatur lamina plumbea subtili formata ad modum brachalis et sumatur in panno lineo. et post linatur cum farina lētigum vel cuppularum gladii vel aqua ordeii pistata cum aqua ros. et cum albumine ouorum et ponatur super renes. Et cum calefit amoueat et predicti illinatur. vel itingatur in aceto vel succo plantaginis et supponatur frequenter. vel de succo sanguinarie virge pastoris reste bouis lētigis aque et panno lineo intincto fiat emplastrum vel somctatio. et hoc est optimum. vngant renes cum populeo. Utantur isti ordeo auenato amido piris citonij portulacis cucurbitis vino grosso cum aqua multa. Utentur oia diuretica. caueat ab exercitio et usu venereo et vinctuosis. Non iaceat super culcitram de pluma nec super dorsum vel super latera vel par. Frigida et humida que non sunt diuretica appetunt eis ut viole et flores nenusaris. et berberri non sunt dimittendi. nec cibis debet esse multe grossitudinis sicut frumentum rizi amigdal. et filia.

Si autem causa fuerit frigida vel fuerit cum siti: tunc cura est difficilis. utatur tunc cura ista. s. vino odorifero. fricetur extrema. ponatur vctose super renes sine scarificatione. et si sit materia peccans purgetur cum ierapigra et proceper vomitus cum rasano. utatur sirupo mirtino et diaboliano et rosata nouella: quod ipsa sedat sitis: et cum hoc calefacit et est stiptica aliquid: et ideo optima est. Tamen bonum est amouere opium de recepta eius in isto casu. vel fiat emplastrum de mirrha laudano mastice thure aniso assio ruta mēta. Et cibaria preparentur cum aqua extinctionis ferri. et in aquis termarum potest balneari. et fricetur donec rubescat. et utatur pasta regia que est medicina cōfecta ad modum zinziberati. et est alba quod fit de zuecero et candio et gummi arabico et dragato et amigdal. et auellanis sem aliquos. Sed si causa fuerit frigida sine siti fiat portio de castoreo mirrha piretro cuppulis gladii et coquantur in

73
firupo mirtio 7 sumat mane 7 sero. Et diacasto
reuz valet eis. Et vtant vitellis ouoz i aqua fra
ctoꝝ 7 gallina pingui. vtaf assis 7 frigus. Tñ qz
sunt cōsumpti 7 quasi ethici vtant electuario ad
restaurandū 7 diacitonitē 7 pasta regia que valz
oibus ethicis 7 sumptis. Et sup stomachuz
istorū fiat ēplastrū i causa calida d̄ ros mēta ab
sintio. Et in causa frigida de menta calamēto
galāga cimino zedoaria olibano. vel spongia i
fusa i decoctōe p̄dictaz reruz stomacho suppo
natur. 7 hoc est leuius.

Diames Juxta istō cap. imediate
p̄cedēs diceñ. ē de diāne
q̄ ē passio vesice in q̄ vrina egreditur inolūtarie
aut ignorāt sicut i sōno. 7 dicit diānes q̄si duoz
dānū. s. renū 7 vesice quasi duplex dānū: qz p̄te
tua vesice deficit. 7 ē passio in lacertis vesice: qz
ipsi sūt vtplimū mollificati 7 nō possūt p̄tinere.
aut qz dormiēdo imaginat eē in cloaca vel i loco
vbi p̄suevit migere: 7 tūc p̄cipit virt⁹ imagina
tiua virtuti expulsive. 7 ita mingit i lecto credēs
alibi esse. 7 p̄tingit ex supfluo potu 7 tarda retē
tione vrinādi. Et sic p̄z causa.

Lura Lura in cā frigida ē dare olibanū.
7 in causa calida ossa mirabolanoꝝ
assata. tñ in sp̄ali sit. ℞. ossa mirabolanoꝝ assa
ta. deinde assent glandes 7 extinguant in aq̄ ro.
vel assēt nasturciū 7 extinguatur in succo agre
ste 7 tūc desicet. 7 cū fuerint desiccata puluerizē
tur. deide misceantur cum mirrha storace calamita
nucemu. 7 nuccep̄si mastice thure. p̄ficiātur cū
firupo mirtino 7 dētur. vel cum laudano potest
fieri emplastrū. vel vnguētuz cū oleo masticino
vel cū zucarō. In p̄dictis speciebus pōt fieri ele
ctuariū qd̄ valet in passioib⁹ renū 7 vesice de cā
frida 7 corpe mūdificato. ℞. glandis thuris mir
rhe añ. coquāt i vino vsqz ad tertiā p̄tē 7 dētur i
potu cū firupo mirtino. Itē puluis vesice capri
ne taurine vel porcine cū decoctōe glandis i po
tu sūptus celeriter iuuat. Item vesicā piscis flu
uialis luna crescēte 7 decrescēte trāsglutire libe
rat eos fm̄ Constantinū. In causa calida de
tur ordeatū cū succo crassule maioris 7 portula
ce. imo prohibet gomorēā 7 diamnē de cā cali
da. Et detur tiriaca in cā frigida. 7 rubea troci
scata in cā calida. sed i etate lactāti minuat cibuz
7 potuz 7 nō p̄fundent in sōno. Vitēt mollifi
cantia nervos. 7 detur eis caro citoniorū 7 pira
cocta. Angātur renes 7 vesica cū oleo mastici
no 7 ros. vtātur salvia 7 betonica. Si fuerit p̄
pter imaginatiuā locus decozet ita qz de die ab
horreat ibi migere. fiat igit ibi cruces in pariete:
locus dealbet 7 p̄similia.

Sanguis aliquādo min
gatur cū vrina aliqñ ante vrinā aliquādo post.
venit eiz aliqñ de epate aliqñ de renib⁹ aliqñ de
vesica aliqñ de venis medijs. aliqñ ē pur⁹ aliqñ
ē ipurus: qz ē cū sanie vel aliquo tali. aliqñ ē sic
lotura carnis. aliqñ puenit cretice alñ vi sintio
matis. 7 isto mō loquor hic.

Cause Cui⁹ cā alñ ē exterior sicut pens
sio. casus. coit⁹ supfluus. exercitiū
nimium. ociū nimium post laborē. repletio nimia ci
bi 7 pot⁹. dimissio flux⁹ soliti sicut sūt mēstrua 7
emorroides 7 mēbroꝝ mutilatio. Cā iteriore
pp humorē nimium replētē aut pp eius acuitatē.
aut pp v̄tositatē descēdentē aut vlcus aut ap̄a.
aut pp d̄bilitatē renū 7 vesice. aut pp vlcera. aut
pp latitudinē. aut pp mēbroꝝ raritatē.

Signa Signa carū extrinsecarū habē
tur p̄ indicia patientis. Si sit a
cā iteriori vt ab ep̄e: tūc exit sine dolore. Si a re
nib⁹: tūc ē cū dolore renū 7 sanguis ē pur⁹. S3
qñ ab ep̄e: tūc nō oino ē purus nec oino turbi
dus. s3 cū venit a vesica hoc scif p̄ dolore loci 7 p̄
turbulētiā. 7 hoc ē qd̄ dicit Hipp. 4° p̄ti^o affo.
affo^o 79°. Si sanguinē mingūt 7 trūbos: circa ve
sicā dolozē significāt. 7 sanguis ē sicut lotura car
nis: 7 tūc puenit ex debilitate epatis 7 renū. Et
sanguis q̄to plus puenit a p̄tibus remotis tāto
plus ē mixt⁹ cū aquositate. 7 q̄to plus a p̄pinqs
tāto min⁹. Sanguis cū sanie sigt vlceratōem 7
rupturā epis. S3 si sit odor grauis 7 squameitē
sigt vlceratōez. vt inuit Hipp. 4° affo. affo^o 80°.
S3 cū sanguis venit mult⁹ 7 subito sigt ruptu
raz vene. S3 qñ venit paulatiz significat coro
sionē aut desudatōez aut modicā aptionē. Cū
venit pp multā repletionē discernit ex hitudie.
Si venerit cretice discernit ex alleniatione 7 ex
morbis p̄cedētib⁹ 7 signis digōnis.

Pronostica Pronosticatio ē qz
omis fluxus sanguis
rubei 7 mūdi si sit multus ē malus. Fluxus san
guinis d̄ vesica tardius curatur q̄ ab alijs parti
bus. Unde passiones vesice tardius curantur 7
difficilius q̄ in renibus p̄pter aquositatē saliaz
continue ibi fluentē 7 p̄pter paucitatē sanguinis
7 carnis. In renibus non ē aquositas ita acuta
p̄pter maiorē portionez sanguinis. 7 qz habent
plus d̄ carne vnde frigida vesica est sicca 7 sine
sanguine. vt dicitur 3° p̄ticula affo. mēto 6°. Itē
quicūqz spōte. i. subito 7 multū sine cā exteriori
manifesta vel subita sanguinē mingūt: his d̄ re
nib⁹ vene rupturā significat. 4° affo. affo^o 76°.
Itēz sanguis lōgo tēpore apparēs i vrina pess
mus ē qz significat vlcerationē vesice.

Lura

Cura Cura micture sanguis est talis. p^o detur succ^o calēdile distēpatus cuz vino ad pōdus. 3. j. 7 statiz cessabit flux^o. vel de succus sāguinarie cū aq̄ rosa. 7 aq̄ plantagis. vel de decoctio puēce cum lacte dulci vel cum aq̄ extinctōis ferri. Et si p̄ ista nō curet: tūc sic ē ope randū. In p̄mis si cā sit recēs fiat flo^o de epatica postea d̄ saphena exteriori vel iteriori. Si ab alijs mēbris: fiant vētose in posteriori parte ex vtraq; pte spine d̄ orsi supra renes aliquat̄ 7 sup emictoria. vel qd̄ meli^o ē iter spatulas. vel super epar. vel sub māmillis virozū. vel sub anchas 7 alia 7 pectinē qñ sanguis venit de vesica: qz in fluxu mēstruoz sub māmillis muliez. Et ē regula gnālis: qz si fluxus fuerit muli^o paulatiz de bet iterapi 7 nō subito sicut ois alius fluxus ne materia trahā ad aliqd̄ mēbruz 7 sit cā maioris simthomatis. Itē cuz frigidis 2strictiuis admiscēda sunt aliqua apitina ne sanguis coagulet 7 oppilatōes faciat i corpore. 7 iō aqua frigida nō ē dāda hic. Aliud est notādū qz stiptica nō d̄ bent poni quousq; vie vrinales sint mundate 7 sanguis coagulatus fuerit expulsus. Decoquat̄ igitur radiz ireos 7 apij 7 isopus 7 liquir. in lacte 7 coletur 7 colatura sumatur aut solum lac aut decoctio capi lue. in aqua cū modico mellis 7 in colatura fursuris vel in aqua ordei vel in aqua ficuuz. oia ista mundificant vias vrinales 7 pectus. Vel vtatur isto medicamine. ℞. seminis cucurbite melonuz citrulli añ. 3. j. seminis apij. 3. j. seminis portulace. 3. ij. rosarū. 3. iij. succoz plātaginis sanguinarie virge pastoris pimpinelle rubee añ. qz. j. vel de substantia herbarū añ. ℞. j. cū zuccaro fiat medicamē optimū quo vtatur mane 7 sero. Et vtatur isto puluere ℞. olibani. 3. ij. amidi. 3. iij. draganti boliarmenti añ. 3. iij. sanguis draconis. 3. iij. ros. rubearuz 3. j. sumach. 3. ij. seminis portulace. 3. ij. folioz quercus succoz sāguinarie añ. 3. 5. solsequij. 3. vj. conādrī. 3. ij. fiat puluis quo vta^r i potagijs. Et fiat de isto electuarium. vel vtatur zuccaro ros. facto de conferua antiqua 7 diaconidion 7 diadrag. ito frido vel de me^o predicta cū sirupo mirtino formētur pille troc̄ de qb^o sumat̄ vuus i die cū sirupo d̄ papauere vel sirupo ro. Et pōt si vis addi oppiū 7 tūc ē fori^o. Vel fiat eplm super renes 7 pectinē de mastice thure ros puluerizatis 7 cū albumie oui 2mixtis. Et detur atanasia 7 rubea trociscata vel reges. S; tiriaca nō de^r nisi semel: vel sit iuuenis in tēpore frido aliter non. vel de^r patiēti ter i septimana 7 mane. 3. ij. de nucleata distēpata cū succo plātagis. 7 alijs dieb^o de^r patiēti succus plātagis ad bibendū in quo emathites sepe fricē ad cotē 7 sepe submer

gat i dicto succo. Et de^r frequēter zuccarū violatuz cū triasandalis in mane. Et flobotomet d̄ saluatella dextre man^o. Et si venter sit 2stipat^o: tunc de violis florib^o borragis nenufare carnibus prunoz tamarindoz cassiafi. fiat decoctio 7 detur mane. 7 post de^r diadragantū frigidū cuz spodio 7 corallis qz ē optimū. Vel fiat eplz sup epar 7 renes 7 pectinē. ℞. sandaloz ru. karabe boliarmenti emathites sanguis dra. dragati gūmi arabici semis portulace semis plātagis farime fabaruz ordei añ. quantū vie. de omnibus vel de quibusdā istoz fiat emplm actualr frigidū cum succo plātaginis 7 aqua ro. 7 succo sanguis draconis laceolate 7 sanguinarie. 7 ponat sup epar 7 ptes vicias. vel super renes 7 pectinē b̄ stringit. Vel fiat eplz Gal. de pilis lepons albumie oui olibāo aloē qd̄ posui superi^o. c. de fluxu sanguinis mariū in p^o lib: o. Deinde 2solidatiua dentur. ℞. plātaginis corrigiole virge pastoris cōsolide maioris 7 minoris 7 medic gariofilate 7 piloselle lactee nigre 7 albe: lanceole pētafilon añ. ℞. 5. semis caulis scis canabis añ. 3. j. draganti gūmi arabici amidi añ. 3. 5. oia ista coquat̄ in aqua pluuiali. 7 addat zuccarū. 7 fiat sirupus 2solidatiuus ad vlcera interiora 7 exteriora 7 curat fistulaz: nō tamē ante mundificationē vlceris qd̄ scit per claritatē vrine. Sed si sāguis fluat a vesica: tunc est trūbosus 7 statim precedit vrinā. Et si veniat a locis remotis a vijs vrine vrina precedit sanguinē. Sed quādo a lumbis: tūc est sanguis foriter cōmixtus cuz vrina. ℞. ergo alumis de pluma balaustrarū sanguis dra. añ. 3. j. dragati. 3. ij. gūmi arabici. 3. 5. de^r in potu cū vino pontico dulci 7 succo portulace. Alterius notādū qz vrina inopos vel kianos i colore. spissa i substātia. 7 cū ipsa sit sang. 7 cū pauco liuore sup^o rupturā chilis vene sigt. Et notādū qz ipostasis talis si vehemēter fuerit 2mixta cū vrina rupturā chilis sigt. Si vero fuerit separata 7 residēs rupturā vene in renib^o significat. Si vero fuerit plimū sepata 7 appet sicut gutta sanguis in ifima regiōe corozione vene i vesica significat. Et de hoc sunt hi versus.

Muncia fit pura vene chilis ex crepatura.
Et dolet a fine grauit̄ ps septima spine.
Sundit trūbosuz vesica grauez maculosum.
Si fluit a lūbis: purus manet 7 sine trūbis.
Renuz testatur id pūctio que comitatur.
Et ibi vide de ista materia 7 cura sicut dictū est.
Dieta in oibus istis d̄z eē: qz oz vt patiēs se custodiat ab oibus causis mouētib^o sāguinē vt sūt allia porri mel cepe pip 7 filia. salt^o 7 clamor rixa coitus anhelit^o altus locutio plima 7 itueri res rubeas. potus vini plimi mltitudo balnei vitet

et apitua ex medicis sicut e apiu petrosiliu ruta
caseus antiquo: qz e nociu ei. tm caseus recens z
nouo fert illi. Libi queniētes sūt glutinatiui
oppilatiui solidatiui ifrigidatiui phibentes a
sanguie feruore ei. Cōglutinati sūt lac decoctū
caprinū cū tribus lapidibus flumalibus candētibz
z extinctis i dicto lacte ppter illud qd in ipso e
de aglutinatiōe. z lac vaccinū de quo butirū est
extractū pp illud qd in ipso e de stiptico. Libi
oppilatiui z solidatiui sūt amidū coctū z infri
gidatū auenatū z ordeatū lentes excoctate: qz
sanguinē igrossant. portulaca cū aceto albo lim
phato. Itē ligent extremitates fortit: vt coxe z
brachia. z caueāt sibi ab ira z sollicitudine z ab i
moderato gaudio z a nimio frigore z a nimio
calore z ab imoderato exercitio. z sit maxie in ge
te. Sz qn venit de vesica: tūc deē panis triti
ceus cū lacte a quo butirū e extractū. z deē eis ci
bus qdit cū succo granati. Et si fuerit debilis
z forte cū iure pdicu masculoz z cū turbit cōdi
tis cū aceto z succo agreste. Et si oporteat dare
vinū deē vinū grossū z magnū. tm postq cōua
luerit bibat vinū cū aqua. z abstergat z puocat
z nō retineat vrina oio. Et de leuibz q in ista
passione magis iuuat e emplz cū spōgia infusa i
succo plātagis z succo sāguinarie z aceto albo cō
mixtis q ponātur i oibz lateribz dorsi z i duobz
emūctorijs: qz ista passio e piculosa: iō plura po
sui vult z meli' ipsis scholaribz placēdo.

Ulceratio renum z ve

sice dereliquunt aliqñ a labore. aliqñ a pūssiōe
vel casu: sicut mictio sanguis. z ab acumie medi
camis z diureticis: sicut a cataridibus datis i ma
gna q̄titate q̄ vlcera vesicā z filia. venit igit ma
gis ab itus. Aliqñ sicut ab apate male curato z
male mūdificato. aut pp hūores ibi peccātes rōe
q̄tutatis vel q̄lūtatis aut viscositatis z adherētie
cū sepe sanies veniēs de pulmone z epe corro
dēs. z qz sanguis extra locū suū quertit in sanie
vt dicit 7° pti^o affo. Itē post mictū sanguis ve
nit mictura saniei q̄ facit vlceraōez.

Signa Signa vlceraōis renum sunt
dolor ibidē z in coxis existēs z
sanies q̄mixta cū vrina. z q̄tenta i vrina sūt ru. z
vria exit cū difficultate. z si sit vlceraō i vesica:
tūc e dolor in pectine z sanies facit residētā z e
quasi sepata ab vrina. z cōtēta sunt alba. z vrina
exit cū difficultate. z e ibi odor gravis z squame.
maxime si sit i vesica scabies sicut dicit i versibz
Egidij in vrinis suis versus finē q̄rte particule
affo. q̄mēto 8°. vbi dicit q̄ fetor e p̄p̄ius morb^o
vesice z magis squame. Illoc dolor z p̄tis actio
lesadocet. s. vbi sit cā morbi.

Prognostica

Prognosticatio e q̄ i
semibz vlcera i renibz
z vesica vel i vjs vrialibz tarde z laboriose v̄l
nūq̄ sanant sicut dicit Hipp. z Gal. 6° pti^o affo.
q̄mēto 6°. vbi dicit Gal. q̄ per h̄ trāsīt humoz
acuitas vel supfluitas q̄ cuz p̄ aliquē locuz tran
seunt vulnera ibi renouant z magnificant. Et
alia cā e qz his mēbris patiētibus quies e necessa
ria vt sanent z actio eoz nūq̄ q̄scit. z iō nūq̄
vel dure sanant z maxime i semibz: qz etas decli
nat. Itē vlcera renū citius curant q̄ vesice vel
viaz mediaz qz magis carnosū sūt. z alia sūt ner
uosa z pāniculosa z frigida z carentia sanguine.
Itē vlcera renū z vesice diuturna nūq̄ curant:
qz fistulata sūt. Itē ille cuius vesica rūp̄it morit
fm plimū. que si scidat nō incarnat: nisi sit scissu
ra in pte carnosa fm Auiē.

Cura

Cura e vt in primis clisterizet cum
lenitiuis si v̄ter fuerit cōstipatus.
Deinde fiat vomit^o ante cibū vel post. z maxie
post: qz hoc e optimū in passionibz renū z vesice.
Et si p̄ticlaria queniāt fiat s̄botomia de ba
silica z de saphenis. vel purgef mā peccans fm
exigētā humozū suauiter ne materia trahat ni
mis deorsuz. deinde mūdificetur sine mordica
tione vt cū zuccaro ptisana succo senugreci cum
melle decocto cuz adianthos z capillue. z melli
loto. Et lac quotidie qualitercūqz sumptū z p̄
cipue caprinū z asininū e optimū. z suggatur ab
vbere si fieri possit. z post nō sumat aliquid vo
nec lac exiuit stomachuz z epar si sit possibile. i.
quousqz fuerit digestū. z ne corūpatur in stoma
cho admisceat sal z isopus z menta z calamētū.
sit igitur cibus z medicina. Itē decoctio liquif.
desiccat mortificat z maturat z aglutinat vt di
cit Aui. Itē mel aquaticū cuz decoctione isopi
capillue. p̄asilij ireos optime mūdificat. z siru
pus dictus. c. p̄cedētū bene mūdificat. vel acci
piat fursur triticeū coquatur in oleo nucis z sac
celletur. optime valēt in sanie z humore coagu
lato in vesica. Et si aliquid i vjs vrine ipediat
iniciat oleū muscellinū vel nardinū p̄ siringā in
ipsaz virgā. z de illis inūgatur pitoneon z i pe
ctine. vel clisterizetur cū benedicta hermodactil.
Et facta mūdificatione dētur solidatiua: sicut
bolusarme. sanguis dra. mirrha rose spodiū z si
milia. Tamē ante ista dolo: mitiget cū narco
ticis si oporteat sicut cū iusqamo papauere opio
mādragoza p̄silio ros carui camomilla zc. Vel
fiat medicamē optimū. R. iij. seminū frigidoz
mūdatorū seminis papaueris albi seminis mal
ue seminis bombacis se. portulace se. citoniorū
mirtilloz dragātū gūmiarabici pineaz munda
tarū fisticozū unubarū candij p̄miciariū liquif.
mūde

mūde ordeī mūdi amigda. mūdātaz mucilag. pfilij añ. 3. j. boliarmeni sanguis dra. spodij ros. mirrhe añ. 3. j. ꝓficiāt cū idromelle ꝛ fiāt pille v̄l trocisci. ꝛ cū vti volueris distēpē v̄n^o cū lacte ꝛ exhibeat. Et si fuerit vlcera i vesica distēpē v̄n^o i lacte ꝛ ꝓijciat ꝓ siringā. si sanies eēt nimis grossa: addat i ꝓdictis trociscis isop^o spicanardi radix lilij ꝛ apij. ꝛ tūc ē mūdificatiū ꝛ doloris sedatiū. q̄ oia hic sūt necia. Vel ꝓnt mūdificatiua ꝓni ꝓ se ꝛ ꝓsolidatiua ꝓ se ꝛ erit opō leuioꝝ. v̄l facta mūdificatiōe denē carnis regnatiua sic spālir succ^o ē barbe hircine succ^o quiqneruie succ^o agreste cauda eqna coralli bolufarmenus. cū qb^o ꝓꝓ eoꝝ aspitate ꝛ acumē supadmiscēda s̄ aliq̄ ꝓglutinatiua cuiusmōi sūt amigdale dragā tū semē altee q̄tuor semina s̄ra. Et v̄t facile ꝛ sine lesiōe penetrēt ad locū: admiscēdū ē aliq̄d diureticū vt apij dauc^o petros. isop^o ireos ꝓrassū v̄l capillue. aristo. ro. q̄ cū hoc ē ꝓsolidatiua. Beis̄ si oporteat fiāt tales trocisci. ꝛ. iij. seminū frōꝝ mūdatoꝝ. 3. iij. semis portulace semis iusquiami albi semis malue semis papaueris albi semis lactuce amigō. dulciū mūdātaz dragāti amidi succi liq̄. boliarmeni semis apij croci añ. 3. ij. thuris sāguis dra. añ. 3. 5. sumach. 3. j. 5. pluerizēt subtilissime cū sirupo ro. ꝛ fiāt troc. ad ꝓodus. 3. iij. v̄l. ij. ꝛ def v̄n^o i potu cū sirupo vio. vel cū ouo sorbili v̄l cū lacte capno v̄l vaccino mane ꝛ sero.

Ad vlcera renū ꝛ vesice ꝛ ad eoꝝ āpa. ꝛ. iij. seminū frōꝝ mūdatoꝝ semis portulace dragāti amigō. dulciū semis papaueris albi semis malue semis rute agrest. v̄l loco illi^o semis nasturcij hortulani v̄l aq̄tici ꝓuccari añ. 3. ij. amidi. 3. 5. cū succo plātagis fiāt. ꝛ da cū sirupo vio. Si eta sit q̄ vetet oia salsa ꝛ oia acuta ꝛ oia acetosa ꝛ oia q̄ sūt vehemēt bulcedinis sic sic^o q̄ i se h̄nt q̄dā lacticiū respectu cuius vlcera. ꝛ oia nimis diuretica ꝛ quertibilia i colāz faciliter. vitet motū fortē lz exercitiū bñ valeat eis. v̄tāz ordeato ꝛ aq̄ ordeī ꝛ gallinis ꝛ ꝓdicib^o ꝛ anicul^o puis ꝛ onis sorbilib^o. q̄ oua q̄si cruda tepida sūpta dolorē mitigant. Etāz etiā piscibus squamosis de aquis mūdis. vtatur pincis ꝛ pinochada ꝛ fisti cada ꝛ cādello de amigdalis.

Tura ardoꝝis v̄rie **Q̄** vlcera vesice sequit ardoꝝ v̄rine ex acuitate saniei: ideo circa ardoꝝ v̄rine sciendū q̄ pultes de farina filiginis efficiat patienti ieiuno stomacho. vel fiat cataplasma sup virgā de eadē. sed ꝓcedēte inunctione cū vnguēto populeō. S̄ si sit ardoꝝ magnus fiat hoc apozima vel decoctio. ꝛ. liq̄. 3. ij. semis cucurbite citrulli añ. 3. j. dragāti gūmiarabici añ. 3. 5. fiat decoctio ꝛ cū ꝓuccaro dulcore ꝛ

def mane. **Al.** ꝛ. iij. seium frōꝝ mūdatoꝝ dragāti succi liq̄. semis papaueris albi semis portulace amigō. dulciū añ. 3. j. semis malue semis citronioꝝ semis apij añ. 3. j. ꝓfice cū sirupo ro. ꝛ valet ꝓ dolorē renū ꝛ vesice ꝛ ad mictū cū ardore. **Vel sic.** ꝛ. dragāti gūmiarabici añ. 3. iij. q̄tuor seminū frōꝝ mūdatoꝝ anisi semis papaueris albi semis portulace añ. 3. iij. boliarmeni croci ros. violaz succi liq̄. spodij añ. 3. ij. cū sirupo vio. v̄l cū succo plātagi. fac troc. rotūdos. v̄l cū ꝓuccaro electuariū. v̄l cū aq̄ ordeī fac decoctōes ꝛ da. S̄ trocisci debēt dari cū sir^o violato vel cū ouo sorbili v̄l cū lacte capno v̄l vaccino mane ꝛ sero.

Q̄ si ardoꝝ v̄rie fiat cū lapide: tūc fiat sirup^o tal. ꝛ. iij. seminū frōꝝ mūdatoꝝ succi liq̄. seminis lactuce portulace papaueris albi añ. 3. 5. lingue ceruine politrice epice añ. 3. j. nuclei cerasoꝝ saxifragie granoꝝ solis lingue auis semis v̄rtice semis citonioꝝ seminis fenculi añ. 3. 5. croci. 3. j. ista ꝓcussa bulliāt i succo nasturcij aq̄tici colct ꝛ addito ꝓuccaro fiat sirupus. Et i fine decoctōis adde penidioꝝ. 3. j. dragāti gūmiarabici añ. 3. ij. sumāt cū aq̄ decoctōis dragāti ꝛ gūmiarabici q̄n istat ardoꝝ v̄rie. valz ardoꝝ i ꝛ oib^o calculosis inueteratis. **Et** alia fiat electuariū valde v̄tile ex amido ꝛ gūmiarabico dragāto liq̄. enula semine melonū citrulli cucurbitaz cipo papauere pfilio licio spodio ros boloarmeno semie iusqami portulaca croco reubarbaro. **Vel** def diadragā tū frigidū reubarbaratū cū triasandalis v̄l diapapauere cū ꝓuccaro. violato vel mucilago pfilij cū lacte asiniū ꝛ modico cāphoze iniiciat ꝓ siringā i caput virge ꝛ optime valet.

Apostemata renū ꝛ ve

sice causant ab inepta equitatōe ꝛ a potibus turbidis ꝛ a repletionē ciborū viscosoꝝ.

Signa Signa āpatis renū: si sit calidū sūt febris fortē cū dolore ꝓugitiuo acuto. ꝛ v̄ria ē ticta aliquāl q̄n āpa calidū ē i renib^o. ꝛ ē sit ꝛ dolor capis ꝛ grauitas ifirmi renis. S̄ si signa āpatis frigidū sūt grauedo ꝛ pondus. v̄ri remissa. oia remissioꝝa vt febris ꝛ alia signa. A ꝓte āpatis renū signa sūt. v̄rina nigra i colore. grossa i substātia. fetida ꝛ pauca cū sedimie sanioso. rupturā āpatis renūz significat. S̄ si v̄ria i opos kianos. spissa in substātia. pauca in q̄titate cū sedimine nigro fetida. āpa renū n̄ rupturā significat. **Et** si āpa sit i rene d̄xtro: tē ascēdit dolor vsq̄ ad ep. **Et** si ē i rene sinistro: tūc d̄scēdit vsq̄ ad vesicā ꝛ ē t̄o: mitatio pedis ex ꝓte illa ex q̄ ē āpa. **Et** si iacet i latere opposito sentit q̄si ꝓodus suspēsus i alio latere. **Et** si in v̄troꝝ rene sit āpa: tūc illo mō sc̄tit q̄litercūꝝ iaceat. **Et** si āpa

i vesica fuerit: tunc e dolor i pectine z pitoneon z
 ascēdit vsqz ad renes z migrit vria cū difficultate.
 Et si d3 iminari p sanic: tūc febris fortificat z
 calor z pulsatio ē i loco. qz circa gnātōez saniet sē
 febres z dolores zc. Et si rūpat ē tremor z vri-
 na appz spissa sāguinolēta. Alteri notādū q
 āpa i renib9 diuersificat a pte māe. qz aliqn ē de
 sāguine subtili colico. aliqn d grosso sanguine.
 A pte loci silr qz aliqn āpa ē i corpe renis. aliqn
 i late pcauitat. aliqn i pāniculo velate renes. ali-
 qn mā ē dclinās ad ptes meat9 emūctorij. aliqn
 ad pte dorsi. aliqn ad ptes meat9 q ē ad supiora.
 S3 si vria sit nigra i colore. grossa z pinguis i
 substātia. fetida. pauca i q̄titate valde cū sedimie
 saioso. rupturā āpat9 vesice significat. Et i āpate
 vesice aliqn tumor ad tactū pceptibil ē z ē maior
 sanies q̄ i āpate renū. z ē maior q̄stipatio. v̄ctris
 pp p̄pressionez vesice ad iteriora.

Prognostica Prognosticatio ē q
 āpata renū velociora
 sūt ad hoc qz i lapidē quertāt q̄ āpa vesice. Itēz
 cū āpa ē calidū i rene z cū febre z supuenit pmi-
 xio rōnis mortale ē. Itēz āpa renū qnqz rūpif
 ad pte vesice z ē meli9 oib9. z si rūpat vsus ep z
 mittat ad itestina z stōachū ipsa sanies: est malū.
 Et si remanet mā i renib9: tūc extēdit se ad loca
 vacua vicina: vñ idiget p̄foratōe cū ferro calo z
 cū canterio circa renes z hoc ē malū. vel cū sagit
 tella z vtrūqz ē piculosuz. Itē signū cūatōis est
 cū febris z accidētia mitigāt z cū vria ē mltā cuz
 bōa residētia ac sanie alba eqli sine fetore. Qñ
 āt vria ē globosa aut cū sanie fetida. aut cū vria
 ē alba z tenuis z febris n̄ alleniat. z accidētia nō
 mitigāt tūc ē signū mort. Et qñ egritudo plō
 gat z vria ē alba z tenuis z coxe macerant signū
 ē icarabilitat. Itē āpata renū z vesice i corpib9
 macilēt sūt valde piclosa. qz d̄ficiet calitas z hūi-
 ditas ad digerēdū. silr tales passiōes i renib9 du-
 re sanāt. 7 pti affo. affo9 si. dicit Ildip. qz qui-
 buscūqz nefretici ex̄ntib9 ipostas piguis z ḡlo-
 bata vñ sil subito appēt z āpulle n̄ appeant i vri-
 nis eoz z dolores acuti sē circa musculos spina-
 les vsus lūbos. si circa loca extrinseca fuerit āpa:
 futuz extrisecū expectabis. si vero dolores circa
 iteriora fuerint: futuz expectabis intus.

Cura Cura huiusmōi āpatū ē. si v̄cter sit
 q̄stipat9: p° cū clisteri mollificatio
 d viol maluis mercuriali aq̄ ordei oleo violato
 colatura sursuris z cassia. Et si h3 fluxū ventris
 fiat sirup9 d ros siccis mirtill sumach z pane de
 zuccaro. Deīn si cā sit cala z pticularia queniāt
 fiat flo9 d basilica eiusdē lasis. Et si v̄teri9 indi-
 geas fiat d saphena eiusdē ptis. Añ regula ē qz
 v̄ctre q̄stipato vñ mltū solubili z laxo nō d3 fieri

flo9. Itē plus inuāt clisteria q̄ medicie laxatine
 p os i istis morb. Itē nulla fiat hic fori enatio
 z laboriosa s3 leuis z paulatia. vñ iter oia p̄ualet
 aq̄ ordei cū cassia fistula tā subit9 clisterizata q̄ p
 os supia. Itē āpate maturato z corpe ex̄nte ple-
 torico n̄ dent diuretica fortia nec mordicativa.
 Item nullo mō obmittat aq̄ ordei z aq̄ zuccari
 vñ iulep z aq̄ mellis qz i mūdificatōe sūt optia.
 Deīn i cā cala fiat tal sirup9. R. portulace lactu-
 ce. ʒ. j. s. seminū sfoz se. papaueris albi dragati
 se. malue liq̄. mūde vuaz passaz mundataz se.
 ēdime se. scariole añ. ʒ. j. zuccari lib. s. fiat sirup9
 quo v̄tat mane z sero. Deīn purget sic. R. floz
 boragis floz violaz liq̄. mūde mucilagis psilij
 ordei dragati añ. ʒ. j. fiat decoctio i sero capno z i
 decoctōe resoluat cassie mūde z tamarindoz añ.
 ʒ. j. z def i auroza. z pruna p̄nt poni i decoctōe si
 voluerit medic9. Deīn fiat c̄plastruz. R. malue
 bismalue mucilagis psilij coriādri recētis vel p-
 pati cū aceto mucilagis se. citonioz ordei mūdi
 farine tritici olei d lino medulle vituli vñ cruris
 bonis fiat c̄plastrū. Si dolor ē vehemēs addat
 se. papaueris albi z folioz iusqami z loc9 vngat
 cū oleo ro. Vel sic. R. vini albi lib. j. z farine se-
 nugreci lib. s. ayūgie āseris. ʒ. j. olei violati. ʒ. s.
 bulliat vinū z adeps āseris: z oleū violatū admi-
 sceat. vltio addat dicta faria. z ē optimū c̄plastrū
 ad maturādū āpa renū z vesice z matricis. Itē
 a p̄cipio āpatis vapores locus cū aqua infusa i
 aqua decoctionis flozū camomille floz mellilo-
 ti seminis lini z oleo ros. añ. ʒ. j. z hoc fiat vsqz
 ad dies quatuor: z postea fiat dictū c̄plastrū. Et
 tūc vngatur renes cū aucteon al auctileon z ca-
 momieleon z oleo de lilio calefactis aliquantiter.
 dialtea optime maturat. z fiāt ista in augumēro.
 Et cuz v̄nerit ad statū fiat c̄plastrū de caricis. i.
 de ficibus siccis z maloch z aqua mellita. Vel
 fiat emplastrū de radice lilij semine fenugreci z
 semine lini oleo de lino z camomilla vel de lilio
 vel de aneto. z b si dolor sit ibi magnus: qz oia
 ista sūt anodina. i. mitigatiua doloris. z in decli-
 natione addatur anisuz z spicanardi. Et def ad
 sorbēduz succus feniculi cuz lacte. quoniā abster-
 git z mūdificat. Idē facit serū caprinū. Si igit
 maturatū fuerit cū rūpi tardauerit fiat tale c̄pla-
 strū de gallis ballaust. stasifagria cortice pineaz
 añ. misceant. Itēz stercus caninū est in omnib9
 optimū in cataplasmatib9: qz flegmatica aposte-
 mata z melācolica siue iterius siue exterius sint
 eliquat. qz si de lacte caprino bibatur oēs putre-
 dines vlcereum in vulneribus mūdāt. ista ponit
 Cōstātin9 7° practice sue. c. d apostemate renū.
 Rupto apostemate. R. casei veteris lib. j. dco-
 quatur i aqua z in illa resoluat melis. ʒ. j. z fiat
 clistere

clistere mūdificatiuū ⁊ absterſiuū. Si vero apoſtēma collectionē nō fecerit. i. nō fecerit caput ad rēpendū ⁊ per ſanic: ſlobotomeſ patiēſ de ſaphe na exteriori ſub cauilla pedis. ⁊ 3° die p^o fiat vētoſatio cū ſcarificatione. ſ. inter dorſū ⁊ renē. vel euaporetur latus cū lana infuſa i iſtis oleis. ℞. olei de camomilla olei de lilio anetino añ. q̄. j. miſceant cū decoctione radicū altee radicū lilij ⁊ radicū ireos. ⁊ dicta lana infuudat vel ſpōgia aliqua. ⁊ calida ⁊ cōpreſſa ponatur ſuper renes.

Dieta quo ad cibū ſit ſicut ordeatū ⁊ auenatū amidū ⁊ ſpinachia atripliē lac amigdalariū ⁊ bro diū ⁊ pue pulle. In caſu ſuo nō detur aqua nec vinū in apoſtematib⁹ renū ⁊ veſice. aqua. ſ. frigida nullo modo nec in declinatione cōpetit. car nes etiā nocent nec i colaticijs ⁊ diuretica. Cō petit ergo aqua ordeī ⁊ ſerū caprinū. ⁊ aquā mel lis potet tamen minus q̄ poterit. Balneū non cōpetit niſi i declinatione vbi dolor ſit itollera bilis. tūc enī oportet priō ire ad accidēs: ſcilz in decoctione malue biſmalue cortice papaueris. Et locus tūc emplaſtreſ cū farina ordeī ⁊ pa paueris roſ ⁊ modico opij. Si autez apoſtēma eſſet frigidū de materia melācolica qd̄ ſcitur qz plongatur egritudo ⁊ vrina eſt alba ⁊ tenuis ⁊ ſentit magnā grauedinez ⁊ pondus ſine magno dolore ⁊ ſentit quēdā ſtuporē ⁊ dormitationē ⁊ maturatur: tūc virtute forti exiſtēte poſtq̄ cru ditas aliquo modo fuerit digeſta: pōt fieri mo dica ſlobotomia ſub cauilla exteriori pedis ſini ſtri. Et locus debet inūgi cū oleo nardino co ſtino camomellino. ⁊ emplaſtretur cū caricis ⁊ ra dice lilij ⁊ ſenugreco ⁊ ſemine lini. ⁊ emplaſtretur cū armoniaco bdelio ſerapino. Et fiat ſirup⁹ d̄ mēta abſinthio radice lilij rafani camedreos ſco lependrie melonibus liquir. mūda vuis paſſis enucleatis ſuccaro ⁊ melle ⁊ ſero caprino ⁊ alijs que digerunt melācolia. Purgetur cū polipo dio anifo ſene ephūmo ſero caprino. Fiant cli ſteria cū adipibus. Vitetur oē qd̄ eſt fortis vir tutis ⁊ ois res laborioſa ⁊ anguſtioſa: ⁊ inūgan tur ocū ⁊ quies. Sed ſi materia ſit ſlegmatica qd̄ ſcitur per vrine groſſitudinē ⁊ multitudinē maxime poſtq̄ digeritur: tūc poſſunt addi alia diuretica: ſed in pua q̄titate. ⁊ purgetur cū tur bit ⁊ polipodio ⁊ agarico ⁊ cū cliſteri i quo po natur benedicta. ⁊ ſomētetur cū melliloto ca momilla anthos ⁊ floribus vtriuſqz ſticados.

Sed apoſtēma veſice curat cū ſlobotomia ba ſilice ſiniſtre in p̄cipio. ⁊ ſi trāſeat apoſtēma ad ſeptimanā: tūc ſlobotometur de ſaphe na exte riori ſiniſtri pedis. nec ē ibi febris ſemp in apo ſtēmate renū: quia non pōt fieri ita libere euapo ratio ad cor niſi ratione ſenſibilitatis doloris.

Et ſi dolor fuerit fortis fiat euaporatio dicta ſuperius d̄ camomilla melliloto ſemine lini ſe nugreco ⁊ maturatiua ⁊ alia oia ſic i apoſtēma te renū. Tamē apoſtēmate rupto. ℞. lib. j. ſur furis ⁊ decoquatur i aceto ⁊ ponatur ſup locum apoſtēmatis. tamē a p̄cipio vſqz ad tres dies li niaſ cū oleo cōi: deide cū oleo de camomilla. ⁊ nō ponatur frigida neqz ſnptica: imo cū ſemine lini lacte dulci ⁊ panē d̄ ſimila frumētī emplaſtre tur. Et poſt cū iſtud cū leuib⁹ reſoluetur fiat emplaſtrū: ſicut cū camomilla ſemine lini farina fabarū cū rob. i. vino decocto vel cū ſucco vne mature per ſe inſpiſſato. Tamē rupto apoſtē mate de oleo violato ⁊ lacte ⁊ roſ ⁊ camomilla cū aceto bullitis ⁊ farina frumenti fiat emplaſtrū optimū ſupra locū apatis. deīn fiat mūdificatio ſicut dictū ē i cura apoſtēmatis renū.

Dolor renū cauſatur

ex humorib⁹ calidis ⁊ tūc ē cum punctura ⁊ ſiti. Et ſi ſit ab humoribus frigidis: tūc ē pōderoſi tas ⁊ frigiditas nocēs. ⁊ tēpus anni ⁊ complexio dicta p̄cedens arguūt hoc.

Cura Et ſi ſit a lapide ⁊ ab equitatione ca ueant ⁊ a caſeo ⁊ a cibo viſcoſo ſicut ab āgullis. ⁊ a v̄toſis ſicut a piſis ⁊ allijs. ⁊ equi tatione poſt p̄adiū ſup equo troctante. ⁊ a coitu ſup cibū. ⁊ a ſaltu ⁊ eleuatione onē ⁊ a tenſione baleſtraz ⁊ a p̄cuſſione ⁊ ſimilibus. Cura i oī cā calida ē cētaurēā bibere cū aqua frigida. Itēz triſera ſaracēna quottidie mane ⁊ ſero exhibi ta ſalubris ē cura. Deīn inūgatur renes cū oleo violato ⁊ butiro: ⁊ poſt emplaſtrent cū ſemine lini ⁊ ſenugreco decoctis i aqua ter vel quater. hoc fa cto liberatur eger. Itē ſi cā ſit reumatica caue a ſirupo acetoso ⁊ huiuſmōi aperitiuis. Deīn re nibus fiat ſupſicialis ſcarificatio. ⁊ tūc renibus inūctis cū albumine oui ſinapizetur cū puluere ſandaloz lactuce portulace roſ. ſerico crudo mi nutiz incifo ſemine apij ſemine ſeniculi ⁊ paruz picis nigre. ⁊ ſtuppas canabinas minutim inci ſas ſuppone. ⁊ non cadāt donec cadat egritudo.

In cā vero frigida renū fiat inūctio de camo meleon ⁊ oleo anetino vel vnguēto de ſucco ce pe pipere ⁊ veteri ſucco vel d̄ pinguedine anti qua. Et emplaſtrum oxicroceū inuat vbiqz. Aut ℞. ſucci betonice vini añ. ouū plenū mellis co clear. j. piperis. ḡ. xj. cōtere ſimul ⁊ da bibere per tres dies: cōfeſtiz enī ſanat. ſed mel prius ſit di ſpumatū. vel renib⁹ ſcarificatis ⁊ prius inūgant d̄ melle deſpumato. ⁊ locus ſinapizet cū pulue re ſeniculi petroſilij apij carui dauci zinziberis ſpicenardi thur^l maſtic^l ⁊ abſinthij. ⁊ p̄i^o ſtup pas ſuppone ⁊ non cadāt donec cadit egritudo.

De nefresi ⁊ dolore renū dixi prius: ⁊ ideo re-
currere illuc ⁊c.

De spasmō. Capitulum 2^m.

Spasmus est tra-

ctio neruoz versus suaz originē fm
Gal. 6° affo. 2^m mēto 39°. i. versus ce-
rebrū. ⁊ vocat^r grāfus. Et dicit^r spasm^o quasi mu-
sculus passus. Cōponit^r enī muscul^o vt dicit^r 2°
pticula tegni de carne simplici pura ⁊ villis ner-
ueis qui inuoluntur. Cuius spasmⁱ diffinitio
ē vna fm Gal. 5° pti^o affo. 2^m mēto 40. Spasm^o
ē inuolūtari^o mot^o volūtaria obtinēs loca. Aui.
ponit 3° cañ. fen 3° eius diffinitionē. Spasmus
ē egritudo neruosa qua mouētur lacerti ad sua
picipia. ⁊ inobedientes sūt in delatatione sicut ē
in extēsiōe fm locū. Sed dicit Auer. 3° coll. 3.
Spasmus est 2° tractio nerui i se ⁊ decurtatio sue
longitudinis. ppter qd 2° trahitur ⁊ colligit^r. Alij
dicūt qd spasmus est egritudo nerualis 2° trahēs
neruū ad suaz originez euz ablatione motus.

Nota qd Auer. 3° colliget. arguit cōtra medi-
cos de ista cōtractione neruoz fm suaz longi-
tudinez. quia dicit qd materia diffusa i neruis fa-
cit extēsiōē fm oēs dimēsiōes ex quo p totū
vadit. ideo extēdūtur nerui fm longū. igitur nō
cōtrahūtur fm longū. Itē sciēdū qd extēsiō
est in spasmō materiali fm oēs diametros. tamē
quia cōuertitur in vētūz vel acritatez que diffi-
cile cōprehēdunt^r in neruo. ⁊ que mouēt vt plus
a latere. ⁊ s3 locū vincit extēsiōē fm longū. ⁊
h̄ vocatur attractio vel cōtractio. quia ppter do-
lorez nō pōt fieri extēsiō q̄ta solebat: s3 in se
mēbrūz sit extēsiūz. tūc ratione doloris patiens
nō audet illud manifestare. Vel dico qd ibi est
concontractio sicut patet sensibiliter. ideo nō extēdi-
tur fm longū qz materia ē i poris trāsterialibus
neruoz ⁊ nō i longitudinalib^o. ⁊ ideo ē extēsiō
fm latū ⁊ nō fm longū. ecōtra ē i palefi. ⁊ ideo
ibi mēbrū elōgat. Alterius notādū qd spasm^o
general^r ē triplex. vt dicit^r 4° affo. 2^m mēto 56° ibi:
A spasmō ⁊ tetano habito febris supueniēs sol-
uit egritudinē. Vel enī ē ante ⁊ vocatur epi-
toston^o. Vel est retro ⁊ vocatur epitoston^o ab
epi qd ē supra qz ibi patiens cogitur respicere sur-
su. Vel ē vtrūqz. s. ante ⁊ retro ⁊ vocat^r tetanus
quasi totum tenens. vnde versus.

Tetanus oē tenet: em curuat: epiqz supinat.
Quē tetanū diffinit Gal. 5° pti^o affo. i. 2^m mē-
to illius: Quicūqz a tetano apprehēdūt^r i q̄tuor
diebus pereūt. sic: Tetanus ē pacutus morbus
ab vtrūqz spasmⁱ motibus 2° trarijs cōpositus.

Et qd spasmus sit morbus acutus ponit Gal. p^o
pticula affo. 2^m mēto 10. ⁊ 5° pti^o affo. 2^m mēto 7° ⁊
2^m mēto 31°. Et si arguit^r: ois morbus frigidus
dure digerit^r 2^m mēto 33° 7° pti^o affo. ⁊ Aui.
c. d. emigranea. sed spasmus ē de materia frigida
s3 Gal. 6° pti^o affo. 2^m mēto 56°. igit^r dure di-
gerit^r. igit^r ē cronicus. Itē spasmus d̄ inanitione
etiā esset acutus. 2° sequēs falsūz: qz paulatine ve-
nit ⁊ paulatine discedit sicut ipa inanitiō s3 Aui.
vbi ponit differētiā iter spasmū d̄ inanitiōē ⁊ de
replone. qz secūdus subito venit: primus paula-
tine. s3 morbus acutus ē cuius motus ē velox ⁊
fortis fm Gal. acutoz morboz 2° affo. Dico
qd morbus acutus multipliciter accipit. absolute
⁊ cū determinatione: sicut dicit^r 3° pno. 2^m mēto
9°. Absolute ē ille q terminat^r i quatuor diebus
vel circa cū determinatōē: vel ante vel post. Ante
ē pacut^o ⁊ tūc i. 7. vel. 9. terminat^r. vel pacutus tūc
i 4° vel in 5° vel in 3°. Si apte post vel ē acut^o
tropicus vel quersiuus. Acutus tropicus ē ille
qui trāsit. 20. dies. Sed quersiu^o ē ille q quertit^r
ad cronicū. ⁊ est ille q durat vsqz ad 40^m diē. qz
ille dies ē terminus cronicoz primus ⁊ vltim^o
acutoz fm denominationē. vt dicit^r 3° affo. 2^m mē-
to 29°. Simil^r acutū accipit vno mō s3 qd ē ve-
locis motus. Alio mō p toto tēpore motus. p^o
mō spasmus ē d̄ repletionē ⁊ ē acutus qz velocis
terminatōis motus cū fiat subito. 2° mō spasm^o
ē de inanitione ⁊ ē acutus. qz ⁊ si fiat paulatine
tū terminus ē velox. s. mors. ⁊ hoc est qd dicit^r 6°
pticula affo. in 2^m mēto illi^o. A quartanis habito
⁊c. Ad p^m dicit^r qd morbus frigidus dure di-
gerit^r rōne materie frigide. s3 tū qz spasmus est
ppter vētositatē replētē neruū sicut vult Auer.
i 3° colliget nō cito dissoluit. Vel dico q natura
nititur cito expellere materiā illā: iō breuis est ⁊
acutus. tū rōne materie ē cronicus. Vel dico qd
spasm^o material^r ē lōgus. s3 pxi^mal^r ē breuis
sicut dictū fuit prius d̄ epilēsia. qz spasm^o ē epilē-
sia mēbrū: sicut epilēsia est spasmus corporis fm
Aui. i 3°. Ad 2^m patet per dicta

Cause causa cōis spasmⁱ ē inanitiō vel
replio fm Gal. 7° pti^o affo. 2^m mē-
to 19°. ⁊ 4° pti^o affo. 2^m mēto 56°. ⁊ fm 1° d̄ ip.
6° pti^o affo. affo 19°. Et s3 Auer. i 3° vbi di-
cit qd hoc accidēs. s. spasm^o aduenit mēbro ppter
duas res sicut accidit i rebus extrinsecis ⁊ cor-
dis ⁊ similib^o. Et iste due res aut sūt mala 2° ple-
xio calida dominās sup mēbrū pp quā colligit^r
⁊ 2° trahit sic corda cū magno estu. Aut mala cō-
plexio hūda materialis que implet neruū ⁊ di-
stētat ipsūz. ⁊ ppterea crescit latitudo ⁊ dimini-
tur longitudo fm pportionē lōgitudinis extēse
i ista distēsiōe. Et replio ex qua fiunt spasmⁱ in
mēbro

mēbro ppter ea iest q̄ illa hūiditas quertitur in
 substātia aereā z ob hoc neruus eā laboriose cō
 tinet vt videmus i vase vel i vtre aque bullētis
 qz ptes aeree indigent maiori capacitate p̄tibus
 aqueis z terrestrib⁹. Spasmus igit̄ ex repliō
 ne fit aliquādo ex sanguie replēte neruosa loca.
 aliquādo a mliā.s.a fumis melācolicis. aliqñ a
 flegmate. z hoc ē vt plurimū. Et causat̄ ex crapu
 la z ebrietate z ocio z sōno nimis pfundo. z ali
 quādo ab exteriorib⁹ sic a frigore aeris q̄primē
 tis z claudētis materiā i neruo coartate z conu
 pto z p̄sequēs phibito exire z extēdi in longū
 z iste ē d̄ repliōne. S; quādo fit a frigore non
 inueniēte materiā replētē frig⁹ penetrat z irrugat
 z exprimēdo materiā q̄densat neruū vel q̄gelat
 tūc talis spasm⁹ d̄ frigiditate p̄portioat̄ spasm⁹
 d̄ inanitiōe: z vocat̄ spasm⁹ sicc⁹. S; tñ qz frigus
 raro inanit: iō talis spasmus d̄ frigiditate meli⁹
 reponit̄ sub spasm⁹ d̄ repliōne. Itē aliqñ ap̄a i
 origine neruoz ē cā spasmī. vel ap̄a i capite mu
 sculi trahēdo materiā ad se. vel diffundēdo a se
 ad neruos. z vterqz ē de repletōe vel vniuersali
 vl̄ pticulari. vniuersal̄. s. corpis. pticularis. s. mē
 bri spasmī. qz possibile ē i corpore inuito fieri
 spasmū pticularē d̄ repletōe pticulari ipsius mē
 bri. rōe. n. doloris trahitur materia ad locū z re
 plet. z sic loq̄ Gal. 3^a p̄t̄ tegni ibi: Merui z te
 nātos p̄ictura pata ē aduocare spasmū trahēdo
 materiā ad se: z tūc ē de repletōe. vel ifundēdo
 materiā venenosāz sicut scorp̄o facit. z sic p̄ictu
 ra venenosoz aialiū adhuc ē d̄ repletōe. vel p̄i
 ctura attingit venā z sanguis exit. z tūc pōt fieri
 spasm⁹ d̄ inanitiōe. vl̄ rōne p̄icture mēbrū refu
 git ab illo nociuo versus originē: z tē ē p̄ctio ibi
 fm longū. z ibi nihil imittit̄ nec attrahit̄ sensibi
 liter: z tūc ē spasm⁹ de inanitiōe z sicitate. An
 breuiter oīa corpus q̄sumētia i p̄cessu possūt eē
 cā spasmī d̄ inanitiōe: sicut coitus nimis z fluxus
 vētris supfluus z mēstruoz z sanguis vñcūqz
 z labor ēt imoderat⁹ z vulnera z sanies z vigi
 lia. z medicie fortes laxatiue z helleboris vt di
 cif 5ª affo. Et hoc vel rōe mordicatōis i ore stōa
 chi vel rōe laxatiōis supflue. z in isto genere ē co
 lera prassina z eruginosa q̄ d̄siccādo z p̄ngendo
 facit spasmū vt dicif̄ ibidē. z i li. d̄ rigore z iecti
 gatōe idē ponit̄. Et vermes sunt d̄ hoc genere.
 z iō febres lōge faciūt spasmū d̄ sicitate vel ina
 nitiōe. Itē quo sciēdū qz febris ē duplex. liq̄
 faciens z q̄sumēs. p̄^a est cā spasmī d̄ repletōe. z^a
 ē cā spasmī d̄ inanitiōe. vñ l3 ois febris fit q̄su
 mēs: tñ qñqz plus q̄sumit q̄ liquefaciat. z tē vo
 cat̄ p̄prie q̄sumēs. z talē febrē liq̄faciētes hñt pue
 ri vt plurimū p̄ magnā eoz hūiditatē. s; cōsu
 mētē z inanitiōe hñt iuuenes ac senes. vñ pueri

velociter liberātur a spasm⁹ sicco. z hoc rōe ma
 gne hūiditatis eoz. z iō phibētur a veloci casu
 i spasmū siccū z d̄ difficili cadūt i eū. z posito qz
 cadāt d̄ facili curātur: qz spasm⁹ ille siccus nō fit
 nisi d̄ hūiditate accidētali que satis ē curabilis.

Itē quo sciēdū qz spasmus d̄ inanitiōe ē tri
 plex. vel d̄ inanitiōe hūidi accidētalis vel hūidi
 nutrimētalis vel hūidi radicalis. p̄^a est quādo
 q̄sumit hūiditas extranea vltra modū z cū vio
 lētia. z hoc i p̄tib⁹ circūferētialib⁹ mēbrū. z^a ē cū
 q̄sumit hūiditas nutrimētalis vt sanguis sicut i
 vulnere z i talib⁹. z^a ē cū q̄sumit hūiditas radi
 calis sicut ros cābiū z glutē. z prime due sūt cu
 rabiles. z^a vero ē icurabilis. Alterius notādū
 qz spasm⁹ d̄ repletōe aut ē d̄ repletōe neruoz an
 terioz. vel d̄ repletōe neruoz posteriorū. vel de
 repletōe neruoz motioz. vel d̄ repletōe neruo
 rū sēsitiuoz. z aliqñ d̄ repletōe supficiali sicut in
 ossitatōe. z iō ibi cito redit mēbrū ad suā dispōez
 naturalē. Et Auer. 3° coll. 3. dicit qz aliqñ est cō
 tractio p̄ fortitudinē virtutis expulsive q̄ est in
 neruo ad resistēdū rei ledētī z tūc colligitur i se
 ipso z phibit fortiter sup rē quā expellere itēdit sic
 faciūt aialia q̄ volūt moueri ad cursuz vel saltū.
 s; hñ ē egritudo s; vocat̄ expādicatio. z ista su
 p̄ficialis curat̄ cū pauca fricatōe. Alia ē repletio
 essentialis. z illa ē d̄ qua loquimur cōiter.

Signa Signa spasmī a pte pulsus dic̄
 An. sūt qz pulsus spasmatoz ē
 d̄bilis durus inordinat⁹ z ē quasi capri zās: qz ē
 cordosus z extēsus. z hoc ē i spasm⁹ d̄ inanitiō
 ne. i. cū vacuitate. S; i repliōne ē cum tarditate
 ascēsus z descēsus sicut sagitte enadentis ex arcu
 sagittarij. z motus p̄cussiois diuersificat̄ i velo
 citate z tarditate. z vena ē calidior ceteri mēbris.
 z ē vena colli non sicut in rigore sed sicut partes
 intestini extēsi. ab extremitatib⁹ suis p̄ter extre
 mitates quicqz. Signa spasmī facti a repletione
 sunt quādo venit subito z nō bibit velociter qd̄
 super ipsuz ponitur ex oleo z vngūcto nisi adue
 nerit ei caliditas extranea. Et hoc ē verū si sano
 subito venerit spasmus. z hoc de repletōe. Si
 gna spasmī de inanitione sūt quādo venit pau
 latiz ex successiōe egritudinū euacuatū: qd̄cūqz
 gen⁹ fuerit siue colerica siue melācolica euacua
 tiua vel per se: tunc est cōtractus fm latū z lon
 guz: quia cōsumit hūiditas sicut patet i cori
 gis positis ad ignē: sicut inuit Gal. 6° pticula
 affo. q̄mento 39° z 5° de morbo z 2° interioruz.

Signa a pte vrine sunt qz quādo materia est
 flegmatica vrina ē alba spissa. quādo melācolica
 est alba z tenuis. sed quādo sanguinea est rubea
 z spissa. Itē vrina viridis in pueris spasmū si
 gnificat. Itē vrina viridis in colore subtilis in

substantia filis erugini eris p^o laborē imoderatū
 talis vrina appens spasmū de inanitōe significat.
 Itē vrina ē aliquādo colorata ppter febrē et do-
 lorē. aliquādo remissa ppter ascēsus materie ad
 caput. Si fuerit ex sanguine tūc ē i loco rubedo
 et appet dominiū sanguinis i toto corpore. sic di-
 co de mlia et de flegmate. Si vero spasmus fit
 ex stomacho tūc precedit angustia et mordicatio
 ipsius stomachi. et paulatim venit et vocat singul-
 tus. et sequit aliquādo vomit^o eruginosus. Et
 sūt signa significātia spasmū venturuz. rubor fa-
 ciei. tortura oris et oculoruz. inordinatio pulsus
 in anhelitu et strictura et distipatio vētris et retē-
 tio vrine quādoq. et quādoq. exit aquosa subti-
 lis cū āpullis. et quādoq. ē singultus et vigilie et
 dolor capitis et dolor sub iūcturis cervicis et iter
 spatulas et renes. Spasmus vero i pueris signi-
 ficatur ex acuta febre pcedente. et sūt ibi vigilie et
 distipatio vētris et color citrinus. et mēbra genita-
 lia sūt sicca. Et d spasmio puerorū ponit Hippo.
 multa 3° pno. in illo cañ. Spasmus attingit pue-
 ris velociter ppter neruorū debilitatē et eorū vi-
 tā inordinatā: quia non intēdunt nisi comedere
 vt dicit Gal. Spasmus qui accidit ex succes-
 sione pleſis vel squinātie significatur ex inordi-
 natione pulsus et ex malitia anhelitus et ex do-
 lore lateris vel gule. Itē spasmū de inanitōe
 precedit timor i somno et cōuersio coloris ad ru-
 bedinez et viriditatē et plūbeitatē et cōstrictio
 nature. Itē vrina cruda in febre et rigor cum
 eis associatur et sudor in capite et tenebrositas in
 oculis significat spasmū. Itē dolor oris stoma-
 chi est causa spasmū ppter eius sensibilitatē. non
 sic d alijs mēbris qz vel dolor fit cū eo vel sequit
 cum. non ecōuerso nisi raro.

Prognostica Hippo. 1^a particula
 affo. affo. 26°. Febrē
 in spasmio melius est fieri qm spasmuz in febre. qz
 ille est de inanitione qui sequitur febrē nisi cor-
 pus sit plenum et febris nō sit acuta vel liquefa-
 ctiō quia ois spasmus sequēs acutā febrē ē mor-
 talis. vt dicit 4° affo. cōmēto 56°. qz vtplurimū
 talis febris ē d siccitate. et spasm^o ille ē d inanitōe
 qz ē mortal^{is} vtplimū. Et vey ē d febre colica acu-
 ta v. i. i colico iuvene et i estate et i vere et i illo q
 ē vsus cibus colericis. tūc dictū Gal. ē vey. Itē
 a spasmio et tetano habito febris superueniēs sol-
 uit egritudinē desiccando materiā viscosā ipi^o
 spasmū de repletionē. Et Gilbertus in vrinis
 dicit qz materia spasmū grossa ē et ē in superficie
 mēbroruz. et ideo quia ois febris est in superficie
 extrinseca: ideo ethica psumit materiā spasmū s3
 non materiā paleſis: quia illa ē fluida et penetrat
 ad pfunduz ad qd non attingit febris putrida.

Itē in fine. 5. pticule affo. A quartanis habiti
 non valde a spasmis apprehēdunt. Si vero ap-
 prehēdantur prius et supueniat quartana sedant
 quia rōne horripilationis purgat materiā et rōe
 caliditatis decoquit. vnde calor febris liquefacit
 et dissoluit materiā grossaz et vētosaz et malā cō-
 plexionē ad tēpamētuz adducit. vt dicit 6° affo.
 cōmēto 4°. Itē spasmus ex eleboro mortale
 maxime si deueniat ad euacuationez hūiditatis
 radicalis et ita d alijs laxatiuis. Itē ois spasm^o
 sequēs vulnus mortal. Aui. vey est si a vulnere
 illo euacuet hūmidū radicale vel hūmidū nutri-
 mētale ppinquuz. qd dico ppter sanguinē qui
 ē nutrimentuz vltimū mēbrorū s3 Aristo. vñ est
 in venis nō extra venas. Itē febris effimera sol-
 uit spasmū de repletionē pticulari corpore non
 existēte plectorico. et hoc si sit materia frigida. filr
 facit quartana et tertiana. et quottidiana non: nec
 sanguinea nec febris pposita. Arguit qz nō ois
 spasmus sit de inanitionē vel de repletōe qz tetanus
 nō est de inanitionē. qz si sic: esset pcor spasmio
 de inanitionē. sequēs qtra Aui. i 3°. c. d tetano.
 qui dicit qz spasmus siccus ē deterior alio sic
 co. i. tetano sicco. nec ē d repletōe quia pponitur
 ex duobus tetanis s3m Aui. vbi prius. ergo esset
 duplex repletio simul et semel. ergo duo corpora
 simul qd ē impossibile. Itē 5° affo. cōmēto 5°. re-
 pletio i spasmio et singultu pcedēte fieri nequit.
 ergo nullus ē d repletōe et c. Solutio. dico qz
 ois spasm^o ē d inanitionē vel d repletōe. vñ si hūi-
 dū accidētale subito repleat facit spasmū d reple-
 tione. Et qñ subito inanit sic ptractio fit et spasmus.
 s3 quādo paulatine psumit nō ē spasmus. S3 d
 inanitionē hūidi radicalis raro ē spasm^o nisi
 quādo subito fit. sed de hūido nutrimentali sic.
 sicut i mordicatōe stōachi ppter colligatiā. quia
 calor fugit et per psequēs sanguis iſequit. Et in
 vulnere quādo sanguis exit nimis: calor natu-
 ralis currit et fugit versus picipiū retrahendo
 se. i. natura nō mittit calorē et spiritū: et tūc natu-
 raliter mēbrū insequitur versus picipiū. s. cere-
 bruz vt cōfortetur. Unde dico qz aliquādo est
 simul spasmus de repletionē vnius mēbri et ina-
 nitionē alterius: sicut d repletōe neruoz sensiti-
 uoz. aliquādo vniuersalis aliquādo pticularis.
 et aliquādo est repletio in villis trāsuerſalibus. et
 inanitio i longitudinalib⁹ p quos venit sensus.
 et ideo pnatatur aliquādo motus manente sensu
 et ecōtra. Et aliquādo ē repletio i neruis atero-
 ribus et inanitio i posterioribus. aliquādo i ner-
 vis cordialibus. aliquādo i neruis cerebralib⁹.
 In apopleſia ē vtraqz repletio: s3 i spasmio non
 nisi sit tetanus vniuersalis et tunc est mors. Et
 spasm^o simplex d inanitionē neruoz cordialū est
 pcor

peior q̄ tetanus neruoz cerebraliz. 7 p̄ hec ad argumēta. Ad p̄m dico q̄ tetanus d̄ repletōe peior ē sp̄asmo simplici d̄ inanitiōe s̄z rōnē 7 veritatē. tamē s̄m appētā nō q̄ seruat figurā suaz magis s̄z appētā cū sit tractio magis essential. 7 hoc q̄n essentialis ē tetanus āterio: cū posteriori. q̄ duo tetani p̄nt eē simul. vnus i neruis sensitivis āteriozib⁹ 7 posteriorib⁹. ali⁹ i neruis motiuis. vn⁹ s̄m i neruis cordialib⁹. ali⁹ i cerebralib⁹ āte 7 retro. Et si queras qui sunt nerui cordiales? dico q̄ oēs oriūtur a corde origie primaria: s̄z tūc n̄ veniūt ad cerebrū. ubi aliq̄n vlteri⁹ icipit noua ramificatio 7 illi tūc vocātur cerebrales. s̄z t̄n raro ē tetanus āterio: essentialis cū posteriori q̄ plures sūt nerui posteriori. vt dicit 5^a p̄ti^a affo. i. 2° mēto illi⁹. In ano flōnē patienti. Licet possit dici q̄ illi pauci anteri⁹ sūt ita fortes sicut illi mlti posteri⁹. Et v̄z ē q̄ sūt fortiores i sctiēdo s̄z n̄ i mouēdo 7 resistēdo. Adhuc dico vltēri⁹ q̄ tetanus de v̄tositate ē mortalis s̄z Aui. q̄ significat digestiōā deficere i toto corpe 7 v̄tositatē i toto dominari. S̄z sp̄asm⁹ simplex d̄ v̄tositatē n̄ ē mortalis nisi v̄tositas p̄ totū dominaretur. glosa mortale. i. d̄ difficili curabile. Ad 2° dico q̄ repletio cibalis noua sp̄asmo p̄sente vniuersali. i. tetano fieri nequit. q̄ n̄ p̄t tūc trāsglutire: q̄ tūc moriet. V̄el dico q̄ v̄z ē repletio alia q̄ ē repletio sp̄asmi i se n̄ p̄t fieri. tūc t̄n rōe alteri⁹ b̄n p̄t sicut rōne doloris sup̄ueniētis vel rōne male p̄plexionis cū materia d̄ nouo veniēte. Alterius notādū ē q̄ solutio ḡmuitatis i neruo vsq̄ ad mediūz facit sp̄asmu 7 punctura nerui. S̄z abscisio ipsi⁹ s̄z totū n̄. s̄z facit i mēbro lesionē 7 destructōez que sequit̄ partē incisā q̄ illa peius se h̄z. Et iō si dicat̄ icisio nocet igitur maior magis nocet. dicēdū ē q̄ ē v̄z ceteris p̄ibus. s̄. manēte colligātia cerebri i mēbro sicut p̄na. s̄z ita nō est i neruo totaliter inciso. sed spiritus nō possit ibidē v̄ire nec ad cerebrū redire. Ad hoc p̄noscitatio ē q̄ ois tetanus a p̄cussione cui associat̄ singultus 7 p̄ctio 7 p̄mixtio rationis ē mortalis. Itēz cū vrina ē sicut putredo 7 virus 7 ē oppilatio 7 tenebrositas i visu 7 sudor i capite 7 ceruice: tūc tetanus vniuersalis est v̄turus. Itē i regionib⁹ meridionalib⁹ multiplicat̄ tetanus p̄pter repletionē 7 motū h̄uoz 7 p̄prie flegmatis. s̄z t̄n tetanus icipit euz quiete dicit Aui. hoc ē v̄z cum quiete apparēte. q̄ contractio equalis ad oia facit q̄ motus nō sensibily apparet sicut i sp̄asmo simplici. Simily accidit tetanus 7 sp̄asm⁹ i regionib⁹ septētrionalibus 7 maxime mulieribus: q̄ sunt debiliū mēbroz. Et cū icipit tetan⁹ fit sermo difficilis 7 trāsglutio. 7 ē rubor: i facie 7 palpitatio 7 lachrymatio i

oclis 7 dolo: fori 7 purit⁹ sine d̄lectatōe scalpē di. 7 salt⁹ i corpe. 7 grauitas 7 durities i lacertis posteriorib⁹. 7 aliq̄n sequitur febris adurens.

Qu^a sp̄asmi de repletōe

ē similis cure palefis: 7 iō ad illō capitulū recurrere. Tunc in p̄ncipio ḡfortē cerebrū 7 posterior ps cū fricatōib⁹ m̄ctionib⁹ 7 ēplastris. Et sup mēbro ponatur v̄tose. plus t̄n hoc fiat i tetano vt calor reuocet 7 sint sine scarificatione si sit res leuis. si nō: fiat cū scarificatōe aliquantū. nā trahēdo ad locū fo: et cā mortis vel ad minus ap̄atis mali. Si ergo fuerit d̄ sanguine abūdāte 7 vinuz ḡsuevit potare s̄botomē de cefalica. 7 nō extrahas multū de sanguine: imo retine aliquid vt resistat sp̄asmo. vt inuit Aui. p̄ cañ. c. vltimo. Deīn fiat clisteria. Deīn ponat̄ ḡfortatiua sup originē neruoz cuiusmōi sūt oleū laurinz costinū d̄ lilio. Si materia sit flegmatica digeratur cū medicinis predictis. c. d̄ palefi. V̄el sic. R. betonice rute primuleueris iringi lauandule pulegij vtriusq̄ calamētū vtriusq̄ saluie nasturcij artemisie thimi camedreos sanamūde eufragie añ. Ad. j. radicū lilij ḡsolide maioris radicū cipi radicū peonie añ. Ad. 5. nucismuscate calami aromatici 7 gētiane maioris s̄seleos añ. 3. 5. anisi maratri polipodij añ. q̄. 5. vtriusq̄ sticados. 3. ij. liquif. q̄. j. mellis lib. j. 5. fiat sirup⁹ 7 deī mane 7 sero tepidus. Et si dolo: sit i loco 7 sp̄asm⁹ sit ē itollerabilis: tūc i p̄ncipio accipiant̄ linteamina 7 triplicata sint 7 ponant̄ i aqua seruētū. 7 euz b̄n fuerint calā inuoluātur in eis loca sp̄asmata 7 sepe calefiāt 7 iterētur. Angant̄ posteriora capitis 7 inche cū oleo d̄ camomilla calido aliquantū vel cū sece olei antiqui calidi. 7 ista duo aliq̄n sufficiūt i colica 7 sp̄asmo inche. sed i colica ego m̄ngo ventrē. Deīn materia digerat̄ cū isto vel euz oximelle diuretico vel squillitico: vel euacuet̄ cum istis pillulis. R. ierepigre. 3. iij. turbit aloes loti añ. 3. j. pulpe coloquintide. 3. 5. anisi masticis 3in3ib. añ. 3. 5. ex his fiat pillule ad modū ciceris 7 dētur sero cū nebul 7 vino pauco. V̄el sic. R. agarici. 3. iij. turbit. 3in3i. añ. 3. ij. polipodij q̄. j. anisi maratri añ. q̄. 5. folioz ebulli vel radicū vel corticū sambuci añ. lib. 5. folioz rū laureole. Ad. 5. decoq̄tur i aqua cum melle vel zuccaro dulcoret. deī hōi fori 7 laxat̄ sufficēter. tamē bonū ē i istis pom aliquid de castoreo. S̄m agaric⁹ curat̄ datus cū puluere albo vel i pillulis ierepigre vel diaturbit. Tertia die p̄ medicinā calefiat furnus. 7 cū fuerit b̄n calefact⁹ patiens iduat pellicū d̄ pellib⁹ lupoz aut vulpiū inuoluat̄ p̄dictis pellib⁹ 7 i stupha moret̄ quousq̄ b̄n sudauerit. 7 hoc fit p̄ duos dies ȳtute existē

te forti. Si vero si habeat surmus sedeat patiens i
aquis termaz. i. naturalr calaz vt sint aq trāseñ-
tes per terrā sulfureā 7 per loca calida. Vel fiat
sibi stupha de istis herbis. ℞. abrotani betonice
agrimome folioꝝ lauri cētauree maioris 7 mi-
nor: camomille primule veris hedere terrestris
lenistici añ. ℞. i. oia bulliāt in aqua in quadā
olla enea 7 magna 7 sumus per qdā fistulā pfo-
rataꝝ intret tinā. 7 cuz tina fuerit bene calefacta
paz itret ibi 7 sudet. 7 cū bñ sudauerit caueatur
ne patiens multū moretur i tina nec i stupha ali-
qua. 7 caueatur ne aer frigidus supueniat quia
mollificaret virtutē. Fiat igitur bis i die 7 non
diu vna vice. Itē accipiat succus aneti 7 bulliat
7 imittat i ipso catulus canis vel catulus vulpis
vel gatti 7 decoq̄tur quousq; dissoluat 7 eger i-
fundat i ipso bis. vel pānus ifundat 7 itingatur
7 mēbro supponat. 7 loco succi aneti potest poni
succus betonice vel hedere terrestris vel decoctio
eaz que preualet. Si vero spasm⁹ siue tetanus
fuerit ex percussione siue casu siue ex vulnere tunc
patiens subito submergat i aqua frigida vt exte-
riora corporis q̄densentur 7 ita calor naturalis
iterius vniatur. 7 ita accidētālī valet cuz calores
naturalē in corp⁹ reuocet. sed ista medicina d̄z
fieri in tēpore calido 7 in corpore bene carnosio i
iuuenili etate. Vel aqua multa 7 frigida subito
aspgatur super tale corpus. vel linteamina itin-
gant in ea 7 cōprimātur 7 inuoluat patiens fre-
quēter 7 parum moretur. ista ponit Hippo. 4.
pticula affo. affo. 2. Tameñ si oporteat fiant cli-
steria frequēter attractina posita i. c. de pālesi qz
multū cōferunt. deinde vngātur loca spasmata
7 nuca cuz hoc vnguētō qd valet q̄tra paralesim
7 cōtra spasmū ex repletionē si fuerit sine fe. ℞.
baccarū lauri 3. i. iiberis añ. 3. j. piperis albi. 3. 5.
maiorane calamēti saluie artemisie hedere terre-
stris herbe pālesi primule ver: betōice lauādu
le sticados arabici añ. ℞. j. olei laurini camo-
mille nucū olei sinap. añ. qz. 5. olei d̄ lilio. 3. j. te-
rēda terant 7 cuz vino albo ponant per diē 7 no-
ctē. tunc cuz aloē decoq̄tur illud vinū colatum.
postq̄ herbe 7 medicinē in illo vino prius deco-
ete fuerint: coquātur simul fere vsq; ad vini cō-
sumptionē. tūc colature addatur qz. j. cere rubee
7 cuz puluere 3. i. i. baccarū lauri castorei terbe-
tine oppoponaci galbani bdelij añ. 3. ij. nucif-
muscate gar. cinamomi añ. 3. j. musci si vis. 3. j.
fiat vnguētū optimū cōtra guttas frigidaz spās-
mū 7 pālesim. 7 fricetur bene corpus. 7 fiat cli-
stere d̄ vtraq; cētaurea ruta castoreo 7 serapigra
cū oleo laurino vel muscellino. Deñ fiat vn-
guētū expertū ad spasmū 7 vel ad cōtractionē
neruorū. ℞. olei muscellini. 3. 5. butiri. 3. ij. olei

3. iij. cōfice. Itē ad dolorē neruorū 7 cōtractio-
nez 7 cōtra oēs guttas frigidā 7 paralesis vnguē-
tū expertū. ℞. piperis nigri castorei euforbij añ.
3. ij. piperis. 3. ij. costi amari. 3. ij. costū resoluator
in. 3. iij. vini albi per vnā diē 7 noctē. in crastino
addant. 3. iij. olei 7 bulliāt vsq; ad cōsumptio-
nez vini 7 postea addatur pulueres 7 fiat vnguē-
tū qd ego voco vnguentū castorinū. Deinde
vtatur tiriaca 7 metridato. 7 hoc maxie si sit a ve-
neno vel a punctura venenosi aialis. 7 etiaz si sit
sine febre valet tiriaca optime post purgationē.
Deinde fiat cōplastrū pbatum. ℞. allij piperis
cimini sinapis añ. q̄tūz vis puluerizāda pulue-
rizētur 7 distēperata cuz aceto 7 melle in modū
cōplastrū. Et inter cōplastrū 7 carneꝝ pone pānūz
lineū veterē subtilissimū ne caro q̄buratur. Itē
cauteriū in collo multū cōfert. De medicinis
rubificātib⁹ 7 de curis mirabilib⁹ spasm⁹ exp-
tūz est vt super spasm⁹ contra mēbrūz in radice
eius ponatur ren q̄tūz cuz pinguedine sua. vel
dimittatur super ipsūz donec sicet 7 permutes.
Et quia febris supueniēs huimōi curat euz
si non veniat per se corpore existēte purgato p-
uocetur vt dictūz sunt de cura pālesi. Inūga-
tur ergo adipe leonis 7 cuz pinguedine cerui 7
vrsi 7 gatti 7 vulpis in collo 7 in tēporibus 7 in
pulsibus brachiorū. Et detur castoreū 7 assafe-
tida añ. 3. j. vel. ij. cū melle cocto ad q̄tūtatē nucē.
7 aqua mellis cū assa. 7 pillule de hermodactilis
psūt mltū. Silr flamula iuncta i pulsibus febrē
puocat: 7 piperitū sumptū cū melle. silr decoctio
carpobalsami. vñ multitudo sudoris sequēs fe-
brē valz q̄ sudor horripilatōem vel rigore cōter
sequit. Signa mortalia i spasm⁹ pri⁹ n̄ posita
sūt vctositas. laxatio multa vctris. vrina acuta 7
saltus 7 pulsatio. Silr spasm⁹ d̄ inanitōe quādo
occupat totū corp⁹ 7 maxime i acutis: Itē spās-
mus cū d̄bilitate virtutis domināte febre 7 spās-
mus de inanitione quādo inueterat⁹ ē: est icura-
bilis. Adhuc si pulmo arietis calefact⁹ ponat
frequēter sup mēbrū spasmosūz optimū ē. Sz
si spasm⁹ sit vniuersalis: tūc valēt caputpurgia
7 sternutatoria d̄ pluma galline itincta i aceto 7
tūc posita intra nares. Deñ inijciat si oporteat
castoreū. 7 hoc fortius est ad purgādū nares. vel
gargarismata 7 masticationes valent dicte. c. de
paralesi. Sed si spasm⁹ sit de frigiditate inū-
gatur cū oleo de lilio 7 de costo vel d̄ castoreo 7
cū aggrippa 7 cū marciaton 7 aureo 7 cū arogō.
Si vero fuerit ex caliditate inūgant nerui 7 ca-
pita eorūz cum oleo rosato nenufarino 7 salici-
no. Et est sciendū q̄ in spasm⁹ faciei debēt me-
dicinē pōi supra occipitiū. sz si fuerit i alijs p̄tib⁹
inferioribus ponatur super dorūz. Si autēz
fuerit

fuerit spasmus ex punctura nervi tunc ponatur super
quasi feruens oleum de euforbio oppoponaco pire
tro castoreo. et apiaf loc^o ne retineat ibi venenū
et propter continuitate rapiat ad cerebrū et faciat epi
lepsiā vel spasmus vniuersalē. Vel si fiat putridū
faciet apostema in loco puncture s³ Medusie in pra
ctica sua. Et vli purgatiōe antecedente canterizet
locus nisi sit nimis sensibilis. S³ si esset punctu
ra recēs cū vno albo et calidis stuphis curet. S³
si antiquat: tunc calida apponatur vt oleū antiquū
calidū: quia frigidū ē inimicū nervis et vlceri
bus s^a affo. affo. s^o. Et ad mitigandū oleū ro.
et camomille calida imponantur corporibus humi
dis. S³ in siccis et duris corporib⁹ ponatur ista
cum euforbio et serapino et oppoponaco et sulfure
vino. Adedijz corporib⁹ medio modo fiat. po
natur terbetina iter duos panos lineos tepesa
cta et fermentū. et caueat ne claudatur punctura.
Et quādo apta est fiat emplastrū d^o farina et orobo
decoctis in lignio. Et imponatur olera mitiga
tiua sicut rose camomilla. Deīn fiat emplastrū cū
musco arboris vel lapidis cū sulfure vel oliba
no cū vino et modico aceti et calefac et suppone.
Et ista solo curavi manū vnius damicelle q̄
cuz acu operādo pūxit nervū in digito medio et
manus fuit inflata et quasi pdita. et iō notate istū
muscu. Sed si ista punctura claudatur: cū ferro
ignito vel auro cauterizetur vsqz ad pfundū. et
emplastrū de maluis super apostemata optimū
est. et emplastrū Januēse. et ista fiant. Si sit spas
mus propter apostema videt q^d sit bonū inūgere
cuz oleo ro. in principio et in circuitu cū populeo
vel succis frigidis potēcialiter et actualiter calefa
ctis propter spasmus. Sed si sit spasmus propter
venenū scorpionis vel alteri⁹ datur illa que va
lent contra venenū: cuiusmōi sunt tiriaca metri
clatu et tormētilla gētriana salvia aristologia ro.
baccē lauri et millefoliū. vt videbitur in. c. sequē
ti. Sed si fuerit spasmus propter vermes: interfi
ciatur cum amaris: sicut est absinthiū: betonica
paritaria aloē agar. et sella animalū et semen ze
doarie et amigdale amare. Et possunt fieri em
plastrā de quibusdā istarū super ventrē. et que
dā possunt dari per os cū lacte et similib⁹. S³
si materia sit melācolica digeratur cuz oximelle
squillitico et purgetur cum ierarufini ieralogo
dion acutis cuz euforbio et pulpa coloquintide.
vel digeratur cuz chimone camedreos lapatio
acuto. et purgetur cū polipodio sene agar. et ani
so et sticados et esula. deinde fiant vnguenta si
cut prius. Sed tamē loca in quibus debent po
ni vnguenta sunt nuca cervix et spondilia et sub
aselle et inguina. Et loca spasmatā et iūcture ca
lescant. calescant igif olea et lana vel cotū itingat

et in locis predictis ponatur. S³ si sit cuz febre
fiat sicut dictū est prius de paralesi cum febre.
Si sit ex dolore dolor mitigat cuz oleo calido
et cū vitellis ouorū croco et pane azimo intincto
in lacte dulci calido vel in oleo rosato vel d^o ca
momilla aliquat^r calido quia ista dolorē sedant.
Et emplastrū d^o musco arborū cū vitellis oui vel
sulfure optimū est in omni nocumēto nervorū sicut
iam expertus sum frequēter.

De spasmū de inanitiōe

Si sit cū febre ē dare sibi ordeatu et lac amigō. sa
ctu et de aqua sulfuris diadragantū frigidum. et
inungat cū oleo violato et nenufaris et salicis. et
domus sit frigida. et aspergat tota cuz rebus fri
gidis. Et asselle et iguina et renes dorsi iungant
frequēter cū oleo violato. Et si sit possibile totū
corpus inungat in oleo tepido vel rosato vel vio
lato. vel mucilago psilij optia est. Et fiat caput
purgiū cū oleo hūido et rebus hūidis. Balneet
patis in aqua dulci tepida. In exitu a balneo in
ungant iūcture et radices nervorū de oleis p̄di
ctis añ. quātū vis cōmiscēatur et spāmo suppo
natur. Deinde embrocet iūcture et radices ea
rum cū lacte asine actuali calido prout mulget a
māilla. vel cū lacte mulieris eodē modo. De
inde fomētetur musculi faucū et cervix et collū et
spina vsqz ad lūbos cū lacte mulieris puellā nu
trictis. et cuz decoctōe maluarū violarū florū ne
nufaris et. Sed aqua nō diu remaneat in loco: s³
sicet cito et abstergat. et cū oleis calidis et cuz la
na inticta fomētetur eodē modo: sicut cum oleo
violato et cū oleo camomille et cū dialtea et butiro
recētū et cū oleo amigdalaz dulciū et cū oleo lini
et cū terbetina ita q^d nervi per totū sint humecta
ti. Deinde si ista nō sufficiat fiat tale emplastrū
in forti decoctōe radicū altee malue brāche vr
sine violarū: et distēperētur fortiter. semē lini se
nugreci et psilij et farina ordeī et oia simul ibi fi
ciatur. et addat partē olei vel butiri vel sanguinis
porci. et pone super cervicē et collū vsqz ad fau
ces. Est enī cervix origo et principū nervorū.
Vel lana succida cuz aqua farina et oleo inticta
superponatur et totus balneetur in lacte et caput
totū iriozetur cū lacte. Et nutriatur cuz vitellis
ouorū mollib⁹ et cum omis digestilibus que
potius sint potabilia et liquida q̄ solida et spis
sa. Capiant ordeatū auenatū et colatura et car
nes elixas et omnia sicut dictū est. c. de ethica
et alia nutrientia intus et extra. Et si non fue
rit febris datur lac dulce cum aqua ordeī vel in
lep et modicū vini albi limphati cuz aqua ordeī
si sit aliquis calor inaturalis vel per se dūmō nō
sit nimis forte illud vinū. s. gallicanū. Et fiat cū

stere cū lacte dulci qđ ē valz post clisteria acuta
ne adurāt. Et deē diadragantū frigidū ⁊ diapa
pauer ⁊ zuccaz violatū si sit cū febre. Si sine fe
bre: tūc ad restaurādū ē bonū ⁊ pmo chada ⁊ pe
nidie ⁊ diapenidiō sine specieb⁹ calidis. Et i cā
cala zuccaz rosatū ⁊ violatū ⁊ sirup⁹ violatus ⁊
nenufarinus ⁊ iulep: vt dictū ē. Et fiāt balnea i
aquis i quib⁹ cocta sint humectātia sicut ordeuz
viole capita ⁊ pedes hedoz ⁊ agnozū ⁊ arietum
pinguū. ⁊ qñq; de istis fiāt clisteria multū ⁊ fe
rētia hic ⁊ in ethica.

Spasmus puerorū sic
curat. R. radicz lilij. Ad. j. amisi. ʒ. j. croci. ʒ. ij.
oia terātur ⁊ cōmiscant cū melle bullito ⁊ fiat
ēplastrū p̄rio. Deīn balnectur cū decoctōe istaz
herbaz. R. camomille melliloti añ. Ad. j. senu
greci lib. s. decoq̄tur i aq̄ ⁊ fiat balneū. Et in exi
tu a balneo inūgāt oēs iūcture cū oleo d̄ camo
milla actualit̄ calo. ⁊ deīn apponāt ēplastruz di
ctū. Nō bibāt vinū nec repleāt se. tñ seniores p̄
purgationē possunt potare vinū vetus in pauca
q̄titate q; resoluit spasmū hūidū.

Tortura oris quedā est
a spasmō ⁊ trahēte supi⁹ qđā a palefi mollificāte
⁊ relaxāte ad inferius. ideo curat̄ cura spasmī ⁊
palefis diuersimode i diuersis sp̄cib⁹. p̄m̄ igif
studiū sit cū ēplastris ⁊ linimētis i sp̄odilib⁹ vñ
nerui faciei hñt ortū ⁊ musculi. sic cū aq̄ decoctio
nis vulpis vsq; ad dissolutōez ostiū. Embroca
re p̄tē sp̄odiliū ceruicē: ⁊ pueniēdo sic ad mādi
bulā ⁊ p̄tē faciei. Et linimētū i p̄te opposita sit cū
oleo d̄ lilio. Et ēplastrū cū radice lilij sup locuz
⁊ calefaciēdo ⁊ vngēdo omi mō valz. Gargaris
mata n̄ fiāt nisi p̄ purgatōez. tūc. n. curāt. Deīn
fiāt gargarismata d̄ ieris magnis cū aceto sq̄lliti
co ⁊ aq̄ decoctōis organī ⁊ thimi. est. n. exptum.
vel ē d̄ sinapi staphyragria ʒij. p̄retro macropi
pere decoctis i aq̄ ⁊ cū ierapigra fiāt gargarisma
ta. ⁊ d̄ calamēto siluestri ⁊ d̄ thimo ut eodē mō.
⁊ studiū ē cū localib⁹ remedijs sup locū lesuz
⁊ cū igrediētibus i ore ⁊ cū masticatōe eoz: sicut
nuxmuscata retēta ex p̄te passiōis aut masticatio
aut retētio castorei ex p̄te passiōis ⁊ sub lingua.
Itē accipe nucēmuf. itegrā n̄ hñtē marciditatez
nec discōtinuitatē ⁊ lini sup eā ex oleo anacardi
no. ⁊ teneat paties i ore ex p̄te lesa p̄ horas tres ⁊
masticet eā ibi ⁊ teneat. ⁊ hoc faciat bis i die qm̄
sanat. Deinde hito clisteri attractiuo fiat tunc
caputpurgū cū nigella ifusa i aceto. deide distē
perata cū pane porcino vel ciclamie. Deide cū
fuerit exiccata sit postea distēpata cū succo auri
cule muris ⁊ maiorane. ⁊ tūc distillet in nasuz ⁊

suggat̄ vehemēter qm̄ sanat. Et silr cū succo p̄ri
muleueris ⁊ auricle muris fit caputpurgū opti
mū ⁊ ā me expertū. Vel sic. fel pdicis aut gruis
aut galli cū aq̄ auricule muris aut sanfuci sanat
celeriter. Deinde fiat euaporatorū ⁊ ablutio fa
ciei cū aceto decoctōis sinapis. Vel. R. calamē
ti sticados folioz saluie organī lauri cāomille
melliloti sanfuci marrubij semis p̄retri lauādū
le añ. decoquātur i aqua vel i aceto albo duplo
ad pondus oīuz vsq; ad mediū. Deīn vapores
p̄s capitis posterior ⁊ collū ⁊ sp̄odilia ⁊ ceruix ⁊
mādibula ⁊ tēpora ⁊ frons. deinde lauet̄ os cō
primēdo ⁊ fiat emplm̄ ex fece. Virtus eiz istius
profundat̄ interi⁹ ⁊ incidit ⁊ resoluit humores
grossos ⁊ viscosos. ⁊ curat torturā ⁊ spasmū ⁊
paralesiz. ⁊ da istud sic. teneat olibanū in ore vel
ʒij. vel nucēmū. Deide iungat̄ locus cū oleo
costino aut oleo balsami aut oleo d̄ pipere albo.
Curauit eniz vnā dominā atiquā a tortura oris
sic. locū ex opposito iunxi cū marciatō acuto cū
assa fetida ⁊ castoreo. ⁊ feci gargarisma de ruta
salua lauādula primulaeris ⁊ auricula muris.
⁊ dedi nucēmuscata ⁊ pliris cuz musco. ⁊ fuit di
sterizata cuz ierapigra gali ⁊ cōsimilib⁹ ⁊ ruta ⁊
abrotano. Deinde sal tostū vel calefactū posui
in ozigie neruoz ⁊ curauit. resoluit eniz spasmū
⁊ paralesiz. Et i cā frigida ⁊ in etate ⁊ p̄plexio
ne frigida valet sūme oppopira bibita cū vino i
quo decocta sit salua ⁊ castoreū. curat eniz datū
in modū auellane ⁊ palefim oculozū oris lingue
⁊ gutturis manuū ⁊ peduz. ⁊ optime valet tre
mulosis datū sero cū aqua vite. fricaui orginez
neruoz ⁊ locū lesū: ⁊ i ore sepe posui q; opti
ma ē hic. Et aliqui emplastrāt in parte lesa ⁊ ex
opposito paulinū. s; apostolicō plus valz. ⁊ i du
ritie loci diaglon dissolutū cuz semie lini ⁊ oleo
de cāomilla. Et ieralogodion m̄ficicū curat i
peditā locutionē vñcūq; sit. ⁊ aliqñ hic sicut al
bi oz. puocare febrē: ⁊ tunc distēpera flamulaz ⁊
sticados ⁊ scarabeos comedētes arbores in esta
te ⁊ distēpera simul cuz modico dialtee ⁊ vnge
digitos tuos ⁊ tange pulsus brachiozūz patien
tis ⁊ febricitabit quicūq; fuerit. Et atur omnes
isti gariofilata arietia hedera arbozea peonia ca
lendula beonica lauādula salua organo. La
pian spasmati ⁊ torti ⁊ paraliati de pliri du
plicato ⁊ dianthos cuz musco cuz modico diaca
storei. Et si queras quid est pliris duplicatū. ⁊
h̄ pauci sciūt. ⁊ ego nesciui quid eēt ante quintū
ānū q̄ audui medicinā. Dico q; i pliri ista du
plicat̄ gar. galāga croc⁹ nuxmu. solū medietas
cinamomi et ʒ⁹ ps ligni aloes. In diagalanga
duplicat̄ ista: galāga gar. nuxmu. solū lig⁹ alo
es ʒij. Et h̄uc ē expimētū vnū i palefi: p̄retriū
i aqua